

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

5423

7681

(059)

0-83

Algebra the first part

77

11696

2 (059) *W*
0-83

ՕՐԱՅՈՅՅ

1896

Ն Ա Հ Ա Ն Զ

ՌԻԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ԵՒ

ՀԱՅԱՅ—4387—88.

ԵՒ ՏՕՄ. ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ

35929

ՌՅԽԵ—1345

116
 2081

Հ Բ Ա Մ Ա Ն Ա Ի

Տ. Տ. Մ Կ Ր Տ Չ Ի

Ս Ր Ր Ա Ջ Ն Ա Գ Ո Յ Ն Կ Ա Թ Ո Ւ Գ Ի Կ Ո Ս Ի

Ա Մ Ե Ն Ա Յ Ն Հ Ն Յ Ո Ց

1315 - 1315

Հ Ա Մ Ա Ռ Օ Տ Ա Գ Ր Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Բ Ի

- 0 — 1. Օր ամսոյն: — Լուսնի:
- Հ. — Ա գ. Հայոց: — Ազարիայի:
- Ռ. — Յ. Խուսաց — Յուսաց:
- Լ ա. — Լատինացուց —
- Տ օ մ. Ըստ Տօմարիս մերոյ:
- Յ ա յ ա մ. Ըստ Յայտաւուրաց:
- Մ հ մ. — Հ ր. Մահմէտականաց: — Հրէից:
- ☼ — Ա ր. Արեգակն. — Արեգական:
- Ե մ. Լ ա. Մնտնդ Լուսնի:
- ☾ Ա ա. զ ռ. Առաջին քառորդ Լուսնի:
- Հ ր. շ ա. Լրումն Լուսնի:
- ☾ Վ ի. ռ ա. Վերջին քառորդ Լուսնի:
- Ս ա չ. աղաշխարսի թեան:
- Մ Կ. — Հ մ ր. Մակուկներ: — Համբարձի.
- Հ Ր ց. — Մ ծ. Հարց: — Մեծացու սցէ:
- Մ ր ա. Մարտիրոսաց:
- Հ Ե ց. — Օ Է. Հանգստեան: — Օրհնութիւն:
- Պ հ ր. Պ հ. Պահր: Պահոց:
- Ս ա. — Ս ր. Ստեղի: — Իւր ասորցն:
- Յ ա ր. — Շ ր. Յարութեան: — Շարական:
- Խ ի. — Յ Ի Է. Խաչի: — Յիւսանց:
- ձ շ. — Հ ա. ձաշու: — Հետեւակ:
- Ն. Տ. Ըստ նոր տօմարի:
- Հ շ. Ի ծայրէն.

ԵԱՐԺԱԿԱՆ ՏՕՆՔ ԵՒ ՄԻՋՈՑՔ ՆՈՑԻՆ.

Օր ՅԱՅՏՆՈՒԹԵԱՆ	ՇԲ.
Միջոց ուտիք ատուրք	9
Բարե. Առաջա.	Յնիր. 14
Բուն Բարեկենդանի	Փետր. 4
Օր Տեառնընդառաջի	Գշ. 14
ԶԱՏԻԿ.	Մարտ. 24
Օր Աւետման	Ապրիլ. 7
Երեւման Խաչ.	24
Համբարձումն	Մայիսի 2
Հոգեգալուստ.	12
Բարեկ. Ս. Լուսա.	Յունիս 2
ՎԱՐԳԱՎԱԹ.	50
Միջոց շարաքի պահովք	Ե.
ԱՍՏՈՒԱՄՈՄԻՆ	Օգոստ. 18
Միջոց շարաքի պահովք	Գ.
ԽԱԶՎԵՐԱՏ	Սեպտեմբ. 15
Բարեկ. Վարազայ Խչ.	22
Միջոց ուտիք շարաքի	Ե.
Գիւտ խաչ.	Հոկտ. 27
Բարե. Յիսնակաց.	Նոյեմբ. 17
Բարե. Ս. Յակոբայ.	Դեկտ. 8
Միջոց ուտիք ատուրք	16
Օր բարեկ. Մննդ. Պահոց.	Կիր 4իր

Ի ԹՈՒԻՆ ԲԻՒՍՏՈՍԻ

1896

ԵՒ ՏՕՄ ԹՈՒԱԿ ՌՅԽԵ

Գիր տարւոյ	ԳԳ
Լօթներեակ	ԱԲ
Վերադիր	ԻԵ
Խննեւատաներեակ	(ԺԳ) 14
Տանոււէր	Կարիճ.
Բուն ճայրք Ա.Զ. Բ.Զ. Գ.Զ. Գ.Զ.	
աջակողմեան դասուն են. սկսեալ	
ի Բուն քարեկենդանէ.	

ՏԱՐԵՄՈՒՏՔ

Ազարիայի ՄԶԱ (284)	Մարտ	24
Թուին Հայոց — 4588 —	Օգոստ.	11
„ Տօմ. Հայոց ԲՅԽԶ	„	41
„ Մճմ.	1514	Մայիս. 50
„ Հրէից.	5657	Օգոստոս 26

ԷԶՄԻՍԻՆ

Լայն. աշխարհ. 40 ա. 8 մ. Հիւս. Երկայ. Խլոնորայէ 45 ա. 15 մ. Արեւ. Եւ ժամրն հաշուին ի 24, սկսեալ յետ մտիցն արեւու:

2001

Տ. Տ. ՄԿԻՏԻՉ Ա.

ՎԵՃ. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՅ

2. 0.

Ն. 1.

ՅՈՒՆՈՒՅԻ

ԻԳ 1 Բ2. Բ2. Դ. օր ծննդ. պ. 13 28

Հր. Ապ. ԴԿ. (Սրհնեալ տէր սաստուած հարցն մերոց, Տարեմաւ և. Կաղանդ, Եւս Բ. Էւ Ռ. Որոց տօն սնտւանկոյութեան Տեւաւ. և տօն Բարադի հայրապետին, Տօմ. Էւ Յայսմ, ԲԱՂՈՑԻ (ԻԳ)։ Ազ. Արամ (17), Նոր տօմ. Յուելզ. (15), Հր. Թեբեթ (28), Մեմ. Թեհայ. (28) Էւ իշխալար։

Հ. 0.

ՅՍԻՆՈՒԱՐ

Ն. Լ.

ԻԵ 2 ԳԶ. ԲԿ. Ղ. օր Ծննդ. 14 29
պհ. Հրց. Ապշ. ԴԿ. ԱՍ-
տուած հարցն մերցոյ
բարեբ.

Յն. 10. Ժ. 16. ր. 42:
Հողմ. անձրև:

ԻԶ 3 ԳԶ. ԳԶ. Ե. օր Ծննդ. 15 1
պհ. Հրց. Ապշ. աձ.
Երգէին մանկունք:
Յ եւ Ռ. Մաղաքիա
Մարգարէի:

Հր. Սեբաթ. (50):
Մհմ. Շապահ,

ԻԷ 4 ԵԶ. ԳԿ. Ղ. օր Ծննդ. 16 2
պհ. Հրց. Ապշ. աԿ.
Փառաւորեալ յաւիտ:
Յ. եւ Ռ. 72. աշակի-
տացն Գրիտոսի:

ԻԸ 5 ՈԼր. ԳԶ. ՃՐԱԳԱԼՈՅՑ 17 3
Ծննդեան. Օհ. բձ. ԱԼ-
րախացիք սրբուհի սր.
ՄԿ. Դձ. Ծագումն հը-
րաշալի. Յերեկոյին զԿնի
Պատարագին. Նախատօ.

Հ. 0.

ՔԱՂՈՑ

Ն. Լ.

նակ. ԴԿ. Խորհուրդ-
մեծ. Նաւահատիք:
Յ եւ Ռ. ձրագալոյց
Յայտնուրեան:
Լ. Անտոնի անապատա-
կանի:

ԻԹ 6 Ռ. ԴԿ. ՏՕՆ ԾԸ- 18 4
ՆՆԳԵԱՆ ԵԻ ՄԸԿԸ-
ՏՈԹԵԱՆ ՏԵԱՌՆՄԵ-
ԻՈՅ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍ-

Հ. Օ.	ՅՈՒՆՈՒԱՐ	Ն. Լ.
	ՏՈՍԻ՝ օհ. ղԿ. Խոր- հուրդ մեծ. ար. Հմբ. ղԿ. Այսօր բանն ի հօ- րէ: Աւար է մեզ Տ օր անմիջոց:	
	Յ էա Ռ. Մկրտոռքիւն տեառն:	
Լ. 7	✠ Կիր. Ա. Զ. բ. օր Ծննդ. 19 օհ. ղԿ. Այսօր բանն ի հօրէ. ար:	5
	Յիշատակ մեռելոց:	
	Յ. էա Ռ. Յովնանեռոս Կարայեաի:	
Ա. 8	✠ Բ. 2. Ա. Կ. Գ. օր Ծննդ. 20 օհ. ԳԿ. Էյակից հօր, ար:	6
	Տօմ էա Յայան, Արմ. Յ:	
	☼ ի Ձրհոսն:	

Հ. Օ.	ԱՐԱՅ	Ն. Լ.
ԺԳ. 21	✠ Կիր. Դ. 2. Բ. զհնի Ծննդ. Հրց. Յար. ղԿ. Փառաւորելով զանուն քո սուրբ, Հմբ. ղԿ. Զյարո. Թիւն աստու- ածորդւոյն:	2 19
	Լ. Տեառն շնորհաց:	
ԺԵ. 22	Բ. 2. Դ. Կ. Սրբոցն Սարգսի զօրավարին. Եւ որդւոյ նորա Մարտիրոսին Եւ չորեքուսան զնուորա- ցն. Եւ Ատովմեանց զօ- րավարացն օհ. Կ. Ա. մինասուրբ երրորդու: Հրց. ԳԿ. Զինուորու- թիւնք. ՄԿ. ձ. աճ. Զինաւորն քրիստոսի: Հմբ. Կ. Ա. զաչեմք զքեզ:	3 20
	Լ. Վշառայ Եպիսկոպոսի:	
ԺԶ. 23	Գ. 2. Ա. 2. Սրբոց Սուրբի- ատեանց վկայիցն. օհ. աճ. Ժողովեալքս, Հրց. Մբ. Կ. Սուրբ աս- տուած արարիչ, ՄԿ.	4 21

Հ. 0.

ՅՈՒՆՈՒՍՐ

Ն. Լ.

Հմբ. բձ. Ստուգու-
թեամբ: ձշ. ամ. վար-
ծեցին

ժԵ

24

Գ. 2. Ա. Կ. պհ: Հրց. Հնգ.
գձ. Օրհնեմք զքեզ:

5 22

☪ Վջ. քա. ժ. 20 ր. 45:
Հոգմուր անծելաբեր:

ժԸ

25

Ե. 2. Բ. 2. Սրբոց Ոսկեանց
քահանայիցն, Օհ. բձ.
Օրհնեն զքեզ աստու-
ած: Հրց. Մբտ. ակ. Որ
բարձրեալք ես: ՄԿ.
Հմբ. գձ. Որք արժանա-
ւորեցայք: ձշ. բձ. Ու-
րախանան հրեշտակք:
Յ. Լ. Բ. Գրիգորի աս-
տուածաբանի:

6 23

ժԹ

26

Ուր. Բ. Կ. պհ: Հրց. Հնգ.
գկ. Բանդ. Ստուած:
ՄԿ. Խշ. Բ. Կ. Խաչն Կե-
նարար:

7 24

Հ. 0.

ԱՐԱՑ

Ն. Լ.

Ի 27

Շբ. Գ. 2. Սրբոյն ԻՍՍ-
ՀՍ. ԿԱՅ Պարթեւի հայ-
րապետին մերոյ: Օհ. Կ.
Արմատ ճշմարիտ: Հրց.
ակ. Որ զլոյս աստուա-
ծային. (Թուանցն): ՄԿ.
ԿԿ Որ յարմատոց: ձշ.
գկ. Հովիւ քաջ: Հմբ.
ամ. Սուրբ ես տէր:

8 25

Յ. Լ. Բ. Փոխադրոչիւն
Եղիարաց Յովնանեոչ Ոս-
կեբերանի:

ԻԱ

Ճ. Կիր. Գ. Կ. զկնի
Ծննդ. Հրց. Յար. ԿԿ.
Որ յահեղակերպ: ՄԵԺ.
ԿԿ. Ստուածածին մայր
լուսոյ: Հմբ. գկ. Տեսիլ
փայլահնաճեւ եւ Յան-
ճառփառաց: Հարսանիք:

9 26

ԻԲ

Բ. 2. Գ. 2. Սրբոցն Մար-
կոսի եպիսկոպոսին, Պի-
մնի քահանային, Կիւր-
ղի եւ Բենիամինի սար-
կաւազացն, եւ սրբոց
վկայիցն. Աբղւմեսէի Որ-

10 27

մղղանայ եւ Սայենի: 05.
 7. Այսօր յիշատակ
 սրբոց: Հրց. Մրտ. 7.ձ.
 Անտիակալ: Մկ. 7.ձ.
 Զքեզ կարդային: ձ2.
 7.ձ ձգնութիւնք սըր-
 բոց: Հմբ. 7.ձ. Այսօր
 ձգնութեամբ սրբոց:
 Յերեկ. Նախատօնակ. 7.ձ.
 Որ յառաջագոյն. սր:
 Յ. եւ Ռ. Դարձ նշխա-
 րաց իգնատիոսի հայ-
 րաստիէն:

Ի 7 30

Գ. 7. Գ. 4. Սրբոց Ղեւոն- 11 28
 Դեւունք քահանայիցն:
 05. 7.ձ. Որ յառաջա-
 գոյն: Հրց. 7. 4. Որ ան-
 դադար: Մեծ. Նահա-
 պետացն աքրահամու.
 Մկ. 9. 4. Անճառելի:
 ձ2. 7.ձ. Պայծառացան.
 Հմբ. 7.ձ. Երգեմք ձեզ:
 Յ. եւ Ռ. Հայրաստացն
 Ռարդի, Գրիգորի, եւ
 Յովհաննէոս Ռակեքերանիէն:

Թիւնք: Մկ. 7.ձ. Որ ընտ-
 րեցեր ի սկզբանէ: Հմբ.
 7.ձ. Որ զօրէնս սրբու-
 թեան պահոց:

Յ. եւ Ռ. Դարաշամպոսի
 քահանայիէն:

Ե 11

Ք կիր. Դ. 2. Բ. քա- 23 10
 ռամորդական պահոց:
 05. 7.ձ. Որ զօրէնս սըր-
 բութեան. սր: Հմբ. 7.ձ.
 Որ գերագոյն:
 Յ. եւ Ռ. Վրասայ եպիս-
 կոպոսիէն:

Զ 12

Բ. 2. Գ. 4. Ը. օր մ. պհ: 24 11
 Հրց. Ա. 42. սկ. Զանուն
 քո Բրիստոս:
 Լ. Մատարեայ առաքելոյն:

Ե 13

Գ. 2. Ա. 2. Թ. օր մ. պհ: 25 12
 Հրց. Ա. 42. սկ. Որ խո-
 նարհեցար: Յերեկ. Լոյս
 գուարթ: Հմբ. ած. (Յատ-
 եան) Մարմնացեալը:

Հ. 0.

ՓԵՏՐՈՒՍՐ

Ն. Լ.

Նահատանակ, դձ. Այսօր
անսկզբնական. ար.
(խոսելի է շրջելն գնորով):

14 ✠ Գ. 2. Ա. Կ. Ժ. օր մ. 26 13

պհ: ՏԵՍ.Ռ.Ն.Ր.Ն.Գ.Ս.
Ռ.Ա.Ձ: շեա. Նրկ. աձ.
Մարմնացեալը ի կու-
սէն: 05. դձ. Այսօր ա-
նրակզբնական. ար. Բա-
րա. Մայր սուրբ: ձշ.
դկ. Անսկիզբն բանը:
Հմբ դկ. Այսօր ի տա-
ճարն. (զերկուսն ի միա-
սին ասա):

Ազ. Նիրհան (1):
Անմ. Ճեմրէի Սանի պե
ապ: Օր իջանեկոյ ջեր-
մոտքեան արեշուշ ի ջոշ-
րբա:

Թ. 15 ԵՁ. ԲՁ. Ժա. օր մ. պհ: 27 14

Հրց. Ապշ. ակ. Օրհնեալ
եւ փառաւորեալ:
Հր. փոշրիմ. տօն յիշա-
տակի Եսքերայ, որ է
Շէրէր պայրամբ աշոշրս
երկոշա:

Հ. 0.

ՄԵԼԵԿՍՆ

Ն. Լ.

⊕ Լր. Լս. Ժ. 25 ր. 48:
Փոփոխական:

Ժ. 16 Ուր. Բկ. Ժբ. օր մ. պհ: 28 15

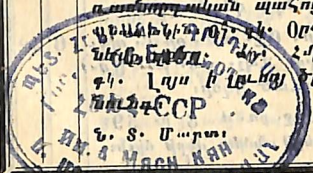
Հրց. Ապշ. ակ. Չանճառ
էոսթիւն:

ԺԱ. 17 Շբ. ԳՁ. Ժգ. օր մ. պհ: 29 16

Սրբոցն կիւրղի Երուսա-
ղէմայ հայրապետին, եւ
միւս կիւրղի եպիսկոպո-
սին եւ մօրն նորա Ոն-
նայի: 05. գձ. Չարիա-
կան մահ: Հրց. Մրա.
դձ. Որբ հաղորդեցան.
Մի. գձ. Մանկուհը նոր.
Հմբ. Գկ. Օրհնեմբ զըբզ
անսկիզբն հայր:

ԺԲ. 18 ✠ կիր. Գկ. Գ. քա- 1 17

Պատմական պահոց:
Մեծերի Գր. Օրհ-
նեան Եսքերայ: Հմբ.
Գկ. Լոյս ի Եւրոպ
Հմբ. Հմբ. Հմբ.

1008
35929

Հ. 0.	ՓԵՏՐՈՒԱՐ	Ծ. Լ.
ԺԳ 19	ԲԶ. ԴԶ. ԺԵ. օր մ. պհ: Հրց. Ապշ. բժ. Օրհնեալ աէր Աստուած:	2 18
ԺԴ 20	ԳԶ. ԴԿ. ԺԴ. օր մ. պհ: Հրց. Ապշ. բժ. Ուղիղ են ճանապարհք քո:	3 19
ԺԵ 21	ԴԶ. ԱԶ. ԺԵ. օր մ. պհ: Հրց. Ապշ. բԿ. Որ հար- ցըն մերոց: Թ. Եւ Ռ. Տիմոթեոսի Ե. Եւստաթեոսի ճգնաչորա- ցըն: Մհմ. Ճեմրեի Սաղիս ֆիշլ- բիշրայ: Օր իջաւելոյց ցեբմոչքեան արեւոչ ի հող:	4 20
ԺԶ 22	ԵԶ. ԱԿ. ԺԸ. օր մ. պհ: Հրց. Ապշ. բԿ. Ման- կունքն գերեալք:	5 21
ԺԷ 23	Ուր. ԲԶ. ԺԹ. օր մ. պհ: Հրց. Ապշ. ստ. բԿ. Աս- տուած հզոր: Է Վ. քո. ժ 8 ր. 59: Մերթ անձրեւ մերթ ծիւն:	6 22

Հ. 0.	ՄԵՀԵԿԱՆ	Ծ. Լ.
ԺԸ 24	ՇԶ. ԲԿ. Ի. օր մ. պհ: Սրբոյն Յովհաննու Երու- սաղէմայ հայրապետին, Եւ սրբոց հայրապետա- ցըն մերոց, Յովհաննու Օճնեցւոյն, Յովհաննու Որոտնեցւոյն, Եւ Գրի- գորի Տաթեւացւոյն: Օ: բԿ. Շնորհեաւ մեզ քը: ըխտոս Հրց. Մբո. գժ. Որ զանչալի, ՄԿ. գժ. Մանկունք նոր սիօնի: Հչ. գժ. Զառաջնորդա: Հճբ. գժ. Որ արարեր: Թ. Եւ Ռ. գիւտ գշխոյ Յոյկաահեշ Կարապետիև:	7 23
ԺԹ 25	Ճ Կիր. ԳԶ. Գ. քա- ռամորդական պահոց: Տնտեսին: Օ: գժ. Որ ար- արեր. ար. Հճբ. գժ. Որ տիրական: Մհմ. Էվիկի պերտիշ աճիշգ: Սկիզբն ցրտոյն պսաւ- չանց, որ տեւե եօթն	8 24

Հ 0. ՓԵՏՐՈՒԱՐ Ե. Լ

տ/ա եւ ուր գիշերի
 Հիւսիսեւ Յոշորոշեալսր:

Ի 26 ԲԶ ԳԿ. ԻԲ. օր մ. պհ. 9 25
 Հրց. Ապշ. գձ. Փառա-
 ւորեալ:

Ի 27 ԳԶ ԳԶ. ԻԳ. օր մ. պհ. 10 26
 Հրց. Ապշ. գձ. Փառա-
 ւորեալ է:

Ի 28 ԳԶ ԳԿ. ԻԳ. օր մ. պհ. 11 27
 Հրց. Ապշ. գձ. Հարցն
 մերոց Աստուած:
 ՄԵՋԻՆՔ:

Ի 29 ԵԶ. ԱԶ. ԻԻ. օր մ. պհ. 12 28
 Հրց. Ապշ. գձ. Օրհնեալ
 ես աէր:

Հ. 0. Ե. Լ.

ՄԱՐՏ

Ի Գ 1 ԱԼ. ԱԿ. ԻԳ. օր մ. պհ. 13 29
 Հրց. Ապշ. գկ. Աստուած
 բարձրեալ:

● Ծն. Լս. Ժ. 19 ր. 55:
 Հողմխառ ձկն, անձրեւ:

Ի Ե 2 ՇԲ. ԲԶ. ԻԵ. օր մ. պհ. 14 1
 Սրբոց մանկանցն քա-
 ռասնից, որք ի Սեբաս-
 տեայ կատարեցան: Օհ.
 գկ. Ա. յօր ընդ անմարմ-
 նոցն. սր. ՄԵԾ. Ծա-
 գումն: Մկ. ղկ. ստ.
 Լուսապտակացն: ձշ. ղձ.
 Ա. յօր մեծապէս պան-

Հ. 0.	ՄԱՐՏ	Ն. Լ.
	Ծացեալ: Հմբ. բկ. Որ պատուիրան:	
	Հր. Նիսան, (50): որ է առաջին ամիս ըստ աստուածաշրջել Ս. գրոց. Միւ. Շեղվալ: եւ պաշրուս 5 օր:	
ԻԶ 3	✠ կեր Բկ. Ե. Բա- նամորդական պէ: Դա- տուորի: 05. բկ. Որ պատուիրան. սր: Հմբ. բկ. Գատաւոր:	15 2
	Միւ. Ախրը պերտիչ աճիւզ:	
	Վերջ ցրտոյն պաշտաւսեց:	
ԻԵ 4	ԲԶ. ԳԶ. ԻԹ. օր մ. պէ: 16 Հրց. Ապշ. Դձ. Հարցն մերոց Աստուած:	3
ԻԸ 5	ԳԶ. ԳԿ. Ը օր մ. պէ: 17 Հրց. Ապշ. Դձ. Հարցն մերոց Աստուած որ է նեղութեան:	4

3969

Հ. 0.	ՄԵՆԵԿԱՆ	Ն. Լ.
ԻԹ 6	ԳԶ. ԳԶ. ԼԱ. օր մ. պէ: Հրց. Ապշ. Դձ. Որ յա- մենայնի:	18 5
Լ 7	ԵԶ. ԳԿ. ԼԲ. օր մ. պէ: Հրց. Ապշ. Դձ. ՃՁմար- տապէս: Յ. եւ Ռ. գիշտ ելիսարսց Յովնանեռչ Կարապետիկ:	19 6
	Լ. Յովսէփայ աստուածա- Միւ. Ախրը խամայնի: Վերջ յիսուսն աշուրց' Ռ. մասին ձմերուկ:	
Ա 8	ՈԼ. ՍԶ. ԼԷ. օր մ. պէ: Հրց. Ապշ. Դձ. ՏԵՐ Աս- տուած: Յերեկ. Նախա- ածակ, ԳԿ. Այսօր զու- արձացեալ: Տօմ եւ Յայան, Արեթ:	20 7
	☀ Ի Խոյն:	
Բ 9	✠ ՇԲ ԱԿ. ԼԷ. օր մ. պէ: Սըբոյն Գրեգորի Լուսաւորչին մերոյ չար- չարանացն եւ մտին ի վիրապն: 05. ԳԿ. Այ-	21 8

սօր զուարճայեալ, Թագ
 Այսօր դատք: Հրց. ԴԿ.
 Որ է հօրէ: Մեծ. Նա-
 հապետացն արբահա-
 մու, ՄԿ. ԳՃ. Այսօր
 տօնէ եկեղեցի: ՃՁ. ԳԿ.
 Լերինք ամենայն: ՀՃԲ.
 ԲՃ. Որ զխորհուրդ:

Գարնանամուտ և հասա-
 բակած: Եիւ և գիշեր հաւա-
 սար: Յերեկն ըսկսանի հր-
 կարիւր և գիշերն կարճանալ:
 Մեծ. Իրիտայի ղեպիի:
 Պարսկաց Նեվրոզգ Սոչչ-
 բանի-կոր օր արքայակու
 եւ Էկոցա պայրամք: Ա-
 մանոր:

Առ. Բռ. Ժ. 3 ր. 4:
 Անհատատ:

Գ 10 ✠ Կիր. ԲՁ. Զ. Բա. 22 9
 ռամնորդական պէ: Գա-
 լըստեան: Օճ. ԲՃ. Որ
 զխորհուրդ. սր: ՀՃԲ.
 ԲՃ. Ըստ աւետեաց:

Դ 11 ԲՁ. ԲԿ. ԼԳ. օր մ. պէ: 23 10

Հրց. Ապշ. ԳԿ. Աստուած
 հարցն մերոց:

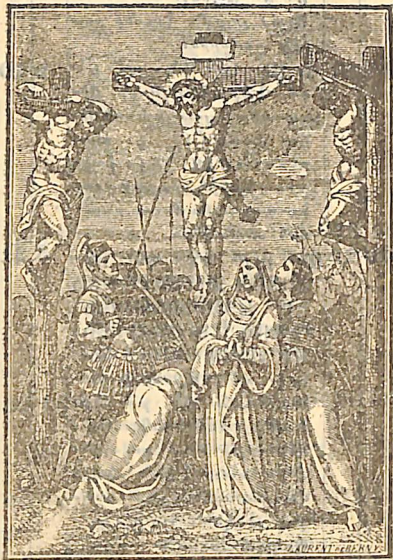
Ե 12 ԳՁ. ԳՁ. ԼԵ. օր մ. պէ: 24 11
 Հրց. Ապշ. ԳԿ. Հարցն
 մերոց:

Զ 13 ԳՁ. ԳԿ. ԼԸ. օր մ. պէ: 25 12
 Հրց. Ապշ. ԳԿ. Օրհներալ
 տէր Աստուած:
 Լ. Աշտուան:

Է 14 ԵՁ. ԳՁ. ԼԹ. օր մ. պէ: 26 13
 Հրց. Ապշ. ԳԿ. Օրհներալ
 ես տէր:

Ը 15 Ուր. ԳԿ. Խ. օր մ. պէ: 27 14
 Հրց. Ապշ. սո. ԳԿ. Օրհ-
 ներալ տէր Աստուած:

Թ 16 ՇԲ. ԱՁ. Խա. օր մ. պէ: 28 15
 Յեշատակ յարութեան
 Ղաղարու: (սկիզբն հան-
 գըստեան շարականոց):
 Օճ. աճ. Այսօր գորով.
 սր: ՄԿ. ստ. ԳԿ. Յիսուս
 միածին: ՃՁ. ԳՃ. Որ է
 յերկնից իջեր: Յերեկ.
 Լոյս զուարթ: ՀՃԲ. աճ.

Խաչելուծին Քրիստոսի

Հ	Օ.	ԱՐԵՎ	Ն.	Լ.
ժԶ	23	Ա. Ե. Դ. Կ. ՃՐԱԳԱ- ԼՈՅՑ: Օ՛հ. բձ. Պարզե- Լատուն. ար: Յերեկ. ըզ- կնի արձակման պատարա- քին. Նախատեսակ, աձ. Այսօր յարեալ. ար: Նաակատիք:	4	22
ժԵ	24	✠ Ա. Կ. Կիր. ԱԶ. ՉԱ- ՏԻԿ: Օ՛հ. աձ. Այսօր յարեալ. ար: ուտիքե ճեզ անմիջոց ցՀամբար- ձումն: Եսս Յ. ես Ռ. որոց ու- տիքե ցնոր կիշրակի: Լ. Զատիկ:	5	23
ժԸ	25	✠ Ա. Բ. ԲԶ. Ա. Կ. Բ. ՕՐ Զատիկի: Օ՛հ. Յար. ահ. Առաքեցար ի Հօրէ. Հրց. Հնգ. աձ. Օրհնեալ էս դու. որ: Հմբ. ահ. Ա. առաքեցար ի Հօրէ: Այս շաբաթուս օրհնու- թիւնքն յարութեան տէր երկնիցքն են, ըստ առուրց	6	24

Հ	Օ	ՄԱՐՏ	Ն	Լ
		<p>ձայնից: գիտ և ասա: Յիշատակ մեռելոց: Յ. եռ Ռ. Առետուհն Ս. Աստուածածնի:</p>		
ԺԹ	26	<p>✠ Ա.Գ. Գ.2. Բ.2. գ. օր Չատկի: Օ՛: Բ. Ի գե- րեղման քո: Հրց. աճ. Պայծառացիր: Հ՛Բ. Բ.ճ. Ի գերեղման քո: յ. եռ Ռ. Տօն ամենայն երկնային զօրացն:</p>	7	25
Ի	27	<p>Ա.Գ. Գ.2. Բ.Կ. դ. օր Չատկի: Օ՛: Բ.Կ. Բո յարուժեանդ: Հրց. աճ. Օրհնեալ ես տէր Աս- տուած: Հ՛Բ. Բ.Կ. Բո յարուժեանդ: Հր. ծոմ վասն մահուան Յեսուայ:</p>	8	26
ԻԱ	28	<p>Ա.Ե. Ե.2. Գ.2. Ե. օր Չատկի: Օ՛: Բ.ճ. ԻԼՂա- բեր եւ սուրբ: Հրց. աճ. Ընդ երիս մանկունսն: Հ՛Բ. Բ.ճ. ԻԼՂաբեր:</p>	9	27

Հ	Օ	ԱՐԵՎ	Ն	Լ
ԻԲ	29	<p>Ա.Զ. Ուր. Գ.Կ. դ. օր Չատկի: Օ՛: Բ.Կ. Յար- եաւ տէրն: Հրց. աճ. Լոյսդ որ հրեղէն: Հ՛Բ. Բ.Կ. Յարեաւ տէրն:</p>	10	28
ԻԳ	30	<p>Ա.Ե. Շ.Բ. Գ.2. Ե. օր Չատկի: Յիշատակ գըԼ- խատման Ս. Յովհան- նու Մկրտչի: Օ՛: Դ.ճ. Փառաբանակից: Հրց. աճ. Նախայաւիտեան: Հ՛Բ. աճ. Որ վերօրհնիս:</p>	11	29
ԻԴ	31	<p>✠ Բ.Կ. Կիր. Գ.Կ. Ը. օր Չատկի: Նոր Կիւրակէ: (Կրկնադասիկ): Օ՛: Բ.Կ. Նորոգեալ կղզիք: սր: Հ՛Բ. Բ.Կ. Յորժամ եկին:</p>	12	30

Հ. Օ.

Ն. Լ.

ԱՊՐԷԼ

ԻԵ 1 ԲԲ. ԳԶ. ԱՁ. Թ. օր 13 1

Յինանց, Օ՛. աձ. եր-
գեցուք, չրց. ալ. Որ
եկիր ի փրկութիւն, չմբ.
...ձ. փառք յարութեան:
չր. Եսա, (29):

Մեծ. Ձիւզատե:

● Մն. Լս. ժ. 8 ր. 37:

Փոփոխական:

ԻԶ 2 ԲԳ. ԳԶ. ԱԿ. Ժ. օր 14 2

Յին, Օ՛. ալ. Երգեցէք
տեառն, չրց. ալ. Որ
վասն մերոյ, չմբ. ալ.

Հ. Օ.

ԱՐԵԳ

Ն. Լ.

Յարուցեալ տէրն ի գե-
րեզմանն:

ԻԵ 3 ԲԳ. ԳԶ. Ժ. օր 15 3

Յին, Օ՛. բձ. Օրհնե-
ցուք զտէր, չրց. ալ.
Անսկիզբն բանդ, չմբ.
բձ. Եկին ի գերեզման:

ԻԸ 4 ԲԵ. ԵԶ. ԲԿ. Ժ. օր 16 4

Յին, Օ՛. բկ. Փարա-
լօն: չրց. ալ. Որ յա-
թոռ փառաց, չմբ. բկ,
Քրիստոս յարեալ:

ԻԹ 5 ԲԶ. ՈԼ. ԳԶ. Ժ. օր 17 5

Յին, Օ՛. գձ. Օգնական
ընդունելի: չրց. ալ. Ա-
նեղանելիդ Աստուած:
չմբ. գձ. Այսօր յարու-
թիւն քրիստոսի:

Լ 6 ԲԻ. ՇԲ. ԳԿ. Ժ. օր 18 6

Յին, Օ՛. գկ. Երգեցէք
տեառն, չրց. բձ. Որ
ի յերկնից իջեր: չմբ.
դձ. Թագաւոր դուով:
Յերեկ. Նախատօնակ, ալ.

Հ.	Օ.	ԱՊՐԻԼ	Ն.	Լ.
		Խորհուրդն անճառ.		
Ա	7	✠ ԳԿ. ԴԶ. Աշխարհամատրան Կիւրակէ (Կանաչ Կիւրակէ): ԱԻԵՏՈՒՄԸՆ Ո՛. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ: Օ՛. ա. Խորհուրդն անճառ. սր. ձ. ԳԿ. Աստուածածին խորան. ՀՏԲ. ԲՁ. Աստուածածին սուրբ կոյս. Տօմ. Է. Յայսմ. ԱՀԵԿԱՆ.	19	7
		Սուրբ. ժ. 17. ր. 48. Յրտազին հողմունք:		
Բ	8	ԳԲ. ԲԶ. ԴԿ. ԺԳ. օր Յին. Օ՛. ԳԿ. Յաղթական. ՀՐԳ. ԲՁ. Անապական. ՀՏԲ. ԳԿ. Էջ Տրեշտակն.	20	8
Գ	9	ԳԳ. ԳԶ. ԱԶ. ԺԷ. օր Յին. Օ՛. ա. Երգեսցուք. ՀՐԳ. ԲՁ. Որթագաւորը ես. ՀՏԲ. ա. Ընդ կանայսն իւղաբեր:	21	9

Հ.	Օ.	ԱՀԵԿԱՆ	Ն.	Լ.
Դ	10	ԳԳ. ԳԶ. ԱԿ. ԺԸ. օր Յին. Օ՛. ա. Երգեսցետեառն. ՀՐԳ. ԲՁ. Այսօր բերեռեալ. ՀՏԲ. ա. Աքանջելի Տրեշտակն. Հր. ժոմ վասն մահոռան Հէդեայ եւ գերոշքեան Տապաւակյիմ:	22	10
Ե	11	ԳԵ. ԵԶ. ԲԶ. ԺԹ. օր Յին. Օ՛. ԲՁ. Օրհնեսցուք զտէր. ՀՐԳ. ԲՁ. Որ զթացար. ՀՏԲ. ԲՁ. Չայն աւետաւոր. Լ. սուրբ Գեորգ:	23	11
Զ	12	ԳԶ. Ուր. ԲԿ. Ի. օր Յին. Օ՛. ԲԿ. Փարաւօն. ՀՐԳ. ԲՁ. Որ զարդարեալ. ՀՏԲ. ԲԿ. Առաւօտեան.	24	12
Է	13	ԳԷ. ՇԲ. ԳԶ. Իա. օր Յին. Օ՛. ԳԶ. Օգնական. ՀՐԳ. ԲԿ. Որ յերկնային զինուորու. ՀՏԲ. ա. Որ վերօրհնիս.	25	13

Հ. Օ.	ԱՊՐԻԼ	Ն. Լ.
01	Լ. Մարկոսի աշեսարանս չին. Կլանեկն ի քափօր ա՛նեկացն եկեղեցիսս ևոցա:	01
Ը 14	✠ Գ. Կ. Կիր. Գ. Կ. (Կարժիր Կիրակէ): Օ՛ն. գ. Երգեցէք. Հրց. բ. Ենքսկիզքն Աստուած. Հմբ. գ. Զաստուածալին զգերեզմանաւն:	26 14
	Անկաստեղ: Մեկ. Զայբր Յօբրոս-նաւք: Հր. Բ. Խամոչրսուգ:	
Թ 15	Դ. Բ. Բ. Գ. Զ. Իզ. օր Յին. Օ՛ն. Դ՛. Օրհնեսցուք զտէր: Հրց. բ. Որ զծառայի. Հմբ. Գ՛. Որ ի վերդէ ես:	27 15
	☉ Լր. Լս. ժ. 2 ր. 59: Անձրեւային:	
Ժ 16	Դ. Դ. Գ. Բ. Դ. Կ. Իզ. օր Յին. Օ՛ն. Դ. Գաղթական. Հրց. բ. Որ էիր	28 16

Հ. Օ.	ԱՀԵԿԱՆ	Ն. Լ.
	յառաջ. Հմբ. Գ. Զրեշտակացն դասք:	
ԺԱ 17	Դ. Դ. Գ. Բ. Ա. Զ. Իե. օր Յին. Օ՛ն. ա՛. Երգեսցուք. Հրց. բ. Կամաւորութեամբ. Հմբ. ա՛. Որ անճառ էութեամբ:	29 17
ԺԲ 18	Դ. Ե. Ե. Բ. Ա. Կ. Իզ. օր Յին. Օ՛ն. ա. Երգեցէք տեառն. Հրց. Գ՛. Փառաւորեմք. Հմբ. ա. Զրաշալի զյարութիւն. Հր. Լաղչառմեր:	30 18
ԺԳ 19	Դ. Զ. Ուր. Բ. Զ. Իէ. օր Յին. Օ՛ն. Բ՛. Օրհնեսցուք. Հրց. Գ՛. Փառաւորեալ որդի. Հմբ. Բ՛. Այսօր զուարճացան. Աբանչելի կանայքն եւ կանխելով: Ն. Տ. Մայիս:	1 19
	Լ. տօն առաքելոցն փշիկպոսի եւ Յակովբայ:	
ԺԴ 20	Դ. Է. Շ. Բ. Կ. Իը. օր	2 20

Հ.	Օ.	ԱՊՐԻԼ	Ն.	Լ.
		Յին: Օհ. բի. Փարաւօն: Հրց. դձ. Որ յաւիտենից ես: Հիբ. դձ. Թազա- ւոր գողով: Ազ. Ադամ, (1):		
ԺԵ	21	Ք ԵԿ. Կեր. ԳԶ. Տօն երեւման սրբոյ Խաչին. Օհ. գձ. Օգնական, Հրց: դձ. Այսօր ընդ ամպս: Մհծ, դձ. Մայր լուսոյ: Հիբ. գձ. Փառաւորեալէ. և Ի ձայն ակեղ:	3	24
		Լ. Գիշտ խաչ:		
ԺԶ	22	ԵԲ. ԲԶ. ԳԿ. Լ. օր Յին: Օհ. գի. Երզնցէք, Հրց. գձ. Կամաւորութեամբ, Հիբ. գի. Չքո յարու- թիւնդ և Առեալ և մեր:	4	22
		☾ Վջ. քո. ժ. 12. ր. 10: բարեխառն:		
ԺԷ	23	ԵԳ. ԳԶ. ԴԶ. ԼԵ. օր Յին: Օհ. դձ. Օրհնես- ցուք զտէր: Հրց. գձ. Արարիչդ, Հիբ. դձ.	5	23

Հ.	Օ.	ԱՀԵԿՍՆ	Ն.	Լ.
		Չյարութիւն աստուած- որդւոյն: Փառաւորեալ. եւ Չանճառելի. Թ. էշ Բ. Ս. Գեորգ: Մհծ. խորհչեգ:		
ԺԸ	24	ԵԴ. ԴԶ. ԴԿ. ԼԸ. օր Յին: Օհ. դի. Յարթա- կան, Հրց. գի. Սնճա- ռելի: Հիբ. դի. Փառք յարութեան: Յարու- ցեալ է տէրն: Փառք քրիստոսի եւ Իւղա- բեր:	6	24
ԺԹ	25	ԵԵ. ԵԶ. ԱԶ. ԼԳ. օր Յին: Օհ. աձ Երզնս ցուք, Հրց. գի. Նախա- յաւիտեան: Հիբ. աձ. Սակողի տեսիլ եւ Փայ- լակնաձեւ: Թ. էշ Բ. Մարկոսի աշե- տարանչին:	7	25
		Ի 26 ԵԸ. ՈԼ. ԱԿ. ԼԴ. օր Յին: Օհ. աի. Երզնցէք տեառն: Հրց. գի. Այ-	8	26

Հ. 0.

ԱՊՐԻԼ

Ն. Լ.

սօր զԵՆԱԼ: ՀՎԲ. ԿԿ.
Երգեացուք ջերդ և կան-
խեցին:

Ի Ա 27 ԵԷ. ՇԲ. ԲԶ. լԵ. օր 9 27

Յին, օհ. բձ. Օրհնու-
ցուք զտէր: ՀԲԳ. Դձ.
Որ եկիր: ՀՎԲ. աձ. Որ
վերօրհնիս:

Թ. էշ Ռ. Շմառօնի ագ-
գակակիճ Քրիստոսի:

Ի Բ 28 * ԶԿ. ԿԻՐ. ԲԿ. օհ. ԲԿ. 10 28

Փարաւօն, ՀԲԳ. Դձ. Որ
բարեբանեալք: ՀՎԲ. ԲԿ.
Կանխեցին, Զյարու-
թիւն եւ զՏիեզերական:

Ի Գ 29 ԶԲ. ԲԶ. ԳԶ. լԵ. օր 11 29

Յին, օհ. գձ. Օրհնական:
ՀԲԳ. Դձ. Որ է քառա-
կերպեան: ՀՎԲ. գձ. Հը
րաշալի եւ Տուք զփա-
ռըս:

● ՄՆ. ԼՍ. Ժ. 21. Բ. 21:

Փոթորիկը:

Հ. 0.

ԱՀԵԿԱՆ

Ն. Լ.

Ի Դ 30 ԶԳ. ԳԶ. ԳԿ. ԼԵ. օր 12 1

Յին, օհ. ԳԿ. Երգեցէք:
ՀԲԳ. Դձ. Յորժամ է խա-
ջին: ՀՎԲ. ԳԿ. Տեսիլ փայ-
լակնաձեւ եւ Յանձառ
փառաց:

Թ. էշ Ռ. Յակովբայ ա-
ռաքելոյն եղբօրն Յով
նակնո, աւետարակչիճ:

Հր. Միվան. (50):

Միւ. Զիլիճ ձե:

ՄԱՅՐՍ

ԻԵ 1 ԶԴ. ԴԶ. ԴԶ. ԼԹ օր 13 2

Յին. 0հ. դձ. Օրհնես-
ցուք. Հրց. դձ. Միա-
ծին որդի. Հ՛հ. դձ. Ա-
հագին.
Թ. եռ Ռ. Երեմեայ մար-
գարեիև:

ԻԶ 2 ✠ ԶԵ. եԶ. ԴԿ. Խ. օր 14 3

Յին. ՀԱՄԲՍՐԶՈՒՄՆ
ՔՐԻՍՏՈՍԻ. Հեո. Շրկ.
դկ. Մեծահրաշ. 0հ. դձ
Համբարձաւ. ար. Հրց.
դկ. Օրհնեսցի պսակ:
Մեծ. դկ. Աստուածա-

Ծին մայր լուսոյ. Հ՛հ.
դձ. Որք տնկակից. եւ
Համբարձաւ տէրն մեր
յերկինս. Վիճակ:
Թ. եռ Ռ. Համբարձումև:
Եռ գիտտ ելիարաց Արա-
նասի հայրապետիև:
Լ. Համբարձումև:

ԻԵ 3 ԶԶ. Ուր. ԱԶ. Խա. օր 15 4

Յին. պհ. 0հ. աձ. Եր-
գեսցուք. Հրց. դձ. Ծա-
գուսն միածնի. Հ՛հ. դձ.
Որք տնկակից եւ Համ-
բարձաւ տէրն մեր քը-
րիստոս:

ԻԸ 4 ԶԷ. ՇԲ. ԱԿ. Խբ. օր 16 5

Յին. 0հ. աԿ. Երգեսցը
տեառն: Հրց. դձ. Փա-
ռաւորելով: Հ՛հ. դձ.
Թագաւոր գողով:

ԻԹ 5 ✠ ԷԿ. Կիր. ԲԶ. Երկ 17 6

Ըրբդ Ծողկազարդ: Հեո.
Շրկ. դձ. Համբարձաւ

Հ. Օ.	ՄԱՅԻՍ	Ն. Լ.
	<p>տէրն մեր: Օ՛հ. Գ. Մե- ծահրաշ: Հրց. Գ. Ա. յ- սօր արարիչդ. սր: Հ՛հ. Գ՛ժ. Որք տնկակից եւ Համբարձաւ տէրն մեր յերկինս:</p> <p>Հր. Սաղվոթ կամ Պեկտե- կոսակ: որ է զիսչ պայ- րամք. առոչրս երկոսս:</p>	
Լ. 6	Է՛. Բ՛. Բ. Կ. խղ. օր Յին. Օ՛հ. Գ. Փարաւօն: Հրց. Գ. Որ զամենա- ղօր: Հ՛հ. Գ՛ժ. Որք տըն- կակից. եւ Համբարձաւ տէրն մեր քրիստոս:	18 7
Ա. 7	Է՛Գ. Գ՛. Գ՛. խեր. օր Յին. Օ՛հ. Գ՛ժ. Օղնական: Հրց. Գ. Ա. յսօր ցնծան: Հ՛հ. Գ՛ժ. Որք տնկակից եւ Համբարձաւ տէրն մեր յերկինս:	19 8
	Յօմ. եւ Յայսմ. ՄԱՐԵՐԻ:	
	Առ. րո. Ժ. 6. ր. 52:	
	Հողմ, անձրեւ:	

Հ. Օ.	ՄԱՐԵՐԻ	Ն. Լ.
Բ. 8	Է՛Գ. Դ՛. Գ. Կ. խղ. օր Յին. պհ. Օ՛հ. Գ. Եր- գեցեք: Հրց. Գ. Փա- ռաւորեալ է: Հ՛հ. Գ՛ժ. Որք տնկակից եւ Համ- բարձաւ տէրն մեր Գը- րիստոս:	20 9
	Եւ եւ Ռ. Յոյնահեոս առեւտարանչիս:	
Գ. 9	Է՛Ե. Ե՛. Դ՛. խէ. օր Յին. Օ՛հ. Գ՛ժ. Օրհնես- ցուք զտէր: Հրց. Գ. Որ յառաջքան: Հ՛հ. Գ՛ժ. Որք տնկակից եւ Համ- բարձաւ տէրն մեր յերկ:	21 10
	Յրկատրն:	
	Երկնային Վիճակ. ի յի- շատակ վիճակաւ քրիս- տոսքեան Մատաքեայ ա- ռաքեչոյն:	
Դ. 10	Է՛Զ. Ուր. Գ. Կ. խղ. օր Յին. պհ. Օ՛հ. Գ. Յաղ- թական: Հրց. Գ. Անս- կիղքն բանդ: Հ՛հ. Գ՛ժ.	22 11

Հ. 0

ՄԱՅԻՍ

Ն. Լ.

Որք տնկակից եւ Համբարձաւ տէրն մեր Քրիստոս:

Ե 11 Ե. Շք. Ա. 2. խթ. օր 23 12

Յին. 05. աճ. Երգեսցուք: Հրց. Գ. Որ յահեղակերպ: Հ. Բ. Դձ. Առաքելոյ աղանոյ (Յատեանն):

Չ 12 * Կիր. Ա. Կ. Ծ. օր Յին. 24 13

ՀՈԳԵԳՍԼՈՒՍՏ, (Պենտեկոստէ Յիսնբրք օր ի գատկէն): Հեա. Շրկ. Դձ. Համբարձաւ տէրն մեր յերկինս: 05. Դձ. Առաքելոյ աղանոյ: Հրց. աճ. զՀոգւոյն զգալուտըն. ար. ձ. Բձ. Ի հարաշարժ: Հ. Բ. Գ. Երրորդութիւն. (Յատեանն սսել):

Բարեկենդան Եղիական պահոց:

Յ. Եւ Ռ. Հոգեգալուստ:

Լ. Հոգեգալուստ:

Հ. 0

ՄԱՐԵՐԻ

Ն. Լ.

Ե 13 Բ. 2. Բ. 2. Բ. օր Հոգ. պհ. 25 14

05. Բձ. Նոյն եւ նման. ար. Հ. Բ. Գ. Այսօր երկնայինքն:

Ը 14 Գ. 2. Բ. 4. Գ. օր Հոգ. պհ. 26 15

05. Գ. 4. Այսօր երկնայինքն. ար. Հ. Բ. Գձ. Արեգակն արդարութեան:

⊕ Լ. Բ. Ժ. 15. Բ. 45
Անձրեւախառն հողմ:

Թ 15 Դ. 2. Գ. 2. Դ. օր Հոգ. պհ. 27 16

05. Գձ. Արեգակն արդարութեան. ար. Հ. Բ. Գ. 2. Զանակըքնաբար:

Ժ 16 Ե. 2. Գ. 4. Ե. օր Հոգ. պհ. 28 17

05. Գ. 4. Զանակըքնաբար. ար. Հ. Բ. Դձ. Անմահարար բաժակ:

ԺԱ 17 Ուր. Գ. 2. Գ. օր Հոգ. պհ. 29 18

05. Դձ. Անմահարար բաժակ. ար. Հ. Բ. Գ. Ի հարաշարժ:

ԺԲ 18 Շք. Դ. 4. Ե. օր Հոգ. 30 19

Հ.	Օ.	ՄԱՅԻՍ	Ն.	Լ.
		Օհ. ԳԿ. Ի հարաշարթ. ար. ՀՏԲ. Դձ. Հոգին սուրբ էր:		
ԺԳ.	19	Ի կիր. Ա.Չ. Ա. կերա- կէ Յարութեան: յիշա- տակ Եղիայի մարգա- րէին: Յհ. աձ. Երգես- ցուք: Հրց. աձ. Որ ե- կիր: ձշ. աձ. զթագա- ւորն փառաց Քրիս- տոս: ՀՏԲ. աձ. Ընդ լու- սանալ: Նախատեսակ, ԳԿ. Անձինք նուիրեալք. ար: Հարաներ:	3	20
ԺԳ.	20	ԲՉ. ԱԿ. Սրբոց կուսա- նացն Հռիփսիմեանց, Օհ. ԳԿ. Անձինք նուիրեալք: Հրց. ԳԿ. Այսօր դան- յաղթելի. ար: ՄԿ. ԳԿ. Յիշատակ Քրիստոսի: ձշ- (Ողորմ). ԳԿ. Քրիստոս Աստուած: ՀՏԲ. ԳԿ. Անսկիզբն բան: Յերեկ. Նախատեսակ, ԳԿ. Անձինք	1	21

Հ.	Օ.	ՄՍՐԵՐԻՍ	Ն.	Լ.
		Նուիրեալք. ար: Ն. Յ. Յուսիս: Ազ. Երար. (1):		
ԺԵ.	21	ԳՉ. ԲՉ. Սրբոց կուսա- նացն Գայիանեանց, Օհ. ԳԿ. Անձինք նուիրեալք. ար: ՄԿ. ԳԿ. Յիշատակ Քրիստոսի: ձշ. (Ողորմ). ԳԿ. Քրիստոս Աստու- ած: ՀՏԲ. ԳԿ. Անսկիզ- բն բան: Յ. եռ Ռ. կուսանգիս- նոսի եռ Հեղինեաց:	2	22
ԺԶ.	22	ԴՉ. ԲԿ. պհ, Հրց. Ա. ԴՉ. աձ. Որ հայիս քաղց- րութեամբ: Յերեկ. Նա- խատեսակ, Դձ. Չմար- գարէ բարձրելոյն. ար: Չ. Վ. ըռ. յ. ՕՕ. ր. ՅԿ Հողմուք:	3	23
ԺԷ.	23	ԵՉ. ԳՉ. Սրբոցն Յով հանու կարապետին եւ Աթանազիսեայ եպիս-	4	24

Հ. 0.	ՄԱՅԻՍ	Ն. Լ.
	կոպոսին, 0. ք. Չմար- գարէ բարձրելոյն, չբ. ք. Չուարճանայ պ- սոր. ար. Մկ. չբ. դկ Մարգարէից գերագոյն, ձ. դկ. Այսօր ցնծայ.	
ԺԸ 24	Աւր. Գկ. պհ. չբ. չնդ. ակ. Գոհաբանեմք, Մկ. Խ. Գկ. Յողթող եւ ըզ- նոր, Յերեկ. Նախատօ- նակ. բ. Ով երջանիկ. ար. Ելաստեղ:	5 25
ԺԹ 25	Ք Շբ. ԳԶ. Սրբոյն ԳԸ- րիԳՈՐԻ Լուսաւորչին մերոյ ելն ի վերապէն. 0. բ. Ով երջանիկ տէր, Թագ. Այսօր դապը, չբ. բ. Որ առաքեցար, ար. Մկ. ք. Հրաշափառ. Է Որ կոչեցար, ձ. Գկ. Հովիւ քաջ, չբ. ք. Չ. Ուրախ լեր սուրբ եկե- ղեցի, (Յատեանն).	6 26

Հ. 0.	ՄԱՐԵՐԻ	Ն. Լ.
Ի 26	Ք Կեր. Գկ. Բ. զկնի Հոգ. ՏՕՆ ԿԱԹՈՒ- ՂԻԿԷ Ս. ԷԶՄԻԱԾ- ՆԻ. 0. ք. Ուրախ լեր սուրբ եկեղեցի. չբ. ք. Այսօր պայծ. Մեծ. ք. Անկղքնական բա- նին, ձ. չբ. ք. Այ- սօր ուրախացեալ, (Կա- տարի հանդէս յամենայն եկեղեցիս Հայաստանեայց), չարսանիք:	7 27
ԻԱ 27	ԲԶ. ԱԶ. Սրբոց Ման- կանցն Բեթղէհէմի, Ա- կակիոսի վկային, Մովկի- մայ քահանային եւ կոտորատիոսի զինաւո- րին, 0. Մբ. ա. Ժո- ղովեալքս, չբ. ք. Այ- սօր անմեղ. Մկ. չբ. ատ. Գկ. Երանելի սուրբ մանկունք, ձ. ա. Պար- ծեսցին.	8 28
ԻԲ 28	ԳԶ. ԱԿ. Սրբոց կուսա- նացն Նուներայ եւ Մա-	9 29

Հ. 0.

ՄԱՅԻՍ

Շ. Լ

Նեայ. 05. ԴԿ. Անձինք
նուիրեալք. ար. ՄԿ. ՀՃԲ.
ԴԿ. Յիշատակ քրիստո-
սի: ձշ. ԴԿ. Քրիստոս
Աստղած:

ԻԳ 29 ԴԶ. ԲԶ. պՏ. ՀԲԳ. Ա. ԿԶ. 10 30
աճ. Որ համազօրից:

● ՄԵ. Լս. ժ. 10 թ. 5:
Փոփոխական:

ԻԻ 30 ԵԶ. ԲԿ. Սրբոց Իշխա- 11 1

նացն՝ Սահակայ եւ Յով-
սեփայ եւ վկայիցն Սար-
գըսի եւ Բաղոսի. 05.
ՄԲ. ԲԿ. Շնորհեա մեղ.
ՀԲԳ. ՄԲ. աճ. Զքեղ
արդար. ՄԿ. ԲԿ. Ի
փառս պարծեոցին. ձշ.
ԲԿ. Հրաշափառ: ՀՃԲ.
ԲԿ. Որ պսակիչք ես.
Լ Բառնաբաց առաքե-
լոցն:
Հր Թամուզ, (29):
Մհմ. Մոսիս, ԵԶ
տարեմուտ 15 14 քուս-
կանիկ:

Հ 0.

ՄԱՐԵՐԻ

Շ. Լ.

ԻԵ 31 ՈԼԲ. ԳԶ. պՏ. ՀԲԳ. ԸԶԴ. 12 2
բճ. Որ Թաղաւորդ ես.
ՄԿ. ԻԶ. Գճ. Փայտ կե-
նաց:

ՅՈՒՆԻՍ

ԻԶ 1 ՇԲ. ԳԿ. Սրբոցն ՆԵՐ. 13 3

ՍԻՍԻ մեծի հայրապե-
տին մերոյ եւ Խաղայ
եպիսկոպոսին. 05. ԲԿ.
Որ զլոյս անճառ. ՀԲԳ.
Դճ. Այսօր տօնէ եկե-
ղեցի. ՄԿ. Գճ. Որ ընտ-
րեցար: ձշ. ԲԿ. Այսօր
ցնձայ: ՀՃԲ. աճ. Սուրբ
ես տէր:

Հ. 0.

ՅՈՒՆԻՍ

Ն. Լ.

ԻԵ 2 Ի Կիր. ԴԶ. Գ. զկնի 14 4

Հոգ. 0հ. Գձ. Օրհնես-
ցուք զտէր. Հրց. աձ.
Պայծառացիր. Մեծ. աձ.
Որ ընտրեցար. Հճբ. Գձ.
Փառաբանակից.
Բարեկենդան Ս. Լուսա-
ւորչի պահոց:

ԻԸ 3 ԲԶ. ԴԿ. պհ. Սրբոցն՝ 15 5

Եպիսկոսնու Կիւրաց. ղն
Բաբելայ Հայրապետին,
Եւ երկց աշակերտաց
նորին. 0հ. Մբ. ԳԿ.
Ի յշատակս վկայից.
Հրց. Գձ. Աքանջելագ. ըծ.
ար. ՄԿ. Հճբ. Գձ. Նը-
մանեալ Բնիսի. ձշ.
Գձ. Այսօր երկնայնոցն.

ԻԹ 4 ԳԶ. ԱԶ. պհ. Սրբոցն՝ 16 6

Կոստանդիանոսի Թա-
ղաւորին, Եւ մօրն նո-
րա Հեղինեայ. 0հ. աԿ
Որ զերկնուոր. Հրց. աձ.
Օրհնեմք զԵրզ. ար. Մեծ.
աձ. Երանելի. ՄԿ. Հճբ

Հ. 0.

ՄԱՐԳԱՑ

Ն. Լ.

ԲԿ. Ով երանելիդ. ձշ.
(Ողորմ.) Գձ. Աստուած
փրկիչ մեր:

Լ 5 ԴԶ. ԱԿ. պհ. Հրց. Ա. պշ. 17 7
աձ. Որ յամենայն.

Առ. րո. Ժ. 19. ր. 16:
Հոգմ, անծրել:

Ա 6 ԵԶ. ԲԶ. պհ. Սրբոցն՝ 18 8

Թէոդոտոնի գաղատա-
ցւոյն. Թալիլեայ բժըշ-
կին. Եւ եղծն կուսա-
նացն. որք յԱնկիւրեա
կատարեցան. 0հ. Մբ.
Գձ. Օրհնեմք զքեզ. Հրց.
Մբ. աԿ. Սուրբ Աս-
տուած. ՄԿ. Գձ. Փա-
ռաւորեալդ փառօք.
ձշ. Գձ. Ուրախանան
հրեշտակք. Հճբ. Գձ.
Զքեզ տէր օրհնեն.

Ցօմ եւ Ցայսմ. ՄԱՐԳԱՑ.

Բ 7 Ուր. ԲԿ. պհ. Հրց. Հնգ. 19 9

ԲԿ. Սրարիչդ. ՄԿ. Խշ.
ԲԿ. Խաչն կենարար.

Հ. 0. ՅՈՒՆԻՍ Ե. Լ.

Յերեկ, Նախատեսակ. Գկ.
Լերինք ամենայն. սր:

Գ 8 ✠ ՇԲ. Գ. 2. Գիւտ ՆՐԶ- 20 10

Խարաց Ս. ԳՐԻԿՈՐԻ
Լուսաւորչին մերոյ, 05.
Գկ. Լերինք ամենայն,
(Քաղաածք Ս. Յակոբայն).
Թագ. Այսօր դասք: Հրց.
բձ. Որ առաքեցեր: Մկ.
դձ. Հրաշափառ. հւ Որ
կոչեցար: ձշ. Գկ. Հո-
վիւ քաջ: Հմբ. աձ.
Սուրբ ես տէր:

Գ 9 ✠ Կեր. Գ. Կ. Գ. զկնի 21 11

Հող: Հրց. ակ. Որ եկիր
ի փրկութիւն: Մեծ. ակ.
Որ զկեանքն ամմահա-
րար: Հմբ. Գկ. Յարեաւ
տէրն:

Հարսանիք:

Յ. եւ Ռ. Կիւրդի աղիք-
սանդրացոյն:

Ամառնամուտ և արեւա-
գարձ Խեցգետնի: Յերեկն

Հ. 0. ՄՈՐԵՐԻ Ե. Լ.

Եկանի կարճանաւ և Գի-
շերն երկարի:

Մեծ. ինչուպէս Սայֆի:
ակիդրն աւաստոչեան
ջոռցն ներսի:

☀ ի Խեցգետինն:

Ե 10 ԻՉ. Դ. 2. Սրբոց վկայեցն՝ 22 12

Անտոնինոսի. Թէոփի-
լոսի, Անիլտոսի եւ Փո-
տինոսի: Օ. Մրա. դձ.
Այսօր յիշատակ, Հրց.
Մրա. բձ. Անտիակայ:
Մկ. դձ. Չքեղ կարգա-
յին: ձշ. դձ. Չգնութիւնք
սրբոց, Հմբ. դձ. Յիշա-
տակ է այսօր:

Զ 11 ԳՉ. Դ. Կ. Սրբոցն Դա- 23 13

նիէլի մարգարէին, եւ
երկոց մանկանցն՝ Սեդ-
րաքայ. Միսաքայ եւ
Աբեղնադոլի: 05. ակ.
Որ զաստուածային: Հրց.
ակ. Որ բարձրեալը ես:
(Ողորձ. և տէր երկնից

զմարգարէիցն ասա ամ):
Մկ. Հմբ. դձ Որ զյա-
ռաջագոյն: ձշ. ամ. Ճա-
ռագայթ:
Յ եւ Ռ, Բարդուղիմէոսի
ասաքէդոյն:

Ե 12 ԳԶ. ԱԶ. պհ. Հրց. Ապշ. 24 14

ամ. Երգէին մանկուհւք.
Յերեկ. Նախատեսակ, ակ.
Որք զարդարեցին. ար.
Լ ճնռեղ Յովն. Մկրտ-
չիկ:

Ը 13 ԽԵԶ. ԱԿ. Սրբոց Թարգ- 25 15

մանչացն մերոց՝ Սահա-
կայ եւ Մեսրոպայ. 0հ.
ակ. Որք զարդարեցին.
ար. Մկ. Հմբ. գձ. Նմա-
նեալ մովսիսի: ձշ. (Ո-
ղոր՝). դձ. Որ զշնորհս.

Ⓜ Լր. Լս. Ժ. Կ. ր. 27:
Սրրկալից օդ:

Թ 14 ՈԼՐ. ԲԶ. պհ. Հրց. Հնգ. 26 16

գձ. Օրհնեմք. Մկ. Խաշ.
բձ. Ապաւինեցաք ի խաջ
քո:

Ժ 15 ԾԲ. ԲԿ. Սրբոցն՝ Տրդա- 27 17

տայ Թագաւորին մերոց,
եւ Աշխէն տիկնոջն եւ
Խոսրովիդխաոյն: 0հ. ակ.
Որ զերկնաւոր. ար. Մկ.
դձ. Որ գերագոյն: ձշ.
բձ. Աստուած փրկիչ
մեր: Հմբ. ամ. Սուրբ
եա տէր: Նախատեսակ,
ակ. Որ նախամաց. ար:

ԺԱ 16 ԽԿԵՐ. ԳԶ. Ե զկնի 28 18

Հող: Գիւտ Տիոյ Սուրբ
Աստուածածնի: 0հ. Գկ.
Երգեցէք որդիք. ար.
Հմբ. դձ. Նոր սիծն:
Հարսանիք:
Հր. Ծով վասն առման
Երուսաղեմի:

ԺԲ 17 ԲԶ. ԳԿ. Սրբոցն՝ Կա- 29 19

լիստրատոսի եւ քառա-
սուն եւ ինն վկայե-
ցըն, եւ Ղուկիանոսի
քահանային: 0հ. Գկ. Այ-
սօր հրեշտակաց դասք:
Հրց. Մրա. բձ. Ընդ

Հ. 0.

ՅՈՒՆԻՍ

Ն. Լ.

սուրբս քո: Մկ. Գկ. Ընդ
զուարթունս: Ճշ. Գկ.
Ճգնաւորք ճշմար: Հմբ.
Գկ. Այսօր մարտիրոսա-
ցըն դասք:

Լ. Առաքելոցն Պետրոսի
եւ Պողոսի:

ԺԳ 18

ԳԶ. ԴԶ. Սրբոյն Չա-
քարեայ մարգարէին:
Օ՛. ա.կ. Որ զաստուա-
ծային: Հրց. ած. Որ
յերկնային. սր: Մեծ.
Զքեզ երեւեալ: Մկ.
Հմբ. Դձ. Որ զյառաջա-
գոյն: Ճշ. ած. Ճառա-
գայթ:

30 20

ԺԳ 19

ԴԶ. ԴԿ. պհ. Հրց. Ապշ.
ած. Բարեբանեալ ես
Թադ:
Ն. Յ. Յ. Յ. Յ. Յ.
Ազ. Նախայ: (1):

1 21

ԺԵ 20

ԵԶ. ԱԶ. Սրբոյն Եղիսէի
մարգարէին: Օ՛. ա.կ.
Որ զաստուածային: Հրց

2 22

Հ. 0.

ՄՍՐԵՐԻ

Ն. Լ.

Գձ. Որ ընդ հողեղէն:
Սեծ. Գձ. Որ ի բարձ-
րութիւնս: Մկ. Գկ. Այ-
սօր ցնծայ: Ճշ. ած.
Ճառագայթ: Հմբ. Գձ.
Որ զյառաջագոյն:

Ք. Վջ. քո. ժ. 15. ր. 58:
Անաստաս.

ԺԶ 21

ԱԼ. ԱԿ. պհ. Հրց. Հեգ.
Գկ. Բանդ Աստուած:
Մկ. Խաշ. ա.կ. Սեղան
քո տէր:

3 23

ԺԵ 22

ՇԵ. ԲԶ. Սրբոց երկո-
տասանից առաքելոցն
Քրիստոսի. եւ Պողոսի
երեքտասան առաքե-
լոյն: Օ՛. Գձ. Երանելի
սուրբ. սր: Մկ. ստ. Դկ:
Առաքեալք Աստուծոյ:
Ճշ. ա.կ. Ի յանսահման:
Հմբ. ած. Սուրբ ես տէր
եւ Ի քէն հայցեմք:

4 24

ԺԸ 23

Ք. Կեր. ԲԿ. Զ. զկնի
Հոգ. Հրց. Յար. ա.կ. Որ

5 25

Հ. 0.	ՅՈՒՆԻՍ	Ն	Լ.
	<p>վասն մերոյ փրկութեան Մեծ. ապ Նոր խորա- նիր. շէր Յոր. քի. քո յարութեանդ. Բարեկեն- դան վարդավառի պահոց:</p>		
ժԹ 24	ԲԶ. ԳԶ. ա. օր վրդ. պհ. չրց. Ապշ. աճ. Բա- րեբանեալ ես ի յաւիտ. Յ. եռ Ռ. ծնունդ. Յովհ. օ. Կարապետին:	6	26
Ի 25	ԳԶ. ԳԿ. ք. օր վրդ. պհ. չրց. Ապշ. ապ. Չա- նուն քո քրիստոս:	7	27
ԻՍ. 26	ԳԶ. ԳԶ. Գ. օր վրդ. պհ. չրց. Ապշ. ապ. Որ խոնարհեցար ի տկար:	8	28
ԻԲ 27	ԵԶ. ԳԿ. Գ. օր վրդ. պհ. չրց. Ապշ. ապ. Աս- տուած հարցն մերոց:	9	29
	<p>Մե. 10. Ժ. 22. Բ. 49: փոփոխական:</p>		
ԻԳ 28	Ուր. ԱԶ. Ե. օր վրդ. պհ. չրց. Չնգ. Դձ. Որ փառօք հօր. ՄԿ. Խաչ. աճ. Հրաշակերտ:	10	1

Հ. 0.	ՄԱՐԵՐԻ	Ն.	Լ.
	<p>Հր. Աբ. (30): Մեծ. Սեֆեր:</p>		
ԻԴ 29	ՇԵ. ԱԿ. ՅԻՇԱՏԱԿ ՏԱ ՊԱՆԱԿԻՆ ՀՆՈՅ ԵԻ ՏՕՆ ՆՈՐՈՅՍ ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ: օհ. ապ. Չքեղ քաղաք աստու- ծոյ. սր: ՄԿ. ձշ. ապ. Որ իսկզբանէ: շէր. աճ: Որ ի Լերինն. (Յասեանն) Նաւակատիք:	11	2
	<p>Յ. եռ Ռ. առարկերցն Պետրոսի եռ Պօղոսի:</p>		
ԻԵ 30	Ք Կիր. ԲԶ. ՎԱՐԳԱ- ՎԱՌ. Հեռ. Շրկ. Դձ. Յնծոյ այսօր: օհ. աճ. Որ ի Լերինն: Չրց. ապ. Չանձաւելի. սր ձշ. քձ Ուրախացիր պսակ կուսից շէր. ԴԿ. ԱՅ- սօր ի Լերինն. (Յասեանն) Յ. եռ Ռ. երկուսասն առաւ քերցն քրիստոսի:	12	3

ՅՈՐԼԲՍ

ԻԶ 1 Ի՛ ԲԿ. ԲԿ. Բ. օր վարդ. 13 4
 Ս՛. ԲԿ. ճառագայթ
 փառաց ար. ՄԵԺ. դձ.
 Աստուածածին գերա-
 գոյն. ՄԿ. ՀԻՔ ԲԿ.
 Օրհնեցէք մանկուհի.
 (Յաս.) ձը ԲԿ. ճառա-
 գայթ. Յիսասակ մեռելոց:

ԻԵ 2 ԳԶ. ԳԶ. Գ. օր վարդ. 14 5
 Օ՛. Գձ. Այսօր որ էնն.
 ար. ՄԵԺ. դձ. Աստուա-
 ծածին պայծառ. ՄԿ.
 ՀԻՔ. ստ. ԳԿ. Լերինք
 ամենայն. ձը. Գձ. Այ-
 սօր որ էնն.

Յ. Է. Ռ. Գիշտ Տփոյ Ս.
Աստուածածնի:

ԻԸ 3 ԳԶ. ԳԿ. պ՛հ. չրց. Ս. պ՛հ. 15 6
 ակ. Օրհնեալ եւ փա-
 ռաւորեալ.

ԻԹ 4 ԵԶ. ԴԶ. Սրբոյն Եսայ- 16 7
 եայ մարգարէին. Օ՛՛.
 ակ. Որ զաստուածային.
 չրց. աձ. Որ յերկնա-
 յին. սր. ՍԵԺ. աձ.
 Զքեղ երեւեալ. ՄԿ.
 ՀԻՔ. դձ Որ զյառաջա-
 գոյն. ձը. աձ. ճառա-
 գայթ.

Լ 5 Ուր. ԳԿ. պ՛հ. չրց. Չնդ. 17 8
 ԳԿ. Յաւիտենից Աստու-
 ած. ՄԿ. Խ՛. ԳԿ. Խա-
 չի քո Քրիստոս. Յերեկ.
 Նախասունակ. Գձ. Երա-
 նելի սուրբ. ար.

☾ Առ. քռ. Ժ. 8. ր. 00:
 Տրտազին հողմուծր:

Ա 6 Խ. ՇԲ. ԱԶ. Սրբոյն 18 9
 ԹԱԴԵՆՍԻ առաքելոյն

Հ. 0.

ՅՈՒԼԻՍ

Ն. Լ.

մերոյ եւ Սանդխտոյ
կուսին, 0. Գձ. Երա-
նելի սուրբ առաքեալք.
ար: Թ. Գ. Այսօր դասք:
Մեծ. աձ. Որ զբանն
առտուած: Մկ. յկ. Բեւ
պարծի. ձշ. Կ. Որ սի-
րողք էք: Հմբ. աձ.
Սուրբ ես տէր եւ ի
քէն Հայցեմք:

Տօմ. եւ Յայսմ ՀՐՈՏԻՑ:

Բ 7

✠ Կեր, Ա. Կ. Բ. զկնի
Վարդ, Հրց. Յար. Բձ.
Որ ի յերկնից իջեր, Մծ.
Չքեզ կոյս, Հմբ. ա. Կ.
Առաքեցար ի շօրէ:
Հարօանիք:

19. 10

Հր. Երմ վասն գերոշ-
քեան եւ աշերման Երոշ-
սադեմի, որ է Գարս պաշ-
րամ:

Գ 8

ԲՁ. ԲՁ. Սրբոցն՝ Կիպ-
րիանոսի եպիսկոպոսին,
եւ քառասուն եւ հինգ

20 11

Հ. 0.

ՀՐՈՏԻՑ

Ն. Լ.

վկայիցն, եւ սրբոց կու-
սանացն Յուստիանեայ
Եւփիմեայ եւ Քրիստի-
նեայ, 0. Բձ. Օրհնեմք
զքեզ աստուած. Հրց.
Մրտ. Բկ. Օրհնեմք ըզ-
քեզ. Մկ. Հմբ. Դկ. Յե-
շատակ Բրիստոսի: ձշ.
Բձ. Ուրախանան հրեշ-
տակք:

Գ 9

ԳՁ. Բկ. Սրբոցն՝ Աթա-
նազինեայ եպիսկոպոսին,
եւ տանն աշակերտացն
եւ հինգ վկայիցն, 0. Բձ.
Բկ. Շնորհեա մեզ Քրիս-
տոս: Հրց. Մրտ. Բկ.
Որք ի մարտի Մկ. Բկ.
Ի փառս պարծեսցին:
ձշ. Գձ. Չառաջնորդա:
Հմբ. Բկ. Այսօր տօնեմք:

21 12

Ե 10

ԳՁ. ԳՁ. սհ: Հրց. Ա. ԿՁ.
ա. Կ, փառաւորեալ յաւի:

22 13

Չ 11

ԵՁ. Գկ. Սրբոց Նախա-
հարցն Ադամայ, Աբե-
լի. Սեթայ, Ենովայ.

23 14

Ենովքայ, Նոյի Մեղ-
քիտեղեկի, Աբրահա-
մու, Իսահակայ, Յա-
կովքայ, Յովսեփայ,
Մովսիսի, Ահարոնի, Ե-
ղիազարու, Յեսուայ,
Սամուէլի, Սամիսոնի,
Յերիթայեայ, Բարակայ,
Գէդէօնի, եւ այլոց
սրբոց նախահարցն, օհ.
ակ. Որ զաստուածային,
Հրո. Մրո. ԴԿ. Առքեզ
Աստուած: Մծ. ԳԿ.
Նահապետացն, Ողորմ.
Ե Տէր երկնեց. (Մարգ).
Դձ. Որ ակետաւոր, եւ
Այսօր ժողովուրդք,
ՄԿ. ՀՄբ. ԴԿ. Այսօր
ցնծայ զուարճացեալ,
ՃԶ. աձ. Ճսուազայթ:

☀ յԱռիւ ծն:

Ի 12 Ուր ԴԶ. պհ. Հրո. Հնգ. 24 15
աձ. Օրհնեալ ես դու,
ՄԿ. ԽԶ. Դձ. Ի ստուհ-
դանելն:

⊕ Լր. Լս. ժ. 17. ր. 11:
Զոյազին օդ:

Ը 13 Շք. ԴԿ. Սրբոց Որդւոց 25 16
եւ Թոռանց Ս. Գրի-
գորի Երեսուցին մե-
րոյ, Արիստակէսի Վրո-
թանիսի, Յուսկանն, Գը-
րիգորիսի, եւ Դանիէ-
լի, Օհ. ԴԿ. Արմատ ճըշ-
մարիտ, Հրո. ակ. Որ
զլոյս աստուածային, ա. ր.
ՄԿ. ԴԿ. Աստուածային
հաւատոյ, ՃԶ. ԳԿ. Հո-
վիւ քաջ, ՀՄբ. աձ. Սուրբ
ես տէր:

Լ. Յակոբայ ասարեչոցն:

Թ 14 Խ կիր. Ս.Զ. Գ. զկնի 26 17
Վարդ, Հրո. Յար. Բձ.
Անապական: ՀՄբ. Յար.
աձ. Փառք յարութեան,
Հարօանի.:

Ժ 15 ԲԶ. ԱԿ. Սրբոց Մակա- 27 18
բայեցւոցն, Եղիազարու
քահանային, եւ Շա-

Հ. 0.

ՅՈՒԼԻՍ

Ն. Լ.

մոնեայ եւ եօթն որդե-
ւոց նորին: 05. ալ. Յա-
մենայն ժամ օրհնեմք
զքեզ: Հրց. Մբ. գձ.
Որք զտանջանս: Մկ. ալ.
Ճգնաւորք քրիստոսի:
ձ2. ալ. Ի տաճարի
հանգստեան: Հմբ. ալ.
Զօրութիւնք երկնայինք:

ԺԱ. 16

Գ2. Բ2. Սրբոց երկոտա-
սանից մարգարէիցն Ով-
սեայ, Ամովսայ, Մի-
քեայ, Յովելեայ, Աբ-
ղիու, Նաւումայ, Ամ-
բակումայ, Յօնանու,
Սոփոնեայ, Անդեայ,
Զաքարեայ եւ Մաղա-
քեայ: 05. ալ. Որ զաս-
տուածային: Հրց. դձ.
Որ ընդ հողերէն. սր:
Մեծ. դձ. Որ և բարձ-
րութիւնս: Մկ. Հմբ. դկ.
Այսօր ցնծայ: ձ2. աձ.
Ճառագայլթ:

28 19

ԺԲ 17

Գ2. Բկ. պհ: Հրց. Ապ: 29 20

Հ. 0.

ՀՐՈՏԻՑ

Ն. Լ.

ալ. Զանճառ էութիւն:
Յ. եւ Ռ. Մարիանեայ
կոչսիւ:
Մհմ. Էվիէշի էյեամ իշ
պահոչր:
Սկիզբն առչոց Շնիկ ա-
սեղ:

ԺԳ 18

Ե2. Գ2. Սրբոցն՝ Սոփի-
այ եւ երկց դստերա-
ցնն. Պիտոսի, Ելզիսի
եւ Ագապի: 05. Մբ. գձ.
Զարիական մահ:
Հրց. Մբ. դձ. Յուսա-
ցեալքն: Մկ. գձ. Այ-
սօր յիշատակ: ձ2. գձ.
Պայծառացիր եկեղեցի:
Հմբ. գձ. ՂԱնմարմու-
ցնն զմարք:

30 21

ԺԴ 19

Ուր. Գկ. պհ: Հրց. Հնգ. 31 22
ալ. Գոհաբանեմք: Մկ.
Խշ. Գկ. Ով քառաթեւ:
Ադ. Ղամար. (1):

ԺԵ 20

Շբ. Գ2. Սրբոցն Պետ-
րոսի հայրապետին, Վը-
լասայ եպիսկոպոսին եւ

1 23

Հ. 0.

ՅՈՒԼԻՍ

Ն. Լ.

Աբխաղոմայ սարկաւա-
զին: 05. 7. Սյսօր յի-
շատակ սրբոց, Հրց
Մրա. 7. Որք Հաղոր-
դեցան: Մկ. 9. Ման-
կունք նոր: Ճ. 9. Սյ-
սօր երկնայնոցն: ՀԲ.
ա. Սուրբ ես տէր:

8. Էշ Ռ. Եղիայ մար-
գարեիկ:

Ն. 8. Օգոստոս:

Վ. 2. քո. ժ. 2. ր. 22:
Հողմուկը:

ԺԶ 21

✠ Կեր. Դկ. Դ. զկնի
Վարդ. Հրց. Յար. Բկ.
Որ յերկնային զնուտ.
ՀԲ. Յար. Դկ. Յորժամ
եկին եւ էջ հրեշտակն.
Հարաւիք:

2 24

ԺԷ 22

Բ2. Ա2. Սրբոյն Անտօ-
նի. ճգնաւորին: 05. ա. ճ.
Որ գերազանցեալ ար.
Մկ. ՀԲ. Բ. Պարծանք
եկեղեցւոյ: Ճ. ա. ճ. Որ

3 25

Հ. 0.

ՀՐՈՏԻՑ

Ն. Լ.

անմարմնական վարուք.
8. Էշ Ռ. Մարիամա
Մացքադեկացոյն. Եգիպտ
Եղիարաց փականոս հայ-
րապետիկ:

ԺԸ 23

Գ2. Ակ. Սրբոյն Թէո-
դոսի Թագաւորին եւ
մանկանցն Եփեսոսի: 05.
ա. կ. Որ գերկաւոր ար.
Մեծ. ա. յրանելի աս-
տուածաւէր: Մկ. ՀԲ.
Բկ. Ով երանելիդ. Ճ.
Բ. Ստուած վերկկէ
մեր:

4 26

ԺԹ 24

Դ2. Բ2. պհ. Հրց. Ապր.
Բ. Օրհնեալ տէր աս-
տուած Հարցն:
ՄԳ. Սխրոյք էյնամ իւշ
պահոչը:
Վերց ասոչոց Շեիկ աս-
սեղ:

5 27

Ի 25

Ե2. Բկ. Սրբոյն՝ Կիրա-
կոսի եւ մօրն Յուդիտա-
յի: 05. Բկ. Շորհհետ

6 28

Հ. 0.	ՅՈՒՂԻՍ	Ն. Լ.
	<p>մեզ քրիստոս: Հրց. Մբ. Դժ. Սուրբ ես տէր: Մկ. Բկ. Յարմատոց բարեաց: Ճշ. Բկ. Հրաշափառ ճգնութեամբ Հմբ. Բկ. Վարդազոյն:</p> <p>Յ. եւ Ռ. Անհայի մօրն Ս. Աստուածածնի, Ն. Վարդաշառ:</p>	
ԻԱ. 26	<p>Ուր. ԳՁ. պհ. Հրց Հնդ. Բժ. Որ թագու. րդ. Մկ. Խշ. Գժ. Բեղ քը րիստոսի:</p>	7 29
ԻԲ. 27	<p>Շբ. Գկ. Սրբոց Հայրապետացն Աթոնասի եւ Կիւրղի: Օհ. ալ. Որք զարդարեցին: Հրց. Գժ. Որ զանչափ քո: Մկ. Դժ. Մանկուկն Կոր: Ճշ. Դժ. Այսօր երկնայնոցն: Հմբ. աժ. Սուրբ ես տէր:</p> <p>Յ. եւ Ռ. Պանդալեռնի Բժշկիկն:</p>	8 30

Հ. 0.	ՀՐՈՏԻՑ	Ն. Լ.
	<p>● Մն. Լս. Ժ. 11. Բ. 33: Գոփոխական:</p>	
ԻԳ. 28	<p>✠ Կեր. ԴՁ. Ե. զկնի Վարդ: Հրց. Յար. Բկ. Անսկիզքն աստուած: Հմբ. Յար. Դժ. Կանանցըն կանխելով: Հարասնիբ:</p> <p>Հր. Խոշո: (29): Մեմ. Բեպիշո Էվիկ:</p>	9 1
ԻԴ. 29	<p>Բշ. Գկ. Սրբոցն Վահանայ Գողթնացւոյն, եւ սրբոց վկայեցն Գորդիոսի, Պողոթնոսի եւ Գրեգորիոսի: Օհ. Մբ. ալ. Յամենայն ժամ օրհնեմք զքեզ: Հրց. Մբ. Դկ. Աւ քեզ Աստուած: Մկ. Հմբ. Բժ Չարմանալի է: Ճշ. Դկ. Այսօր Իկերկեցի քրիս:</p>	10 2
ԻԵ. 30	<p>Գշ. ԱՁ Սրբոցն Տրիփոնի, Պարսամայ եւ Ռնոխրիոսի ճգնաւորա-</p>	11 3

ցըն, 0հ. աճ. Որ գերա-
զանցեալ: ար. Մկ. Հճբ.
բձ. Պարծանք եկեղե-
ցւոյ ճլւ աճ. Որ ան-
մարմնական վարուք,
Յ. եւ Ռ. Շիղայի առա-
քեչոյն:

ԻԶ 31 ԴԶ. ԱԿ. պհ. չրց. Աւչ. 12 4
բձ. ըր ապրեցուցեր:

ՕՔՈՍՏՈՍ

ԻԵ 1 ԵԶ. ԲԶ. Սըբոցն Եւզի- 13 5
նեայ կուսին, եւ հօրն
նորա Փիլիպպոսի, եւ
մօրն Էղօղեայ եւ եր-

կուց եղբարցն Սեր-
գեայ եւ Ապիտոնի, եւ
երկուց ներքինեացն, 0հ.
բձ. Օրհնեն զքեզ աս-
տուած: չրց. Մրտ. ԳԿ.
Որ զՏրաշափառ, ՄԿ.
բձ. Փառաւորեալը փա-
ռօք ճչ. բձ. Աւրախա-
նան հրեշտակը: Հճբ.
բձ Օրհնեն զքեզ աս-
տուած:

ԻԸ 2 Ուր. ԲԿ. պհ. չրց. ՀԵԷ. 14 6
ԲԿ. Արարիչ: ՄԿ. ԻԶ.
ԲԿ. Խաչն կենարար:

ԻԹ. 3 ՇԲ. ԳԶ. Սըբոյն Գրիգօ- 15 7
րի աստուածաբանին,
0հ. աԿ, Որք զարդարե-
ցին: չրց. Գձ. Սքանչե-
լագործ: ՄԿ. ճլւ. բձ.
Որ լուսով, Հճբ. աճ.
Սուրբ ես տէր,
1. Վերափոխուան Սուրբ
Աստուածածնի:
Առ. րո. ժ. 20. ր. 44:
Մոայլապատ:

Հ. 0.

ՕԴՈՍՏՈՍ

Ն. Լ.

Լ 4 Ի կիր. Գկ. Զ. զկնի 16 8

Վրդ. Հրց. Յար. Գձ.
Փառաւորեմք, Հմբ. Յար.
Գկ. Զաստուածային ըզ-
գերեղմանաւն:
Հարօանիք:

Ա. 5 ԲԶ. ԴԶ. Սրբոցն եւզի- 17 9

նէսի, Մակարիոսի,
Վաղերիոսի, Կանդիտո-
սի եւ Ակիւղասայ, 0հ.
Դձ. Այսօր յիշատակ
սրբոց: Հրց. Մրտ. աձ.
Զքեզ արդար, Մկ Դձ
Զքեզ կարդային: ձի Դձ.
Ճգնուլթիւնք սրբոց,
Հմբ. Դձ. Այսօր ճգնու-
թեամբ սրբոցն:

Տօմ. եւ Յայտմ: Աւելեաց
(6 օր):

Բ 6 ԳԶ ԴԿ. Սրբոցն Անդ- 18 10

րէի զօրավարին եւ բա-
նակին նորին, Կալինի-
կոսի եւ Դոմետեայ վը-
կայիցն, 0հ. Դկ. Ի յի-
շատակս վկայից: Հրց.
Մրտ. Գկ. Զինուորու-

Հ. 0.

ԱՒԵԼԵՍՑ

Ն. Լ.

Թիւնք, Մկ. Դկ. Որք 01 8

եկեալ եմք, ձի. Դկ. Այ-
ւօր եկեղեցի քրիստո-
սի, Հմբ. Դկ. Ի յիշա-
տակս վկայից,
Յ. եւ Ռ. Վարդափառ:

Գ 7 ԴԶ. ԱԶ. պհ: Հրց. Ապշ. 19 11

բձ. Որ ահաւոր:

Դ 8 ԵԶ. ԱԿ. Սրբոցն՝ Ան- 20 12

դրեանոսի, եւ կնոջ նո-
րա Անատոլայ, Թէո-
դորոսի եւ Ելեւթիւրո-
սի վկայիցն, 0հ. ակ.
Յամենայն ժամ օրհ-
նեմք զքեզ: Հրց. Մրտ.
ակ. Սուրբ աստուած
արարիչ: Մկ. ակ. Ճըդ-
նաւորք քրիստոսի, ձի.
ակ. Ի տաճարի հան-
գըստեան: Հմբ. ակ.
Յաղթող նախատակքն:

Ե 9 Ուր. ԲԶ. պհ: Հրց. Հնգ. 21 13

Գձ. Օրհնեմք զքեզ: Մկ
Եշ. բձ. Ապուլինեցայք
ի իսաջ քո:

Հ. 0 ԾԳՈՍՏՈՍ Ե Լ.

2 10 ՇԲ. ԲԿ. Եփեսոսի սուրբ 22 14
Ժողովոյն երկու հարիւր
հայրապետացն, օհ. գժ.
Այսօր սրբոց հայրապե-
տացն. սր: ՄԿ. գժ. Ով
հրաշալի եւ ի սուրբ
երրորդութենէ (Յատ-
եանն): ձյ. գժ. Այսօր
երկնայնոցն: ՀՏբ. աժ,
Սուրբ ես տէր:

Ա. 11 Ք Կիր. Գ. 2. Է զԿնի 23 15

Վրդ: Հրց Յար. ԳԿ.
Անճառելի բնութիւն:
ՀՏբ Յար. գժ. Իւղա-
բեր եւ Այսօր յարու-
թիւն:

Բարեկենդան սուրբ Ա-
ռուածանի պահոց:

Ըստ սօմարի մերոսմ:
ՆԱԻԱՍՍՐԻ. Է ճարեմոստ
ՌՅԻԶ. տօմարական թոռ
ակակիւ, Է շառոց ՏԵԶԸ
4388 թռակակիւ:

☀ Ի կոյսն

Հ. 0. ՆԱԻԱՍՍՐԻ Ե. Լ.

⊕ Լր. Լ. Ժ. Ծ. Թ. Ծ. Ծ:
Անճատատ:

Բ 12 ԲԶ. ԳԿ. ա. օր Աս- 24 16
տուածածնի պհ: Հրց.
Ա. Կ. Բ. Ուղեղ են ճա-
նապարհը քո:
Լ. Բայրուղիմեոսի առա-
քելոյն:

Գ 13 ԳԶ. ԳԶ. Բ. օր Աստու- 25 17
ածածնի պհ: Հրց. Ա. Կ.
ԲԿ. Հարցն մերոց օրհ:

Դ 14 ԴԶ. ԴԿ. Գ. օր Ածածնի 26 18
պհ: Հրց. Ա. Կ. ԲԿ. Որ
Հարցն մերոց Աստ:

Ե 15 ԵԶ. ՍԶ. Դ. օր Ածածնի 27 19
պհ: Հրց. Ա. Կ. ԲԿ.
Մանկունքն գերեալը:
Յ եւս. Վերաք Ս. Աստծ.

Զ 16 Ուր. ԱԿ. Ե. օր Ածածնի 28 20
պհ: Հրց. Հնգ. ԳԿ. Բանդ-
ատտուած ՄԿ. Խ. ակ.
Խաջ եղիցի մեզ:

Է 17 ՇԲ. ԲԶ. Տօն Շողակաթի 29 21
Ս. ԷՉՄ. Ա. Մ. Ն. Ի ըստ
տեալեան Ս. Գրիգորի

Լուսաւորչին մերոյ: Օհ: զձ. Ուրախ լեր. ար: Մեծ. Ուրախացիր Աստուածածին: Մկ յկ. Էջմիածինն ի Հօրէ: ձ: ղձ. Որ հաստատեցեր: շճՁ ղձ: Այսօր ժողովեալ. ար: Յատեանն սօել): Նախատօնակ ղձ. Որ ըզ- նախամօրն: Նաւակապիբ: Լ. գշխատու մն Յոյճ. Մկրտչին:

Ը 18

Ճ Կիր. ԲԿ: ՎԵՐԱՓՈ- ԽՈՒՄՆ Ս. ԱՍՏՈՒԱ- ԾԱԾՆԻ: Հեա Շրկ ղկ. Արեւելք գերար- փին: Օհ ղձ Այսօր ժողովեալ: շրց. ղձ Որ զնախամօրն: ձ: ղձ. Անթառամ Թաղիկ: շճՁ. ղկ. Այսօր զանձառելի: (ինն օր Նախատօնակ): ղկնի սուրբ պատարագին կատարի օրհնութիւն խաղողոյ: Յերեկ. Նախատօ-

30 22

Նակ. ղկ. Որ զմիածնի որդւոյ ըր: Ազ. Նաղար (1): Ս. ՎՋ. ԲՁ. Ժ. 15. Բ. 6: Ախորժելի եղանակ:

Թ 19

Ճ ԲՁ. ԳՁ. Բ. օր Վերա- րափ: Օհ. ղկ. Այսօր զանձառելի: (Ձարեւելքն զհեռե սաս): շրց. ղկ. Որ զմիածնի, ար: ձ: ղկ. Աստուածածին ամալ շճՁ. ղձ. Այսօր հրաշա- փառ: Նախատօնակ, ղձ. Որ զգաւակնիբ: Յիշատակ մեռելոց:

31 23

Ե 20

ԳՁ. Գկ. Բ. օր Վերափ: Օհ. ղձ. Այսօր հրաշա- փառ. ար: ձ: ղձ. Աստուածածին գերագոյն: շճՁ. ղձ. Այսօր ժողովեալ: (գպատկիբ երեց աւուրցս Վերափոխման կրկնել մինչև յիններորդ օրն): Ն. Տ. Սեպտեմբերս

1 24

Հ. 0.

ՕԳՈՍՏՈՍ

Ն Լ.

րից. 0հ. ակ. Որ նախիմաց. ար: Սկ. ակ. Աշակերտք քրիստոսի: ձշ. դձ. Որ ի բարձրութիւնըս: ՀԻ. դԻ. դԿ. Իւզաբերից:

Լ. Եկոռնդ. Ս. Աստուածածնի: Մեմ րԷպիւշ Սիւրբ:

ՃԼ

28

Դ2. Գ. Կ. պհ: Հրց. Ա. Կշ. բկ. Տէր աստուած հարցըն մերոց:

Հր. ծոմ. վասն մահոռան Գոթոյիաց որդանց Աքի. կամայ:

9 2

ՃԹ

29

Ե2. Դ2. Սրբոյն Երմեայ մարգարէին: 0հ. ակ. Որ զաստուածային:

Հրց. ամ. Որ յերկնային. ար: Մեծ. Չքեղ երեւեալ: ձշ. ամ. Ճառագայթ: ՀԻ. դձ. Որ զյառաջագոյն:

Յ. եւ Ռ. գլխատուսն Հովնանեոռ Կարապետի, Լշ պահք:

10 3

Հ. 0.

ՆՍԻԱՍՆՐԴ

Ն. Լ.

Ի 30

Ուր. Գ. Կ. պհ: Հրց. Հնդ. դԿ. Յաւիտենից Աստուած: Մկ. Խշ. շԿ. Խաչի քո քրիստոս:

11 4

ԻՍ. 31

ՇԲ. Ա. Զ. Սրբոց Առաքելոցն Թովմայի Յակովբայ եւ Շմաւօնի: 0հ. Գձ. Երանելի սուրբ. ար: Մեծ. Այսօր նոր ժողովուրդ: Մկ. ակ. Աշակերտք քրիստոսի: ՀԻ. ամ. Սուրբ ես տէր եւ Ի քէն հայցեմք: Յերեկ. Նախասօնակ, ԳԿ. Երգեցէք որդեր. ար:

12 5

Յ եւ Ռ. գիշտ Գօտանց Մուրք Աստուածածնի:

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

ԻԲ I Թ Կեր. Ա.Կ. Գ. զկնի 13 6

Վերափ: ԳԻԻՏ ԳՕՏԻՈՅ
Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ:
Օ: ԳԿ. Երգեցէք որ
դէք: ար: ՀԻԲ. ԴՃ. Նոր
սիօն ծնեալ մանկունք:
Հարսանիք:

Յ. Եռ Ռ. Սիւնեոնի Սիւ-
նակեց:ոյն Եկեղեցական
տարեմուտ Ե ևոցս:

ԻԳ 2 Բ2. Բ2. Սրբոյն Ստե- Է4 7

փանոսի Ունեցւոյն, Եւ
սրբոց վկայեցն Գոհարե-
նեայ, Ծամիդէսի, Տու-

քիկոսի եւ Ռատիկոսի:
Օ: ԲՃ. Օրհնեն զքեզ
Աստուած: Հրց. Մբտ. ակ.
Որ բարձրեալդ ես: ՄԿ.
ԴՃ. Յնծայ պսոր: Ճ: ԲՃ.
Ուրախանան հրեշ-
տակը: ՀԻԲ. ԴԿ. Մարտի-
րոս եւ վկայ քրիս:
Լ. Խաչվերաց:

Յ Առ. Բռ. Ժ. 9. Բ. 28:

Հոգի՛ անձրել:

ԻԴ 3 Գ2. ԲԿ. Սրբոց մարգա- 15 8

րէնցն. Եզեկէէլի. Եզրի,
Եւ Չաքարիայի հօրն Յով-
հաննու Մկրտչի: Օ: ակ.
Որ զաստուածային. ար:
ՄԵՃ, ԴՃ. Անարատ կոյս:
ՍԿ. ՀԻԲ. ԴՃ. Որ զյա-
ռաջադոյն: Ճ: ւաճ.
Ճառագայթ:

ԻԵ 4 Գ2. Գ2. պհ: Հրց. Ապ: 16 9

ԲԿ. Մանկանցն զՃայն,
Հր. Գեփոռա սոն քառա-
բեան, որ Ե Չորսայ Պայ-
րամբ Ե Ե ևոցս ծով մեծ:

Հ.	Օ.	ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ	Ն. Լ.
ԻԶ	5	ԵՉ. ԳԿ. Սրբոցն՝ Յովհաննու կարապետին, եւ Յոբայ արդարոյն, օ՛հ. գձ. Զմարգարէ բարձրելոյն. սր: ՄԿ. ՀԻԲ. ԴԿ. Մարգարէից գերագոյն: ձշ. ԴԿ. Այսօր ցնծայ:	17 10
ԻԷ	6	Ուր. ԴԶ. պհ: Հրց. Հեգ. աձ. Օրհնեալ ես դուքրիստոս: ՄԿ. ԽԶ. Դձ Որ հաստատեցեր բա: Թ. Էշ Ռ. Միքայէլի հրէշտակապետին եւ ի գիշորես տօն արտօրեից:	18 11
ԻԸ	7	ՇԵ. ԳԿ. Նիկիոյ սուրբ Ժողովոյն երեք հարիւր տասն եւ ութ հայրապետացն: օհ. գձ. Այսօր սրբոց հայրապետացն. սր. ՄԿ. գձ. Ով հրաշալի եւ ի սուրբ երրորդութեանէ (Թատեանն), ձշ. Դձ. Այսօր երկնայնոցն: ՀԻԲ. աձ.	19 12

Հ.	Օ.	ՆՍԻՍՍԱՐԴ	Ն. Լ.
ԻԹ	8	Մուրբ ես անբ: Յերեկ, Նախասօնակ: ալ. Որ նախիմաց. սր: ԽԶ. ԿԻՐ. ՍԶ. Դ. զկնի Վերափ. ՏՕՆԾՆՆԴԵԱՆ Ս. ԱՍՏՈՒԱԹԱԾՆԻ Ի ՅԱՆՆԱՍՅԷ: օ՛հ. գԿ. Երգեցէք. սր: ձշ. ԴԿ. Ծառ կօնաց: ՀԻԲ. Դձ. Նոր սիօն ծնեալ: Բարեկենդան սուրբ ԽԶ. պահոց: Էշս Թ. Էշ Ռ.	20 13
Լ	9	ԲՉ. ԱԿ. պհ: Ս. Խաչի: Հրց. Ա. պշ. գձ. Փառաւորեալ անուն քո յաւիտեան: Լ. Մատրեոսի աշեսարակի: Հր. Մտքքօր. տօն տաղաւարահարաց, որ է Գաւրջ պայրամ, աշուշս ինն: ԼԹ. Լս. Ժ. 18. Բ. 39 Անծրեալեր ճողմն:	21 14

Հ. 0.	ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ	Ն. Լ.
Ս. 10	ԳԶ. ԲԶ. պհ. Հրց. Ապր. Գձ. Փառաւորեալ է անուն ըր.	22 15
	Տօմ. եւ Յայսմ. Հոռի:	
Բ. 11	ԳԶ. ԲԿ. պհ. Հրց. Ապր. Գձ. Օրհնեալ էս տէր եւ Փառաւորեալ է.	23 16
	Աշնանամուտ և հասարակած, տիւր և գիշեր հաւասար: Տիւն սկսանի կարճանալ և գիշերն երկարել:	
	Մեմ. Իրիտաչի հարիֆի. որ և աշնանային ամիսք է. սկիզբն նուազութեան լուսնի ներդառն:	
Գ. 12	ՅԶ. ԳԶ. պհ. Հրց. Ապր. Գձ. Հարցն մերոց աստուած զընդ.	24 17
Գ. 13	Ուր. ԳԿ. պհ. Հրց. Հնգ. ապ. Գոհարանեմք: ՄԿ Խ. ԳԿ Ով ըստութեւ.	25 18
Ե. 14	ՇԲ. ԳԶ. Տօն Եկեղեցւոյ	26 19

Հ. 0.	ՀՈՌԻ	Ն. Լ.
	Ի նաւակատիս Ս. Խսչի. 0հ. բԿ. Ի վերայ վիմի. ար. Մեծ. աձ. Մեծացուցանեմք: ՄԿ ձ. ապ. Սերգան ըր տէր. Հմբ. աձ Որ զանարատ բողոկս (Յատեանն): Կաւակատիք	
	Ե. եւ Ռ. Խաչվորաց եւ պանք:	
Զ. 15	Մ. Կիր. ԳԿ. ԽՍ. Զ. Ի. ՐՍ. շեւ. Շրկ. Գձ. Զօրութիւն սուրբ խաչի. 0հ. աձ. Որ զանարատ բողոկս. ար. ձ. ԳԿ. Յաղթող եւ զնոր. Յերեկ. Թափօր: Հմբ. Գձ. Զօրութիւն սուրբ խաչի:	27 20
Ե. 16	Մ. ԲԶ. Ա. Զ. Տօն Խաչի. 0հ. Գձ. Զօրութիւն Ս. Խաչի. Մեծ. Մայր լուսոյ: ՄԿ. (Խաչի իձայնէն): ձ. Գձ. Ի յերկնից իջեր. Հմբ. բԿ. Խաչն կենարար:	28 21

Հ	Օ	ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ	Ն	Լ
		Յիշատակ մեռելոց:		
Ը	17	ԳԶ. ԱԿ. Տօն Եկեղեցւոյ օ՛հ. բկ. Խաչն կենարար եւ Որ յաթուռ. եւ գձ. Սրբութիւն սրբոց: Հրց. դձ. Ուրախ լիք ար. Մեծ. Ուրախացիր աստուածածին վերորհ: ՄԿ. (Խաչի ի ձայնէն): ձշ. դձ Որ հաստատեցեր: Հ՛բ. գձ: Ուրախ լիք սուրբ եկեղեցի: Լ. Միքայելի հրեշտակապետի: Ադ. Թիրայ. (1):	29	22
		ՄԶ. քո. ժ. 5. ր. 50: Անձրեւային:		
Թ	18	ԳԶ. ԲԶ. պհ. Տօն Եկեղ. օ՛հ. դձ. Ուրախ լիք սուրբ եկեղեցի: Հրց. դձ. Այսօր պայծառ. ար. ՄԿ. (Խաչի ի ձայնէն): ձշ. գձ. Այսօր ուրախացեալ: Հ՛բ. բկ. Անպատումն կառք:	30	23

Հ	Օ	ՀՈՌԻ	Ն	Լ
		Լ. Տօն Ս. Գրիգորի Լուսաւորչի մերոյ՝ ի ասեմանս Հռովմայ եւ Նիսպոլսոյ եւ Հերոնիմոսի վարդապետի:		
Ժ	19	ԵԶ. ԲԿ. Տօն Եկեղեցւոյ օ՛հ. բկ. Անպատումն եւ Որ համադոյդ. Հրց. գձ. Այսօր ցնծան. ար. ՄԿ. (Խաչի ի ձայնէն): ձշ. գձ. Այսօր ցնծան: Հ՛բ. բձ. Անապական սուրբ: Ն. Տ. Հոկտեմբեր:	1	24
ԺԱ	20	Ուր. ԳԶ. պհ. Տօն Խաչի օ՛հ. բձ. Անապական սուրբ. ար. Մեծ. դձ. Մայր լուսոյ: ՄԿ. (Խաչի ի ձայնէն): ձշ. բկ. Ով քառաթեւ. Հ՛բ. գձ. Որ ծագեցեր:	2	25
ԺԲ	21	ՇԲ. ԳԿ. Տօն Խաչի օ՛հ. գձ. Որ ծագեցեր. ար. Մեծ. Աստուածածին պայծառ. ՄԿ. սա դկ.	3	26

Հ. Օ.	ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ	Ն. Լ.
	Պարունակեալ: ձ. 74. Սուրբ Խաչ քո: Հ՛Բ. 74. Այսօր երեւումն:	
ԺԳ 22	✠ Կիր. ԴԶ. Բ. զկնի Ս. Խաչի: Հրց. Յար. Գձ. Որ եկիր կամաւ հօր: Մեծ. Աթոռ քրոքէա- կան: Հ՛Բ. 7ձ. Ահագին: Բարեկենդան վարագայ Սուրբ Խաչի:	4 27
ԺԴ 23	ԲԶ. ԴԿ. պհ: Սրբոցն՝ Մամասայ, Փիլիքոսիմո- նի, եւ Սիմէօնի Միւնա- կեցւոցն: Օհ. 74. Ի յե- շատակս վկայից: Հրց. Մբ. Բձ. Անտակալ: ՄԿ. 74. Որք եկեալ եմք: ձ. 74 Այսօր եկեղեցի քիրատոսի: Հ՛Բ. 74. Երբօրդու՞մ եման սիրող: Յ. եւ Ռ. Յղոթիչն Ս. Յովնանեռչ կարապետին:	5 28
ԺԵ 24	ԳԶ. ԱԶ. պհ: Սրբոց կուսանացն՝ Փեփրոնեայ	6 29

Հ. Օ.	ՀՈՌԻ	Ն. Լ.
	Եւ Մարիանեայ, եւ Հուշանայ դատերն մե- ծին վարդանայ: Օհ. աձ. Ժողովեալքս Ի յի- շատակ: Հրց. Մբ. Բձ. Ընդ սուրբս քո: ՄԿ. Հ՛Բ. 74. Յիշատակ քր- րիստոսի: ձ. աձ. Պար- ծեացին:	
	Յ. եւ Ռ. Գիւտ պատկե- րիւ Ս. Աստուածածնի:	
	● Մն. Լս. Ժ. 15. Բ. 1: Անհաստատ:	
ԺԶ 25	ԳԷ. ՍԿ. պհ: Հրց. Ապշ. Գձ. Օրհնեալ ես տէր աս- տուած: Հարցն մերոց չր. Խեռչան. (9). Մեձ. ձեմագիւշ կվկի:	7 1
ԺԷ 26	ԲԷ. ԲԶ. պհ: Սրբոց հայ- րապետացն Բարադա- մու, Անթիմոսի եւ Ե- րանոսի: Օհ. Բձ. Օրհ- նեն զքեզ աստծ: Հրց.	8 2

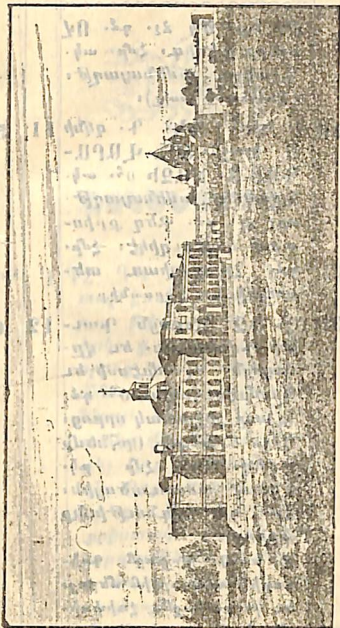
Դձ. Որք հաղորդեցան,
ՄԿ. Հմբ. գձ. Հանդիսա-
ցեալք: 2. գձ. Զառաջ-
նորդս:

Թ. էշ Ռ. Ննչոռնն Յով
հաննոռ աշտարակիև:

Գ. Տարեդարձ Օծման
Տ.Տ. ՄԿԻՏՉԻ ՎԷՀԱՓԱՈ
Սըբազնադոյն կաթուղի-
կոսի Ամենայն Հայոց:

ԺԸ 27 Ուր. ԲԿ. պհ: Հրց. Հնգ,
բկ. Արարիչ եւ մարդա-
սէր: ՄԿ. Խշ. բկ.
Խաչն կենարար:

ԺԹ 28 Շբ. ԳԶ. Սըբոյն Գէոր-
գայ զօրավարին, Աղոկ-
տոսի եւ Ռամանոսի եր
գ. հցողին: Օհ. ալ Ա.
մենասուրբ երրորդու:
Հրց. Գկ. Զինուորու:

Գ. Հոգևոր ծեմարան Ս. Էջմիածնի.

Թի. նք. ՄԿ ձշ. դձ. Ով սուրբ գէորգ, Հճբ. ակ. Նշանաւ ամենայաղթ: (Յ-տեանն ասել):

Ի 29 Թ Կիր. ԳԿ. Գ. զԿնի 11 5

Ս. Խայի. ՅՕՆ ՎԱՐԱ- ԳԱՅ Ս. ԽԱԶԻ Օ՛հ. ԵԿ. Նշանաւ ամենայաղթ. ար. ձշ. դձ. Բեզ քրիստոսի կաթոլիկէ. Հճբ. դձ. Հրաշ. փառ տե սութիւն: Հարսանիք

ԻԱ 30 Բշ. ԳՁ Սրբացն՝ Գաւ- 12 6

թի Գվնեղոյն, եւ վըկայիցն՝ Ղամբէտոսի եւ Ղամբէուհլոյն: Օ՛հ. դձ Այսօր յիշատակ սրբոց: Հրց. Մրո. բկ. Որհնեմք զբիզ: ՄԿ. Հճբ բկ. Լցեալ տատուածային: ձշ. դձ. Ճգնութիւնք սրբոց:

Թ եռ Ռ. Սրբոցն Գրիգորի շուսառոյլին մերոց, եռ կոռսանացն, Հռիփսիմեանց եռ Գալիսանեանց:

ՀՈՎՏԵՄԲԵՐ

ԻԲ 1 Գշ. ԳԿ. Սրբոցն՝ ԵԼԱ- 13 7

տաթէտոսի, եւ կնոջնորա Թէոփիտոսի, եւ երկուց որդւոցն, եւ սրբոց կուսանացն՝ Իրմինեայ եւ Նեքտառիւնեայ: Օ՛հ. ԳԿ. Ի յիշատակս վկայից: Հրց Մրո. բկ. Որք Ի մարտի, ՍԿ. ԳԿ, Որք եկեալ եմք, ձշ. ԳԿ. Այսօր եկեղեցի քրիստոսի: Հճբ. ԳԿ. Երըորդութեան սիրող: Թ եռ Ռ. Անուեաց ասաքէրոյն:

Հ. 0. ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ Կ. Լ.

Սո. քո. Ժ. 22 ր. 12
Մերթ պարզ մերթ անծրել:

ԻԳ. 2 Դ. 2. Ա. 2. պհ. Հրց. Ա. պհ. 14 8
Գձ. Օրհնեալ էս տէր
աստուած: Վասն ուխ
տի:

ԻԳ. 3 Ե. 2. Ա. 4. Սրբոց ի շխա- 15 9
նացն Սահակայ եւ Հա-
մաղուսայ: Օհ ահ,
Յամենայն ժամ օրհ
նելք, Հրց. Մրտ. Գձ. Որը
դտանջանս: ՄԿ. Վա. սո.
ԴԿ. Արիացեալք: ձ. ահ.
Ի տաճարի հանգստեան

ԻԵ 4 Ուր. Բ. 2. պհ. Հրց. Հնդ, 16 10
Գձ. Օրհնեմք զքեզ Հայր,
ՄԿ. Ի. ղ. Բձ. Ա. պաւինե-
ցաք ի խաչ քո

ԻԶ 5 Շք. ԲԿ. Սրբոց եօթա- 17 11
նասուն երկու աշակեր-
տացն Քրիստոսի: Օհ. ԴԿ.
Իմաստուէիւն երկնա-
յին. սր: ՄԿ. սո. ԴԿ.
Աւարեալք աստուծոյ,
ձ. ահ. Որ սիրողք էք:

Հ. 0. ՀՈՌԻ Կ. Լ.

Հմբ. աձ. Սուրբ էս տէր,
եւ ի քէն հայցեմք:

ԻԿ 6 Ի կիր. Գ. 2. Դ. զկնի 18 12
Ս. Խաչի, Հրց. Յար. Դձ.
Որ բարեբանեալ, Մեծ.
Աստուածածին գերա,
Հմբ. Գձ. ի խաչանիշ,
Հարսանիք:

Յ. է. Ի. Թովմայի առա-
քելոյն:

Լ. Դոշկասոռ աշեոսարա-
յին:

ԻԸ 7 Բ. 2. Գ. 4. Սրբոցն փոկա- 19 13
սու Հայրապետին եւ
Երանոսի հետեւողին ա-
ռաքելոցն: Օհ. ԳԿ. Ա. յ-
սօր հրեշտակացն դասք,
Հրց. Մրտ. Դձ. Յուսա-
ցեալքն: ՄԿ. ԳԿ. Ընդ-
զուարթունս: ձ. ԳԿ.
Ճգնաւորք ճշմարիտք:
Հմբ. ԳԿ. Նահատակք
յաղթողք:

ԻԹ 8 Գ. 2. Դ. 2. Սրբոց կուսա- 20 14

Հ. 0.

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

Ն. Լ.

նացն՝ թեկղի, վառ-
վառեայ եւ Պեղիզեայ,
05. ԳՃ. Այսօր յիշատակ
սրբոց, Հրց. Մրտ. ԳՃ.
Սուրբ ես տէր, Մկ. ՀՃԲ.
ԳԿ. Գեւ պարծի. ՃՂ.
ԳՃ. Ճգնութիւնը սրբոց:

Լ 9 ԴԶ. ԴԿ. պհ, Հրց. Ա. ԿԶ. 21 15

ԳԿ. Սուրբ Աստուած
հայր անսկիզբն.

Թ. եւ Ռ. Տեառն երբօր,
⊕ Լր. Լս. Ժ. 7. ր. 25:
Հողմ անձրեւ:

Ա 10 ԵԶ. ԱԶ. Սրբոցն՝ Պան- 22 16

դայեւունի բժշկին, Եր-
մողեայ քահանային, եւ
Եւալրակեայ կուսին, 05.
ած, Եողովեալքս ի յի-
շատակ, Հրց. Մրտ. ԳԿ.
Առ քեզ աստուած, ՄԿ.
ՀՃԲ. ԳԿ. Յիշատակ քը-
րիստոսի, ՃՂ. աձ. Պար-
ծեսցին:

Տօմ. եւ Յայսմ. ՍՍՀՄԻ.

Բ 11 ԱԸ. ԱԿ. պհ, Հրց. Հնգ 23 17

Հ. 0.

ՍՍՀՄԻ

Ն. Լ.

ԳԿ. Բանդ աստուած,
ՄԿ. ԽՂ. աԿ. Սեղան
քո տէր,
Թ. եւ Ռ. Փիլիպպոսի ա-
ռարէրցն:

☀ ի կարիմն:

Գ 12 ԵԲ. ԲԶ. Սրբոց թարգ- 24 18

մանչաց վարդապետաց
մերոց, Մեսրոպայ, Ե-
ղիշէի, Մովսիսի քեր-
թողին. Դաւթի անյաղթ
փելիստիպին, Գրիգորի
նարեկացւոյն, եւ Կեր-
սիսի Կլայեցւոյն. 05.

աԿ. Որք զարդարեցին.
ար. ՄԿ. ԳՃ. Նմանեալ
մովսիսի, ՃՂ. (ՈղբԲ.)
ԳՃ. Որ զՀնորհս, ՀՃԲ.
ած. Սուրբ ես տէր.

Դ 13 ✠ ԿԻ. ԲԿ. Ե. զկնի 25 19

Ս. Խաչի, Հրց. Յար. ԳՃ.
Որ ի քառակերպեան,
Մեճ. Խորանայարկ, ՀՃԲ.
Յար. ԲԿ. Բրիստոս յար.

Հ. 0.

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

Ն. Լ.

ԵՒՆ, ԵՒ ԱՐԱՆՈՒԵԱՆՆԻ,
ՀԱՐՄԱՆԻՔ:

Ե 14 ԲԶ. ԳԶ. ԳԻՆՈՒ ՆՉԽԱՐԱՅ Ս. ԳՐԻԳՈՐԻՍԻ ԱՊՈՒՍՏՈՆԻ ԵՒ ԱՐԵՈՅ ՀԱՐԳՆ՝ ԹՎԱԿԱՆՈՒՄ ԵՒ ԿՐՈՆԻԴԵՍԻ: ԵՒ ԵՍԹՆԻ ԽՈՒՄԱՆՆԱՐԱԿԱԾՆԻ, ՈՐԸ յԻՆՆՈՒՆԵՍԻ ՎԱՆՍՆԻ ԿԱՏԱՐԵՑԵԱՆ Օ՛՛, ԴԿ ԱՐՄԱՏ ՃՉՄԱՐԻՒՄ: ՀՐԳ. (ԳԹՈՒՆՆԵՆ). ԱԿ. ՈՐ ՂԵՄՍ ԱՍՏՈՒԼԱԾՈՒԿԻՆ: ՄԿ. ԴԿ ԱՍՏՈՒԼԱԾՈՒԿԻՆ ՀԱՆՈՒՄՈՅ ՃՆ. ԳԿ. ՀՈՎԻՆ ԶՄԶ: ՀԴԲ. ԲԺ. ՅԱՆՈՒՐՍ ՎԵՐՉԻՆ:

Զ 15 ԳԶ. ԳԿ ԱՐԵՈՅ ԱՆԱԶԵՐԼՈՅՆ ԱՆԱՆԻՅԻ, ՄԱՏԹԵՆԻ, ԲԱՆՆԱՐԱՅ, ՓԻՎԿԱՍՈՒՄ, ՅՕՏԱՆՆՈՒՄ, ՇԻՎԱՅԻ ԵՒ ԱԻՆՂԻՄԱՆՈՒՄ: Օ՛՛ ԴԿ ԻՄԱՍՏՈՒԼԹԻՆՆ

Հ. 0.

ՍՈՒՆԻ

Ն. Լ.

ԵՐԿԻՆՈՅԻՆ. ԱՐ. ՄԿ. ՀԴԲ. ԱԿ. ԱՉԱԿԵՐԱՅ ԶՐԻՍՏՈՍԻ: ՃՆ ԱԿ. ՈՐ ԱԻՐՈՂԻ ԵՔ:

Ե 16 ԳԶ. ԳԶ. ԱԿ: ՀՐԳ. Ո.ԿԶ. ԳԿ. ԱՍՏՈՒԼԱԾ ԶԱՐՃԵՐԵՒՄ ԱՏԱԼՈՐԻ: Զ. ԵՆ Բ. ԳՈՂԿԻՄԱՆՈՒՄ: ՀԱՐԻԶՐԱՅԿԵՍԻՆ:

Լ. ԱՆԱԳԵՆՈՅ ՍԻՄՈՆԻ ԵՆ ՅՈՂԱՅԻ:

Չ. ՎԶ. ԲՈ. Ժ. 16 Բ. 54: ԱՆՈՒՍՏՈՒՄ:

Ը 17 ԵԶ. ԳԿ ԱՐԵՈՅ ԳԻՈՆԵՍԻՆՆԻ ԱՐԻՍՏՈՒՄ ԱՆՂԱՆՈՅՆ, ԵՒ ԱՐԵՈՅ ԱՆԱԶԵՐԼՈՅՆ ՏԻՄՈԹԵՍԻ ԵՒ ՏԻՄՈՍԻ: Օ՛՛ ԴԿ ԻՄԱՍՏՈՒԼԹԻՆՆ ԵՐԿԻ, ԱՐ. ՄԿ. ՀԴԲ. ԱԿ. ԱՉԱԿԵՐԱՅ ԶՐԻՍՏՈՍԻ: ՃՆ. ԱԿ. ՈՐ ԱԻՐՈՂԻ ԵՔ:

ԱԳ. ԴԱՄԱՅ, (1):

Թ 18 ՈՒՐ. ԱԶ. ԱԿ: ՀՐԳ. ԶԵԳ. 30 24

Հ. 0.

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

Ն. Լ.

ԳԿ. Որ փառօր հօր, ՄԿ. Եջ: աճ. Հրաշակերտ եւ զօրեղ

Յ. եւ Ռ. Ղռչկաստ: աշե-տարանչիև:

Ժ 19

ՇԲ. ԱԿ. Սրբոց Աւետարանչացն՝ Մատթէոսի, Մարկոսի, Ղուկասու եւ Յովհաննու: Օ՛հ. գճ. Երանելի. ար: ՄԵՃ. Այօր նոր: ՄԿ ակ. Աշակերտք քրիստոսի: ձշ. ակ. Որ սիրողդ էք: ՀՄԲ. աճ. Սուրբ ես տէր եւ ի քէն հայցեմք:

31 25

Յ. եւ Ռ. Յովելեայ մարգարէի:

ԺԱ 20

ՃԿ կիր. ԲԶ. Զ. զկնի Ս. Խաչի: Հրց. Յարգճ. Յորժամ ի խաչին: ՍԵՃ. Մայր լուսոյ: ՀՄԲ. Բճ. ի գերեզման եկին, եւ Չայն աւետաւոր: Ն. Յ. Նոյեմբեր: եւ տօհ

1 26

Հ. 0.

ՍՍՀՄԻ

Ն. Լ.

ամենայն արքայ: Հարամեք:

ԺԲ 21

ԲԶ. ԲԿ. Սրբոցն Ղուկիանոսի հարկերապետին, որ հաւատաց ի խաչելութիւնն քրիստոսի, Յովսէփայ աստուածահօրն, Յովսէփայ արեմաթացւոյն, եւ բարեկամին Քրիստոսի Ղազարու, եւ քերցն նորա Մարթայի եւ Մարիամու: Օ՛հ. ԳԿ. Իմաստութիւն երկնային. ար: ՄԿ. առ. ԳԿ. Յովսէփ քեզ հաւատացեալ, ձշ. գճ. Յովսէփ ճշմարիտ: ՀՄԲ. ԳԿ. Իւղարերից կանանցն: Լ Յիշատակ համօրեւ նեցեցելոց:

2 27

ԺԳ 22

ԳԶ. ԳԶ. Սրբոցն Թէոդիտոնի քահանային, Զենոնի զինաւորին, Մակարայ, Եւդոքսայ եւ

3 28

Հ. 0.	ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ	Ն. Լ.
	Ռամեւայ: 0: Գձ. Զա- րեական մահ: Հրց. Մրտ. դկ. Որ զհրաշափառ: Մկ. Գձ. Այսօր յիշատակի ձշ. Գձ. Պայծառացիք եկեղեցի: Հ.Բ. Գձ. Ընդ- վերին զուարթունսն: Յ. եռ Ռ. Հրաշագործ պատկերիկ Ս. Աստուա- ծածնի. Դագունոչ:	
ԵԲ 23	ԴԶ. ԳԿ. պհ: Հրց. Ապշ. Դձ. Հարցն մերոց աս- տուած: Որ ասլբեցու- ցեր:	4 29
ԺԵ 24	ԵԶ. ԴԶ. Սրբոց Խարի- թեանցն, եւ սրբոց վը- կայիցն՝ Արատեմայ եւ Քրիստափորի, եւ եր- կուց կանանցն՝ Կալի- նիկեայ եւ Ակիւլինեայ, 0: Դձ. Այսօր յիշա- տակ սրբոց: Հրց. Մրտ. աձ. Զքեղ արդար: Մկ. Դկ. Այսօր ընդ անմարմ- նոցն: ձշ. Դձ. Նիւնու- թիւնը սրբոց: Հ.Բ. Դձ.	5 30

Հ. 0.	ՍՍՀՄԻ	Ն. Լ.
	Յիշատակ է այսօր, Հր. Քասդեշ (50): ● Մն. Լս. Ժ 1, ր. 43: Փոթորիկը:	
ԺԶ 25	ՈԼ. ԴԿ. պհ: Հրց. Հնգ. Դկ. Յաւիտենից աստ- ուած: Մկ. Խշ. Դկ. Խա- ջի քո քրիստոս: Մհմ. Ճեմազիշ Սխըր:	6 1
ԺԷ 26	ՇԲ. ՍԶ. Սրբոց երկո- տասանից վարդապետա- ցըն, Ռեթէոսի, Դիոնե- սիոսի, Սեղբեստրոսի, Սթանասի, Կիւրղի ե- րուսաղէմացւոյն, Եփ- րեմի Խուրին Ասորւոյ, Բարսղի Կեսարացւոյն, Գրիգորի Նիւսացւոյն, Գրիգորի աստուածա- բանին, Եսիփանու Կիպ- րացւոյն, Յովհաննու Ոս- կեբերանին, եւ Կիւրղի Սղէքսանդրացւոյն: 0: ակ. Ուր զարդարեցին:	7 2

Հ. 0. ՀՈԿՏՈՄԲԵՐ Կ. Լ.

ար. ՄԿ. ԳՃ. Հանդիսացեալք, ՃԶ. ԳՃ. Այսօր երկնայնոցն ընդ մեզ, ՀՃԲ. աճ. Հրաշակերտ:

Յ. եռ թ. Դեմետրեայ վըկայիճ, Մհեճ. Գաբում, Գասըճ Ծոցրոնեասը:

ԺԸ 27 ✠ Կեր. ԱԿ. Է. զԿնի Ս. Խաչի. ԳԻԻՏ ԽԱԶ. ՕՆ. 8 3

աճ. Հրաշակերտ. ար. ՃԶ. ԲՃ. Այսօր խնդրի. ՀՃԲ. ԲՃ. Ապաւինեցաք. Հարսանիք:

ԺԹ 28 ԲԶ. ԲԶ. Սրբոցն՝ Անաստասայ քահանային, եւ Վարոսի եւ Թէոդորիտեայ, եւ որդւոց նորա, եւ որք ընդ նմա կատարեցան. ՕՆ. ԲՃ. Օրհնեն զքեզ աստուած: ՀԲԳ. ՄԲ. աԿ. Սուրբ աստուած արարիչ ՄԿ. ԲՃ. Փառաւորեալը փառօք: ՃԶ. ԲՃ. Ուրախա

Հ. 0. ՍԱՀՄԻ Կ. Լ.

նան հրեշտակք: ՀՃԲ. ԲՃ. Զքեզ տէր օրհնեն:

Ի 29 ԳԶ. ԲԿ. Սրբոց Հեպիրիքեանց, որք ի Սամուսատ կատարեցան, եւ սրբոցն Սեւեռիանոսի Սեբաստացւոյն, Բաբելայ ծերոյն եւ ութսուն եւ չորս աշակերտաց նորին, ՕՆ. ԲԿ. Շնորհեա մեզ արիստոս ՀԲԳ. ՄԲ. աԿ. Որ բարձրեալը ես, ՄԿ. ԲԿ. Ի փառս պարծեցցին. ՃԶ. ԲԿ. Հրաշափառ ճգնութեամբ, ՀՃԲ. ԲԿ. Որ պսակիչը ես:

ԻԱ 30 ԴԶ. ԳԶ. ԿՏ. ՀԲԳ. ԱԿԶ. ԳՃ. Հարցն մերոց աստուած, Որ ի նեղու. 11 6

ԻԲ 31 ԵԶ. ԳԿ. Սրբոցն Յովհաննու ոսկերերան հայրապետին, ՕՆ. աԿ, Որք 12 7

Հ. 0.

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

Շ. Լ.

զարդարեցին. ար. Մկ.
Հմբ. ստ. Դկ. Որ յա-
նըսկիզբն ի հօրէ: ձշ. Գձ.
Զառամջնորդս:

Յ Առ. րո. ժ. 10. ր. 56:
Յեղ ծիւն տեղ անօրս:

ՆՈՅՆՄԱՐԵՐ

ԻԳ.

1 Ուր. Դ. 2. պհ: Հրց. Հնգ.
աձ. Օրհնեալ էս դու
քրիստոս. Մկ. Խչ. Դձ.
Ի ստուճգանելն:

Յ. էշ Ռ. Կոզմայի էշ
Դամիանոսի վկայիցն:

Հ. 0.

ՍՍ. ՀՄԻ

Շ. Լ.

ԻԴ 2 Շբ. Դկ. Տօն ամենայն 14 9
Սրբոց Հնոց եւ Նո-
րոց յայտից եւ անյայ-
տից: Օհ. Գձ. Երանելի
ս. առաքեալք: Հրց. Դկ.
Աւ. քեղ աստուած:
Մեծ. Դկ. Նահապետա-
ցըն: Ազոր. (Մարգ). Դձ.
Որ անետաւոր: տեր երկ-
նիցն (Վարգ). Դձ. Սյ-
սօր երկնայնոցն ընդմեզ:
Մկ. (Կուս). Դկ. Յեշա-
տակ քրիստոսի: և (Մրտ)
Որք եկեալ էմք: ձշ.
Գձ. Պարծանք: (Թագ).
Աստուած փրկիչ մեր:
Հմբ. աձ. Սուրբ էս տէր:

ԻԵ 3 Ք Կիր. Ա. 2. Ը. զկնի 15 10
Ս. Խաչի. Հրց. Յար.
Դկ. Որ զամենազօր: Մեծ.
Աստուածածին մայր:
Հմբ. աձ. Ընդ կանայսն,
եւ Որ անձառ:
Հարսանիք:

ԻԶ 4 Բշ. Ակ. Սրբոցն՝ Ստե- 16 11

փաննոսի Հռոմայ Հայ-
րապետին, եւ քահա-
նայիցն, եւ սարկաւա-
զացն եւ ժողովրդոցն:
05. ալ. Յամենայն ժամ
օրհնեմք զքեզ, Հրց. Մրտ.
բձ. Անոխակալ, ՄԿ. Գձ.
Ցնծայ այսօր, ձշ. Գձ.
Չառաջնորդս, ՀԻբ. ԴԿ.
Մարտիրոս եւ վկայ քը-
րիստոսի:

ԻԷ 5 ԳՉ. ԲՉ. Սրբոցն՝ Ակիլի- 17 12
սիմեայ եպիսկոպոսին,
Յովսեփայ քահանային,
Այիթալայ սարկաւազին
եւ Պղատոնի վկային:
05. բձ. Օրհնենք զքեզ
աստուած, Հրց. Մրտ.
բձ. Ընդ սուրբս քո,
ՄԿ. բձ. Փառաւորեալդ
փառօք, ձշ. բձ. Ուրա-
խանան Հրեշտակք, ՀԻբ.
բձ. Չքեզ տէր օրհնեն:

ԻԸ 6 ԴՉ. ԲԿ. պհ, Հրց Առչ. 18 13
Գձ. Օրհնեալ ես յաւիտ:

ԻԹ 7 ԵՉ. ԳՉ. Սրբոց Հայրա- 19 14
պետացն՝ Մետրոփանո-
սի, Աղէքսանդրոսի, եւ
Պօղոսի խոստովանողին,
եւ սրբոց Նօտարացն
Մարկիանոսի եւ Մար-
տիրոնի, 05. Գձ. Չարի-
ական մահ, Հրց. Մրտ.
Դձ. Որք Հաղորդեցան,
ՄԿ. Դձ. Այսօր երկնայ-
նոցն, ձշ. Գձ. Չա-
ռաջնորդս, ՀԻբ. Գձ.
Հանդիսացեալք:

Ⓜ Լբ. Լս. Ժ. 20. ր. 7:
Յրտաշունչ հողմուեր:

Լ 8 Ուր, ԳԿ, պհ, Հրց. Հնգ. 20 15
ալ. Գոհաբանեմք, ՄԿ.
Խշ, ԳԿ, Ով քաււա
թեւ, Յեբեկ, Կախառօ-
նակ, բկ, Որ յաւնէից ար,
Յ, եւ Ռ. Միքայէլի երեշ-
տակապետին, եւ ամե-
նայն երկնային զօրացն:

Ա 9 ՇԲ. ԳՉ. Սրբոց Հրեշ- 21 16

Հ. 0.

ՆՈՅՆՄԻՆԵՐ

Ն. Լ.

տակապետացն՝ Գաբրի-
էլի եւ Միքայէլի, եւ
ամենայն երկնային զօ-
րացն: 0՝, բկ. Որ յամ-
նէից. աբ. Մեծ. Մայր
եւ կոյս: Մկ, ստ, ղկ,
Երկնաւոր հօտ: ձշ, ղկ.
Այսօր ուրախացեալ
Հմբ, աձ. Սուրբ ես տէր:
Տօմ, եւ Յայսմ, Տրի:
Լ, Ընծայումն Ս. Աստուա-
ծածնի:

Բ 10 ✠ Կիր. Գկ. Թ. զկնի 22 17

Ս. Խաչի: Հրց. Յար, ղկ.
Այսօր ցնծան: Մեծ. Աս-
տուածածին պայծառ,
Հմբ. Յար, ղկ. Հրեշտա-
կացն զաստ: (ցվերջն),
Հորսանիբ:

☼ յաղկնաւորն:

Գ 11 ԲՁ. ԱՁ. Սրբոցն՝ Մեղի- 23 18

տոսի Անտիոքայ հայրա-
պետին, եւ Մինասայ
Եգիպտացւոյն, եւ միւս
Մեղիտոսի եպիսկոպոսին

Հ. 0.

ՏՐԷ

Ն. Լ.

Բուրայ քահանային եւ
Շինու սարկաւագին: 0՝,
աձ. Ժողովեալքս Ի յի-
շատակ: Հրց, Մրտ, բկ.
Օրհնեմք զքեզ, Մկ, աձ,
Զինաւորն քրիստոսի:
ձշ, գձ, Զառաջնորդս:
Հմբ, աձ. Ասարքինասէր
վարուք:

Գ 12 ԳՁ. Ակ. Սրբոցն՝ Դեմե- 24 19

տրեայ վկային, եւ Բա-
սիլիսկոսի քահանային,
0՝. ակ, Յամենայն ժամ՝
օրհնեմք, Հրց, Մրտ.
բկ, Որք Ի մտրտի, Մկ.
ակ. Ճգնաւորք քրիս-
տոսի: ձշ, ակ. Ի տա-
ճարի հանգստեան, Հմբ.
ակ. Պարծանք հաստ-
տոյ:

Ե 13 ԴՁ. ԲՁ. պհ: Հրց. Ապ: 25 20

Դձ. Որ յամենայնի ցու-
ցեր:
Լ. Կատարիւնեայ կուսիւն:

Զ 14 ԵՁ. Բկ. Սրբոցն՝ Գու- 26 21

ըիասայ, Սամուէասայ,
Աբիբայ սարկաւազին,
Ռամանոսի միայնակե-
ցին, Մանկանն խոստո-
վանողի եւ Հիւսիքոսի
զինաւորին, 05. բկ,
Շնորհեա մեզ քրիստոս
Հրց. Մրո Գժ. Որք ըզ-
տանջանս: Մկ. բկ. Ի
փառս պարծեացին, Ճշ
բկ. Հրաշափառ ճգնու-
թեամբ, Հ՛Բ. բկ, Որ
պսակիչը ես:

Թ եւ Ռ. ֆիլիպպոսի ա-
ռաքելոյն, եւ բարեկե-
դան 40օրեայ Ենեդեան
պահոց:

Է 15

Ուր. ԳԶ. պհ: Հրց. Հնդ. 27 22
բժ. Որ Թազաւորը: Սկ.
Խշ. Գժ. Անուանեալ
փայտ զհտութեան:

12 րո. ժ. Ե. ր. 18.

Փոթորիկը:

Ը 16

ՇԲ. Գկ. Սրբոց առա-
քելոցն, Անդրէի եւ Փի-
լիպպոսի, 05. Գժ, Երա,
Նելի սուրբ առաքեալը,
ար. Մկ. ա. Կ. Աշակերտք
քրիստոսի, Ճշ ա. Կ. Որ
սիրողը էք. Հ՛Բ. աժ.
Սուրբ եստէր եւ Ի քէն
հայցեմք:

Ագ. Համիրայ (1),
Թ եւ Ռ. Մասթեոսի ա
ռետարանչին,

Թ 17

✠ Կիր. ԳԶ. Ժ. զկնի 29 24
Ս. Խաչի: Հրց. Յար, աժ,
Որ եկիր Ե փրկութիւն:
Հ՛Բ. Գժ, Որ Ի վերդ ես
(ցվերջն):

Բարեկենդան Յիսնակի
պահոց:

Հր. Խանտակայ, որ Ե Գան-
տիչ պայրամք:

Ժ 18

Բշ. Գկ, պհ: Հրց, Ապշ: 30 25
Գժ, Ճճմարտապէս:

Լ. Անդրիի առաքելոյն:

Հ. 0.	ՆՈՅՆՄԻՅԵՐ	Ն. Լ.
ԺԱ. 19	ԳԶ. ԱԶ. պհ. Հրց. Ա. պշ. Դձ. Տէր աստուած մեր, Որ հաստ: Ն. Տ. Դեկտեմբեր:	1 26
ԺԲ. 20	ԳԶ. Ա. Կ. պհ. Հրց. Ա. պշ. Դձ. Որ զերիս մանկունան: Ցերեկ, Նախատունակ, ակ, Որ նախիմաց. սր:	2 27
ԺԳ. 21	✠ ԵԶ. ԲԶ. պհ. Ընծա- յուամն Ս. Աստուածած- նի ի տաճարն. Օհ. գկ, Երգեցէք որդեր. սր: Հձ. Դձ. Նոր սիծն ծըն- եալ:	3 28
	Եձ. Յ. Էձ. Բ:	
ԺԴ. 22	Ուր. ԲԿ. պհ. Հրց. Հնգ. ԲԿ. Արարիչ եւ մարդա- սէր: ՄԿ. ԽԿ. ԲԿ. Որ յաթոռ փառաց:	4 29
	● Մն. Լս. Ժ. 1 1 ր. 29: Սեծրեւախառն: միւն:	
ԺԵ. 23	ՇԲ. ԳԶ. Սրբոցն Գրե- զորի սքանչելագործին:	5 1

Հ. 0.	ՏՐԷ	Ն. Լ.
	Նեկողայոսի հայրապետին եւ Միւռոնայ եպիսկոպոսին: Չ. ակ. Որ զարդարեցին. սր: ՄԿ. Ճ. Բձ. Որ լուսով: Հձ. Բձ. Սուրբ ես տէր: Ըմբռնող:	
	Մհմ. Եափրատ տեօքիւ- միւ Յոչրքոռնաւր:	
	Հր. Թեքեա (29):	
	Մհմ. Թեճեպ եւ իշխայար:	
ԺԶ. 24	✠ Կիր. ԳԿ. Ա. Յիսնա- կի: Հրց. Յար. ակ. Ա. նըսկիզքն բանդ. Հձ. Յար. գկ. Զքո յարու- թիւնդ. եւ Առեալ: Հարսանիք:	6 2
	Լ. Նեկողայոսի հայրապե- տին, պաշտպանին նաշա- վարաց:	
ԺԷ. 25	ԲԶ. ԳԶ. Սրբոց կուսա- նացն: Յուլիանեայ եւ Վասիլուհայ, եւ սրբոցն:	7 3

Հ. 0

ԿՈՅՆՄԲԵՐ

Շ. Լ.

Աբրահամու. եւ Խորե-
նայ. եւ անարժամ
բժըշկացն՝ կողմայի,
Դամիանոսի եւ Աստուա-
ճատրոյ վկային: 05.
Մբ. դձ. Այսօր յիշա-
տակ սրբոց: Հրց. Մբ.
դձ. Յուսացեալքն: Մկ.
Հմբ. Դկ. Յիշատակ քը-
րիստոսի: Ճ. դձ. Ճգնու-
թիւնք սրբոց:

Յ. Է. Ռ. Կիկոսաբլենաց
կոռսի:

ԺԸ 26

ԳԶ. Դկ. Սրբոցն՝ Ղուն-
կիանոսի. քահանային,
Տարագրոսի Պրոպոսի,
Անդրանիկոսի, Անեսիմ-
եայ, եւ այլոց աշա-
կերտացն Պողոսի: 05.
Դկ. Իմաստովիւն երկ.
սր. Մկ. Հմբ. ակ. Աշա-
կերտք քրիստոսի Ճ. ակ.
Որ սիրողք էք:

Է. Յղոբրիշ. Ս. Աստուա-
ճած ճերի. Ի յԱՅԼայի:

Յ. Լ.

Հ. 0

ՄԵՐԵՆԻ

Շ. Լ.

ԻԹ 27

ԳԶ. ԱԶ. պճ. Հրց. Ադ. Դկ. Աստուած հարցն մե:

9 5

Ի 28

ԵԶ. ԱԿ. Սրբոցն՝ կղե-
մայ հայրապետին, եւ
Ֆառարատայ Տոռմե-
նոյ եպիսկոպոսին: 05.
ակ. Յամենայն ժամ
օրհնեմք զքեզ: Հրց. Մբ.
գձ. Որ զանչափ. Մկ
Հմբ. գձ. Մտնկունք նոր
սիծնի: Ճ. գձ. Չառաջ-
նորդս:

10 6

ԻԱ 29

ՈԼԲ. ԲԶ. պճ. Հրց. Հնդ
գձ. Օրհնեմք զքեզ հայր,
Մկ. Խ. Բձ. Ապաւինե
ցաք ի խաչս: Յերեկ.
Նախատեսակ. գձ. Ով է-
րանելի սուրբ. սր:

11 7

Առ. քա. ժ. 25 ր. 40:
Հողմ. անործ:

ԻԲ 30

ՔԶ. ԲԿ. Սրբոց առա-
քելոցն, եւ առաջին
Լուսաւորչացն մերոց,
Թ. Պ. Գ. Ե. ՈՍԻ. եւ ԲԱՐ-
ԴՈՒՂԻՄԵՆՈՍԻ: 05. գձ.
Իրանելի սուրբ. սր:
Թադ. Ա. սօր դասր: ԿԿ

12 8

Հ. 0.

Ն ՈՅԵՄԲԵՐ

Ն. Լ.

ա. Կ. Աշակերտք քրիստոսի: ձ. ա. Կ. Որ սիրողը էք: Հ. Բ. ա. Սուրբ ես տէր: եւ ի քէն հայցեմք:

Յ եւ Ռ. Անդրէի աշա. քէրջն:

ԳԵԿՏԵՄԲԵՐ

Ի Գ.

1 Ի Կեր. Գ. 2 Բ. Յինա. 13 9
կին. շրջ. Յ. ր. բ. Որ թագաւորդ ես: Հ. Բ. Յ. ր. գ. Փառաւորեալ է քո: Հարօանիք:

Հ. 0.

ՏՐԷ

Ն. Լ.

Յ. եւ Ռ. Նառնեմայ մարգարէի:

Ի Դ 2 Բ. 2 Գ. Կ. Սրբոցն. Գ. Ենա. 14 10

րիտի եպիսկոպոսին, Մերկեռիտի զինաւորին. Յակովկայ եւ ի. րաւափառայ: 0. Գ. Այսօրհրեշտակաց դասք շրջ. Մ. ր. Գ. Չինուորու թիւնք: Մ. Կ. Հ. Բ. ա. Չինաւորն քրիստոսի: ձ. Գ. Ճգնաւորք ճշմարիտք

Յ. եւ Ռ. Ամբակոնեմայ մարգարէի:

Հր. ծոմ վասն պաշարման Երուսաղեմի ի Նաբազոգոնոսրոց:

Ի Ե 3 Գ. 2 Գ. 2 Սրբոցն Մի. 15 11

նասայ. Երմոգինեայ. Գրաբոսի. եւ կամաւոր աղքատացն Յոհաննու եւ Ալէքսիանոսի: 0. Գ. Այսօր յիշատակ

Հ. 0.

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

Ն. Լ.

սրբոց, Հրց. Մրտ. գձ.
Սուրբ Ես տէր: Մկ.
Հմբ. բկ. Չյիշատակ:
ձ: գձ. Ճգնութիւնք
սրբոց:

Յ. Ե Թ. Սոփոնեայ
Ճարգարեիմ:

ԻԶ

4 ԴԶ. ԴԿ. պհ. Հրց. Ադշ 16 12
գկ Օրհնեալ տէր աստ
ուած հարցն:

Յ. Ե Թ. Վասիսանայ
կոսիմ:

ԻԵ

5 ԵԶ. ԱԶ. Սրբոց հարցն 17 13
Եգիպտացւոց Պօղոսի.
Պօղայ. Մակարայ. Ե-
ագրի. Յօհաննու գըբ-
նեցւոյ. Յօհաննու կոր-
ճահասակին. Նեղոսի.
Արսենի. Սիսիանու.
Դանիէլի. Սրապիոնի.
Մակարիոսի. Պիմէնի. Է
պլոց սրբոց հարցն: 0ճ.
աձ. Որ գերազանցեալ.
ար. (Յոգնակի) ՄԿ. Հմբ.

Հ. 0.

ՏՐԷ

Ն. Լ.

բձ. Պարծանք եկեղե-
ցւոյ: ձ: (Ողորմ) բձ.
Որ անմարմնական վա-
րուք:

ԻԸ

6 Ուր. ԱԿ. պհ. Հրց. Հնգ. 18 14
գկ. Բանդ աստուած:
Մկ. Խ: պկ. Նշանաւ
ամենայաղթ:

Յ. Է Թ. Նիկողայոսի
արքեպիսկոպոսի Կայրա-
պետիմ, պաշտպանիմ Եւ-
սափարաց:

ԻԹ

7 ԵԲ. ԲԶ. Սրբոյն Նիկո- 19 15
ղայոսի զմիւռնացւոյ
ըբար շեղադործ հայրա-
պետին Թհ. աԿ. Որք
զարդ արեցին. ար. Մկ.
ա. Հիացան անմարմ.
ձ: (Ողորմ) գձ. Որ ըզ-
շորհս աստուած պին:
Ⓢ Լր. Լս թ. 8: ր. 54:
Սմայամած:

Լ

8 ✠ Կիր. ԲԿ Գ. Յեսնա- 20 16
կի: Հրց. Թար. բկ. Որ

Հ. 0.

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

Ն. Լ.

դժառայի Հմբ. բկ.
կանխեցին կանայք:

Յերեկ. Նախատունակակ.
Որ նախմաց. սր:
Բարեկենդան Ս. Յակոբայ
դասոց:

Ս. 9 ԻՅԶ.ԳԶ.ԿԶ.ՅՂՈՒԹԻԻՆ 21 17

Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ Ի
ՅԱՆՆԱՅԷ: 05. ԳԿ. ԵՐ-
զեցէք. սր: ձշ. ԳԿ. Ծառ
կենաց: Հմբ. դձ. Նոր
սիօն ծնեալ:

Եւս Յ. եւ Ռ.

Լ. Թովմայի առաքելոյն:
Չմեռնամեռա և արևա-
դարձ Այծեղջեր: Յերեկն
սկսանի երկարել և գե-
շերն կարճանալ:

Մհմ, Ինգչապը Շիբկվի,
կառ Էվվեղի արպայիև—
սկիզբն 4 ()-օրեայ Ա. մա-
սիև ձմերան. Գարագըշ:
Կիւն տեօնիւ միւ Յոսք-
բոււնաք:

 յԱյծեղջիւրն:

Հ. 0.

ՔԱՂՈՅ

Ն. Լ.

Տօմ. եւ Յայմ. ՔԱՂՈՅ:

Ք 10 ԳԶ. ԳԿ. ԿՏ. Սրբոցն 22 18

Կուռնեղիոսի հորիւրա-
պետին, եւ Շմաւօնի
ազգականին քրիստոսի,
որ խաչեցաւ յերուսա-
ղէմ. Պողիկարպոսի հայ-
րապետին Չմիւռնոյ, եւ
վկայիցն՝ որք յարեւելս
կատարեցան: 05. ԳԿ.
Այսօր հրեշտակաց դասք
Հրց. (Եօթանասնիցն) ԳԿ.
Որ ի հօրէ. ՄԿ. Հմբ.
ակ. Աշակերտք քրիս-
տոսի: ձշ. ԳԿ. ձգնա-
ւորք ճշմարտք:

Գ 11 ԴԶ. ԴԶ. ԿՏ: Հրց. Ուրշ. 23 19

ԴԿ. Հարցն մերոց օրհ-
նեալ ես տէր:

Դ 12 ԵԶ. ԴԿ. ԿՏ: Սրբոցն 24 20

Եւստրատիոսի, Օգսեն-
տիոսի, Եւգինէոսի, Ով-
րէստէսի, եւ Մարգա-
րիոսի: 05. ԳԿ. Ի յի-
շատակս վկայից: Հրց.

Հ. 0.

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

Ն. Լ.

Մբա. ԴԿ. Առ քերզ ան-
տուած: ՄԿ. Հ.Բ. ԲԿ.
Որ զհուր սիրոյ քո: Ճ:
ԴԿ. Այսօր եկեղեցի:

25 21

Ե 13

Ուր. ԱԶ. պհ: Հրց. Հնդ.
Դձ. Որ փառօք հօր,
ՄԿ. Ի. աձ. Որ զանտ-
րատ բազուկս: Յերեկ.
Նախասօնակ. ԳԿ. Յաղ-
թող եւ սուրբ. սր:
Լ. Ենեւեղ տեառ:

26 22

Չ 14

Շբ. ԱԿ. Սրբոյն Յակո-
բայ Մծբնայ հայրապե-
տին Մարուգէի ճգնա-
ւորին, եւ Մելիտոսի
եպիսկոպոսին: Օհ. ԳԿ.
Յաղթող եւ սուրբ, սր:
ՄԿ. Գձ. Հայրապետ
սուրբ եւ անբիծ: Ճ:
ԴԿ. Որ յանապատէ:
Հ.Բ. աձ. Սուրբ ես տէր:
Լ. Ստեփաննոսի Ասխա-
վբկայի:

Ս. 18 ր. 2:
Զիւնաբեր հողմունք:

Հ. 0.

ՔԱՂՈՅ

Ն. Լ.

Ե 15

Ք հեր. ԲԶ. Գ. Յիսն.
Հրց. Յար. Գձ. Փառա-
ւորեալ որդի Հ.Բ. Յար-
բձ. Այսօր զուարճա-
ցան: Հարանիք:
Լ. Յովնանեռ առտա-
րանիկ:

27 23

Ը 16

ԲԶ. ԲԿ. Սրբոց հայրա-
պետացն՝ Իգնատիոսի.
Աղղէի, եւ Մարուգէ-
ի եպիսկոպոսին: Օհ.
ԲԿ. Շնորհատ մեղ քրիս:
Հրց. Մբա. Գձ. Որք հա-
ղորդեցան: ՄԿ. Հ.Բ. Գձ.
Որ հրաւիրեցեր զյա-
ռաջագոյն: Ճ. Գձ. Զա-
ռաջնորդս:

28 24

Ագ. Արամ. (1):
Լ. Մակեանցն բերդեհեհի:

Թ 17

ԳԶ. ԳԶ. Սրբոցն Թեո-
պոմպայ եպիսկոպոսին,
Թեոմպայ վկային, եւ
չորից զինուորացն, Բա-
ստի, Եւստբի, Եւտիգի
եւ Բասիլիդեայ: Օհ:

29 25

Հ 0.

ԳԵԿՏԵՄԲԵՐ

Ն Լ

գ. ձ. Զարիական մահ:
Հրց. Մրտ. ԴԿ. Որ ըզ-
հրաշարիառ: ՄԿ. Գձ.
Այսօր յիշատակ: ՁԻ. Գձ.
Պայծառացիր եկեղեցի:
ՀՏԲ. Գձ. Զանմարմնոցն
զմարբուլթիւնան:

Թ. եռ թ. Դանիելի մար
գարեիկն:

Ժ 18 ԴԶ. ԳԿ. պհ: Հրց. Ա. պԻ. 30 26

ԴԿ. Օրհնեալ տէր աստ-
ուած օրհ:

ԺԱ 19 ԵԶ. ԴԶ. Սրբոց կուսա՝ 31 27

նացն՝ ինդոսի, Դոմնա-
յի եւ Գղերիկոսի քա-
հանային, եւ երկուց
բիւրոցն՝ որք այրեցան
յիկեղեցին Նիկոմիդա-
ցւոց: Օ՛հ. Դձ. Այսօր
յիշատակ սրբոց: Հրց.
Մրտ. աձ. Զքեղ արդար:
ՄԿ. ԴԿ. Այսօր ընդ ան-
մարմնոցն: ՁԻ. Գձ. Ճըգ-
նուլթիւնք սրբոց: ՀՏԲ.
Գձ. Յիշատակ է այսօր

Հ 0.

ԳՍՂՈՑ

Ն Լ

քաջ նահատակաց քը-
րիստոսի:

Լ. Սեդրեատրոսի Հռովաց
հայրապետին:

ԺԲ 20 ՈԼԲ. ԴԿ. պհ: Հրց. Հնգ. 1 28

ԴԿ. Յաւիտենից աստ-
ուած: ՄԿ. Ե՛լ. ԴԿ. Խա
չի քո քրիստոս:

Ն. Տ. Յոննկար, եռ տա-
րեմուտ: 1897 Բոռա-
կաճին: եռ տօն տնօրե-
կոչքեան տեառն:

ԺԳ 21 ՇԵ. ԱԶ. Սրբոցն՝ Աք- 2 29

գարու, նախավկայ եւ
անդրանիկ Թագաւորին
մերոյ: Օ՛հ. աԿ. Որ զերկ-
նաւոր, սր: ՄԿ. ԲԿ.
Ով երանելիդ: ՁԻ. Բձ.
Աստուած փրկիչ մեր:
ՀՏԲ. աձ Սուրբ ես տէր:

ԺԴ 22 Խ Կիր. ԱԿ. Ե. Յիսնա 3 30

կի, Հրց. Յար. ԴԿ. Նա-
խայաւիտեան: ՀՏԲ. Յար.
աԿ. Յարուցեալ, Ս քառն:

Հ. 0.

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

Ն. Լ.

Հելի եւ հրաշալի Յերեկ
հախատեակ, դժ. Յաղ-
թող դտաւ. ար:

Հր. Սեբաբ (50):

Ս. Լ. Ժ. 3. Բ. 13:

Անհատատ:

ԺԵ 23

Բ2. Բ2. Սրբոյն՝ Դաւթի
մարգարէին, եւ Յակո-
բայ առաքելոյն, 0՛, դժ.
Յաղթող դտաւ. ար:
Թագ. Այսօր դասը, Մեծ,
Առաւօտ խաղաղու-
թեան: Մկ. Հմբ. գժ,
Օրհնեցէք զտէր: Ճշ.
(Ողորմ), գժ. Անսկիզբն:
Յերեկ, հախատեակ, գկ,
հաճատակ. ար:
Մեծ. Շապան:

4 1

ԺԶ 24

Գ2. Բ4. Սրբոյն՝ Ստե-
փաննոսի հախովկային
եւ առաջին Մարտիրո-
սին, 0՛, գկ. հաճատակ.
ար: Թագ. Այսօր դասը,
Մկ. Հմբ. գկ, հախա-

5 2

Հ. 0.

ՔԱՂՍՑ

Ն. Լ.

սարկաւազ: Ճշ. Գկ. Յըն-
ծայ այսօր:

Յ, եւ Ռ. Ճրագայոյց Եը-
նըդեան:

ԺԵ 25

Գ2. Գ2. պհ. Հրց. Այշ.
Գկ. Օրհնեալ ես տէր
Աստուած: Յերեկ. հա-
խատեակ, դժ, Յնծայ
այսօր. ար:

6 3

Յ, եւ Ռ. Ենունի տեւ-
աքն մերոյ, եւ ուսուցիչ ե
նոցա միւլեա ի Կ-ն Յուն-
վարի:

Լ. Յայտնութիւն Յեառն:

ԺԸ 26

Ե2. Գկ. Սրբոց առա-
քելոյն՝ Պետրոսի եւ Պո-
ղոսի, 0՛, դժ, Յնծայ
այսօր. ար: Թագ. Այսօր
դասը, Մկ. ստ. Գկ. Որ
արփիահարաշ: Ճշ. (Ողորմ)
գժ, Ամուրք հաւատոյ,
Հմբ. ստ, Գկ, Որ անպա-
րագիրն:

7 4

Յ. եւ Ռ. Բ. օր Եննդեան:

Հ. Օ	ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ	Ն	Լ
ԺԹ 27	Ուր. ԳՁ. պՏ: Հրց. Հնգ. աձ, Օրհնեալ ես զոռ քրիստոս: Մկ. Խչ. դձ: Ի ստունդանելն աղամայ, Երեկ, Նախատունակ, Գկ, Որ էնն յեութեան. ար: Ե, եւ Թ, Ստեփաննոսի նախավկայիև: Էւ գ. օր Ենեղեան:	8	5
Ի 28	Շք. Գկ. Սրբոց Որդւոց Որոտման՝ Զակոբայ առաքելոյն եւ Յովհաննու աւետարանչին: Օճ. Գկ, Որ էնն յեութեան. ար: Թագ, Այսօր դասը: Մեժ, Աստուածածին ամսլ լուսաւոր: Մկ, ստ, Գկ, Որ յանատուեր: Ճչ, Գկ, Որդեք որոտման: Հմբ, աձ. Սուրբ ես տէր:	9	6
ԻՍ 29	✠ Կիր. ԱՁ, Ձ. Յիսն, Հրց. Յար. դձ. Միածին որդի: Հմբ. Յար, աձ. Սոսկալի տեսիլ (ցլերջն)	10	7

Հ. Օ	ՔՍՂՈՑ	Ն. Լ
	Բարեկենդան Ծննդեան պատնց:	
	☾ Առ. քռ. ժ. 12. ր. 24. Յրատշուեց հոգմ:	
ԻԲ 30	ԲՁ. Ակ. ա. օր Ծննդեան պՏ: Հրց. Ա. ԿՂ, Գկ. Աստուած հարցն մերոց բարբեանեալ:	11 8
ԻԳ 31	ԳՁ. ԲՁ. բ. օր Ծննդ: պՏ: Հրց, Ա. ԿՂ. աձ. երգէին մանկու՛ք:	12 9
		

ԳՊՐՈՑԱԿԱՆ ԱՐՁԱԿՄՈՒՆՔ.

ՏՕՆՔ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆՔ

Ա. 5. 6. 7. ԵՆ 13. ՅոՆնվարի
տօնը Եննդեան եւ Անուակոչուածեան
Քրիստոսի:

14 Տօն ԱՆՈՒԱՆԱԿՈՉՈՒԹԵԱՆ
Նորին Օծուածեան վեհափառ Հայրա-
պետի Ազգիս **Տ. Տ. ՄԿԻՏՅԻ Ա.**
Կաթուղիկոսի ամենայն Հայոց:

Բ. Փետր. 14 Տօն Բառասնօրեայ
Գալստեան Տեառն ի Տաճարն:

Գ. Տօն Ս. վարդանանց զօրավա-
րացն:

Դ. Ապրիլի 7. տօն Աւետեաց Ս.
Աստուածածնի:

Ե. Տօն Մտին ի վիրապն Ս. Գրե-
զոր Լուսաւորչին:

2. Տօն Ելիցն ի վիրապէ Ս. Գրե-
զոր Լուսաւորչի:

Է. Տօն Գիւտի նշխարաց Ս. Գրե-
զորի Լուսաւորչի:

Ը. Տօն սրբոց Թարգմանչացն Սա-
հակայ եւ Մեսրոպայ:

Թ. Տօն Ս. Առաքելոյն Թաղէտի
եւ Ս. Սանդիտոյ կուսին:

Ժ. Տօն Սրբոց առաքելոցն Թա-
ղէտի եւ Բարդուղիմէոսի:

ԺԱ. Սեպ. 8. տօն Եննդեան Ս.
Աստուածածնի ի յԱննայէ:

Սեպ. 26 Բ. Տարեդարձ Օծման
Տ. Տ. ՄԿԻՏՅԻ Ա. վեհափառ սըր-
բազնազոյն Կաթուղիկոսի Ամենայն
Հայոց:

ԺԲ. Նոյեմբ. 21 տօն Ընծայման
Ս. Աստուածածնի ի տաճարն:

ԺԳ. Տօն Յղուածեան Ս. Աստուա-
ծածնի ի յԱննայէ:

ՏՕՆՔ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆՔ

Ա. Ապրելի 23 Անուանակոչութիւն
Ն. Կ. Մ. Թ. Կայսրուհւոյ Ալէք-
սանդրա Ֆէօդորովնայի:

Բ. Ապրելի 27 Ծնունդ Ն. Կ. Բ.
Ժառանգի Կայսեր Գէօրգի Աղէքսան-
դրովչի:

Գ. Մայիս 6 Ծնունդ Ն. Կ. Մ.
Օգոստ. Կայսեր Նիկողայ Աղէքսան-
դրովչի:

Դ. Մայիս 25 Ծն. Ն. Կ. Մ. Թ.
Կայսրուհւոյ Ալէքսանդրա Ֆէօդո-
րովնայի:

Ե. Յուլիս 22 Անուանակոչութիւն
Ն. Կ. Մ. Թ. Կայսրուհւոյ Մա-
րիայ Ֆէօդորովնայի:

Զ. Հոկտեմ. 21 գահակալութիւն
Ն. Կ. Մ. Օգոստ. Կայսեր Նիկո-
լայ Աղէքսանդրովչի:

Է. Նոյեմբ. 14 Ծն. Ն. Կ. Մ. Թ.
Կայսրուհւոյ Մարիայ Ֆէօդորովնայի:

Ը. Նոյեմ. 26 Անուանակոչութիւն
Ն. Կ. Բ. Ժառանգին Կայսեր Գէ-
օրգի Աղէքսանդրովչի:

Թ. Դեկտ. 6 Անուանակոչութիւն
Ն. Կ. Մ. Օգոստ. Կայսեր Նիկողայ
Աղէքսանդրովչի:

Կ Ա Յ Ս Ե Ր Ա Կ Ա Ն

ՏՕՆՔ ԹՈՒՍԱՑ.

ՅՈՒՆՎԱՐ

- 2 Մն. Ն. Կ. Բ. Ալէքսէյ Ալէքսանդրով-
չի:
10 Մն. Ն. Կ. Բ. Մեծ Իշխան Պետր
Նիկոլայեւիչի:
24 Ան. Ն. Կ. Բ. Մեծ Իշխանուհւոյ Կսենեայ
Ալէքսանդրովչի:

ՓԵՏՐՎԱՐ

- 5 Մն. Ն. Կ. Բ. Նիկոլայ Կոստանդի-
նովիչի եւ տօն ասպետական նշանաց
սրբոյն Աննայի:
4 Մն. Ն. Կ. Բ. Մեծ Իշխանուհւոյ Վէ-
րայ Կոստանդինովնայի:

ՍԱՐՏ

- 25 Մն. Ն. Կ. Բ. Կսենեայ Ալէքսանդրովի:
ԱՊՐԷԼ

- 1 Մն. Ն. Կ. Բ. Բարեպաշտ Քազ. Մեծ
Իշխան Ալէքսանդր Միխայելովչի:
10 Մն. Ն. Կ. Բ. Վլադիմիր Ալէքսանդր-
ովչի:
17 Մն. Մեծ Իշխան Նիկոլայ Մլխայե-
ւովչի:
25 Ան. Ն. Կ. Բ. Կայսրուհւոյ Ալէքսան-
դրա Ֆէօդորովնի: Մեծ Իշխ. Ալէքսան-
դրայ Նոսիֆովնի, եւ Ալէքսանդրայ Պե-
տրովնի:
27 Մն. Ն. Կ. Բ. Ժառանգի Գէօրգի
Ալէքսանդրովչի:

29 Ծն. Ն. Կ. Բ. Սերբէյ Աղէքսանդրովչի

ՄԱՅԻՍ

6 Ծն. Ն. Կ. Բ. Օգոստ. Կայսեր Նի-
կոլայ Աղէքսանդրովչի

11 Ան. Ն. Կ. Բ. Կիրիլ Ալէքսանդրովչի

14 Ծ. Ն. Կ. Մ. Իշխան, Մարիայ Պաւ-
լովնայի:

20 Ան. Ն. Կ. Բ. Ալէքսէյ Ալէքսանդրովչի
եւ Ալէքսէյ Միխայէլովչի:

24 Ան. Մեծի Գուրա Կոստանդին Նիկոլա-
յեվչի եւ Կոստանդին Կոստանդինովիչի.
եւ Ծն. Աղէքսանդրա Պետրովնի:

25 Ծն. Ն. Կ. Բ. Ք. Կայսրուհւոյ Ա-
լէքսանդրա Յէօդորովնայի:

ՅՈՒՆԻՍ

1 Ծն. Ն. Կ. Բ. Մեծ Իշխ. Գիմիտրի
Կոստանդինովիչի:

26 Ծն. Ն. Կ. Բ. Մեծի Իշխանուհւոյ Ա-
լէքսանդրայ Եսսիֆովիչի:

29 Ան. Ն. Կ. Բ. Ինծ Իշխ. Պաւել Աղէք-
սանդրովչի, եւ Պետր Նիկոլայեվչի

ՅՈՒԼԻՍ

5 Ան. Ն. Կ. Բ. Սերբէյ Աղէքսանդրովչի

11 Ան. Ն. Կ. Բ. Օլգայ Նիկոլայեվի
Օլգայ Յէօդորովնի, եւ Օլգայ Կոստան-
դինովնի:

15 Ան. Ն. Կ. Բ. Վլադիմիրայ Աղէքսան-
դրովչի:

16 Ծն. Ն. Կ. Բ. Ինծ Իշխա-
նուհի Անաստասի Միխայելովնի

22 Ան. Ն. Կ. Մ. Ք. Կայսրուհւոյ Մարիա
Յէօդորովնի, եւ Մարիա Ալէքսանդ-
րովնի:

24 Ան. Ն. Կ. Բ. Մեծ Իշխ. Պարիս
Վլադիմիրովնի:

27 Ծն. աւ Ան. Ն. Կ. Բ. Նիկոլայ Նիկոլայեվ-
չի. Կրտսերոյն:

ՕԳՈՍՏՈՍ

10 Ծն. Ն. Կ. Բ. Կոստանդին Կոստանդի-
նովչի:

14 Ծն. Ն. Կ. Բ. Դէորգի Միխայելովչի:

16 Ծն. Ն. Կ. Բ. Եկատարիննայ Միխա-
յիլովնի:

22 Ծն. Ն. Կ. Բ. Օլգայ Կոստանդինովնի:

30 Անուա. Ն. Կ. Բ. Ինծ Իշխան
Ալէքսանդր Միխայելովչի: Ծն. Ն.
Կ. Բ. Օլգայ Նիկոլայեվի: Նաեւ տոյ
ասպետութեան Ս. Աղէքսանդրի Նեվա
ցւոյն:

ՍԵՂՏԵՄԲԵՐ

17 Ան. Ն. Կ. Բ. Մեծի Իշխանուհւոյ Վե-
րայ Կոստանդինովնի:

21 Ծն. Ն. Կ. Բ. Պաւել Աղէքսանդրովչի
եւ Ան. Ն. Կ. Բ. Գիմիտրի Կոստան-
դինովչի:

25 Ծն. եւ Ան. Ն. Կ. Բ. Մեծ Իշխանի
Սերբէյ Միխայելովչի:

30 Ծն. Ն. Կ. Բ. Կիրիլ Վլադիմիրովչի:

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

- 4 Մն. Ն. Կ. Բ. Մեծ Իշխան Միխայել,
Միխայելովչի:
5 Մն. Ն. Կ. Բ. Մարիայ Աղէքսանդրովնի:
15 Մն. Ն. Կ. Բ. Մեծ Իշխան Միխայել,
Նիկոլայովչի:
24 Գահ. Ն. Կ. Մ. Օգոստ. Կայսեր
Թուսաց Նիկոլայ Աղէքսանդրովչի.

ՆՈՅԵՄԲԵՐ

- 6 Մն. Ն. Կ. Բ. Նիկոլայ Նիկոլայե-
լիչի Կրտսերոյն:
8 Ան. Ն. Կ. Բ. Միխայել Նիկոլայովչի/
եւ Միխայել Միխայելովչի: Տօն ամե-
նայն ասպետական նշանաց Թուսաց:
14 Մն. Ն. Կ. Բ. Մ. Թ. Կայսրուհւոյ Մա-
րիայ Ֆէօդորովնի:
22 Մն. Ն. Կ. Բ. Մեծ Իշխ. Միխայել,
Ալէքսանդրովչի:
24 Անուանակոյ. Ն. Կ. Բ. Եկատարինէ
Միխայելովնի:
26 Ան. Ն. Կ. Բ. Ժառանգի Գէորգի Ալէք-
սանդրովչի. եւ Գեորգի Միխայելովնի.

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

- 6 Ան. Ն. Կ. Բ. Օգոստ. Կայսեր Նիկոլայ Աղէք-
սանդրովչի, Նիկոլայ Կոստանդինովչի եւ
Նիկոլայ Միխայելովչի:
16 Մն. Ն. Կ. Բ. Ալեքսէյ Միխայելովչի:
22 Ան. Ն. Կ. Բ. Անաստասայ Միխայելովնի

ԺԱՄԱՆՆԱԿԱԳՐՈՒԹԻՆՔ

ԵՐԵՒԵԼԻ ԱՆՑԻՑ ԻՆՉ ԱՇԵԱՐՀԻ

ամբ

Ի ստեղծմանէ աշխարհի	7524
Ի ջրհեղեղէն	5059
Ի սկզբնաւորութենէ Տէրութեան Հայոց Ի Հայկայ	4005
Ի պատերազմէն Տրովպայ, ուրմե- ռաւ Զարմայր Իշխան Հայոց	5078
Ի շինութենէ Հովմայ	2645
Ի սկզբնաւորութենէ Քաղաւորու- թեան Հայոց Ի Պարուրայ	2642
Ի պատերազմէն Աղէքսանդրի Մա- կեդոնացոյ ընդ Գարեհի եւ ընդ մերս Վահէի, յարում քարձաւ Իշ- խանութիւն Հայկազանց	2224
Ի սկզբնաւորութենէ Արշակունիթա- լաւորութեան Հայոց Ի Վաղար- շակայ	2045

ո Ծննդենէ Քրիստոսի . . .	1896
ի հաւատարմոյ Արգարու թագաւորին մերոյ ի Քրիստոս եւ ի մտաներոյ Քրիստոնէութեան ի Հայս . . .	1864
ի շինութենէ Վաղարշապատու ի Վաղարշակայ	1699
ի Ծննդենէ Ս. Գրիգորի Երկրորդ Աւստորչին մերոյ	1659
ի շինութենէ Մայր Աթոռոյ Հայատաննայց Սրբոյ Էջմիածնի	1593
ի Ն.ի.կիոյ Ս. Ժողովոյն	1574
Գիւտ Եպիսկոպոսի Ի Հեղինեայ	1569
ի Կ. Պօլսոյ Ս. Ժողովոյն	1545
ի գիւտոյ Հայերէն ծայնաւոր տանից ի բարձմանէ Արշակունի թագաւորութեան Հայոց	1468
Կ.հե.սոսի Ս. Ժողովոյն	1465
ժառանգանութենէ Աստուածաշունչ գրոց բ Հա	1465
ի նահատակութենէ Սրբոց Վարդանանց.— Ազգային քաջատնայնից	1445
ի սկզբնաւորութենէ շիրմագործութեան ի Հնդկաստանէ յԵւրոպայ	1359
ի նորոգութենէ Յօմարիս Հայոց	1545

ի բաժանմանէ Վրաց ի Հայոց	1500
ի դառնալոյ Անգղիացոց ի քրիստոնէութիւն	1299
ի սկզբնաւորութենէ պատրիարքութեան Հայոց Երուսաղէմի յԱրամ Եպիսկոպոսէ	1274
ի գրաւելոյ Մաճմիսականաց գեղմ	129
ի սկզբնաւորութենէ տէրութեան Ռուսաց	1055
Ինկր թուականի ճանկաց	1024
ի դառնալոյ Ռուսաց ի քրիստոնէութիւն	1119
ի սկզբնաւորութենէ Բագրատունի թագաւորութեան Հայոց յԱշոտայ 1011	
ի բարձմանէ Բագրատունի թագաւորութեան Հայոց	854
Եւրոպանէ Երուսաղէմի ի Եպիսկոպոսաց	797
ի վերջին անգամ տիրապետելոյ Օսմանցւոց Ս. Երուսաղէմի	709
ի սկզբնաւորութենէ Ռուբինեանց թագաւորութեան Հայոց ի Կիլիկիայ ի Լեւոնէ Ռուբինեան	698
Յերեսելոյ ձինկի Խանին	694
ի գիւտոյ Դիտակին	628
ի սկզբնաւորութենէ Օսմանեան թագաւորութեան	596
ի գիւտոյ Կոստանդուպոլսի	596

Ի կործանմանէ Անի քաղաքի	567
Ի գիւտոյ վառօղի.	555
Ի քարմանէ Ռուբինեանց թագաւորութեան մերոյ որ ի Կիլիկիա, եւ ի գիւտոյ թղթաշինութեան.	524
Ի գիւտոյ թնդանօթին	515
Ի Հայս յարշաւելոյ Լանկթամուրայ	509
Ի գիւտոյ տպագրութեան	459
Ի վերջին տեղափոխութենէ եւ ի վերահաստատութենէ ընդհանրական Հայրապետական Աթոռոյ ամենայն Հայոց ի Ս. Էջմիածին ի Վրշապո.	455
Յառմանէ Կ. Պօլսոյ յՕսմանցոց.	465
Ի սկզբնաւորութենէ պատրիարքութեան Հայոց ի Կ. Պօլսի ի Յովակիմայ եպիսկոպոսէ Պրուսայու	455
Ի գիւտոյ Ամերիկայի.	404
Ի գիւտոյ անուաւոր ժամացոյցի	595
Ի սկզբնաւորութենէ ազանդոյ Լուտերականութեան.	579
Ի սկզբնաւորութենէ տպագրութեան ի Հայս. յետ 127 ամաց գիւտի ճորս.	529
Ի գիւտոյ շոգեշարժ մեքենայից.	206
Ի հաստատութենէ Տպարանի եւ տպագրութեան Ս. Էջմիածնի	425
Ի գիւտոյ օգապարիկ գետոյն	446

Ի գիւտոյ Ստէրէօտպի.	99
Ի գիւտոյ Կալվանութեան	99
Ի գիւտոյ պատուաստի մարմնոյ	95
Ի գիւտոյ վիմագրութեան	94
Ի գիւտոյ շոգենաւի	92
Ի հնարմանէ արագատիպ մեքենայի	84
Ի շինութենէ Լազարեան ճեմարանի ի Մոսկուա,	80
Ի բացմանէ Ներսիսեան ուսումնարանին ի Տփլիս	74
Յառմանէ Ռուսաց Երեւանի եւ հասանազաց նորին.	69
Ի հաստատութենէ պալատնիային.	60
Գայցելութենէ Օգոստ. մեծի կայսեր Նիկողայոսի ի սահմանս Հայաստանի եւ այլն.	59
Ի գիւտոյ Լուսանկարի	57
Ի կործանմանէ Ակոռւոյ.	56
Ի գիւտոյ ելերտրական հեռագրին	47
Յայցելութենէ Օգոստ. մեծի կայսեր Ռուսաց Ալեքսանդր Բ-ի ի Հայաստան.	46
Ի հաստատութենէ Ազգային Սահմանադրութեան Հայոց ի Տաճկաստան.	56
Ի կարգաւորութենէ մատենադարանի Ս. Էջմիածնի.	56

Ի հաստատութենէ Մարգարական ընկերութեան յանուն Ս. Գրիգորի Լուսաւորչին մերոյ ի Բագու	55
Ի հրատարակութենէ Արարատ ամսա- գրոյ Ս. Էջմիածնի	28
Ի բացմանէ Սուէիշեան ջրանցից	27
Ի բացմանէ Ճեմարանի Ս. Էջմիածնի	22
Ի վերջին դաշնագրութենէն, որ ի Գերիկն (1878)	18

Ս. Լուսաւորչի

Ս. Աստուածածին

ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ՅԱԶՈՐԴՔ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

Դ. ԵԼ Ե. ԳԱՐ.

Ս. ԳԳԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՆՈՐԻՉ

Պարոնց Սասանեան Արտաշիր
ցանկանալով խարդախութեամբ սպան-
նել Հայոց Խոսրով, Ա. Պահլավունի
թաղաւորը, խոստացաւ սպանողին
տալ փուշանաց աշխարհը, եւ Պահ-
լաւ—հայրենական քաղաքի թաղաւո-
րութիւնը եւ իրեն երկրորդը կարգել:

Սուրէնեան Պահլաւ—Անակ՝ յան-
ձըն առաւ, 256 թ. իւր եղբօր հետ
գալով Հայաստան՝ Արտաշրի երեսից
փախչելու պատրուակաւ, սիրով
ընդունուեց Խոսրովից, պատուեցաւ
ի կարգս նախարարաց իւր տոհմից լի-
նելուն համար, եւ վաղարշապատի

մէջ ծնաւ 257 թ. Ոգուհի կնոջից
մի որդի, որ յետոյ եղաւ Հայաստանի
երկրորդ Լուսաւորիչ:

Անակ՝ որսի ժամանակ իւր եղբոր
հետ մահացու վէճք տուաւ Խոսրովին,
եւ փախչելու միջոց Հայոց զօրքերից
պաշարուելով ընկաւ Երասխ գետը եւ
խեղդամահ եղաւ:

Խոսրով հրամայեց բնաջինջ առ-
նել Անակայ ցեղը, այս կոտորածից՝
մահկան ազատեց իւր ստնտու քրիս-
տոնեայ Սոփիան՝ ի կեսարիա փախ-
ցընելով, ուր մկրտեցաւ եւ անուանեցաւ
Գրիգոր, որ եւ զարգացաւ առաքինու-
թեամբ, ուսաւ Հեղինական դպրութիւն
եւ ամուսնացաւ Գաւիթ անուն քրիս-
տոնէի բարեպաշտ Մարիամ դստեր
հետ, եւ ունեցաւ երկու որդի
ՎրթԱնէՍ եւ ԱրիՍՏԱԿէՍ:

Երեք տարուց յետոյ երկու ամու-
սինները միմեանց համաձայնութեամբ

բաժանուեցան, Մարիամ առաւ Արիս-
տակէս, առանձնացաւ կուսանաց
վանք, կրթեց զնա բարեպաշտութեան
մէջ, իսկ Գրիգոր Վրթանէսին յանձնե-
լով դայեակի ինամոց, ինքն մտաւ Հայոց
Խոսրովի որդի Տրդատ Թագաւորի մօտ,
հաւատարիմ ծառայելու, իւր Անակ
հօր յանցանքը քաւելու համար:

Երբ Տրդատ արքայական փա-
ռօք 286 թ. վերադարձաւ Հռովմից
ի Հայս, հասաւ Էկեղեցաց դաւառի
Երիզայ աւան, զոհեց Հայոց Անահիտ
չաստուծոյն իւր յաղթութեան եւ
փառաւորութեան համար, ընդ նմին
եւ հրամայեց Գրիգորին ծաղկեայ պսակ
մուտուցանել Անահտի արձանին, նա հը-
րաժարեցաւ այս հեթանոսական
պաշտամունքից եւ յայտնեց իւր քրիս-
տոնէութիւնը:

Տրդատ աշխատեց նախ՝ որոշա-
նոք եւ խոստամամբ համոզել, իսկ երբ
տեսաւ Գրիգորի հաստատամտութիւն,
սկսեց ազգի ազգի տանջանքը ստիպել
յանձն առնուել եւ երբ տանջանքն-
ըն եւս չկարողացան խախտել նորա հաս-
տատամտութիւնը՝ սաստիկ զայրացաւ,
մանաւանդ երբ լսեց Տաճատ Առոցաց
նախարարից թէ նա իւր հօր սպանող
Անակի որդին է։ Հրամայեց տանել
ձգել Արտաշատ քաղաքի մահապար-
տից օձալից գուբը, (խորվիրայ) ուր
մնաց 286—301 թ.։

Տրդատ հրովարտակներով հրա-
մայեց հալածել քրիստոնէութիւնը, որ
գաղտնի կը շարունակուէր Հայաստանի
մէջ։

* *
*

Այս միջոցներին՝ Հռովմայ կայ-
սեր Գիողղետիանոսի ձեռքից Հայաս-
տան փախան Հռիփսիմեան կուսանք՝

թուով 37՝ երեք քահանայից ուղեկցու-
թեամբ եւ Գալիանէ վանամօր առաջ-
նորդութեամբ։ Որոնք նախ բնակեցան
Վասպուրականի Վարագ սարը, ուր
Հռիփսիմէ ամիոփեց քարակոյտի մէջ,
կենաց խաչի մասը եւ իւր ընկերաց հետ
գալով Վաղարշապատ՝ բնակեց մի
հնձանի մէջ։

Տրդատ իմանալով Գիողղետիա-
նոսի նամակից, որ Հռիփսիմէ կոյսն՝
մերժելով նորա հետ ամուսնութիւնը
փախած է ի Հայաստան, որոնց շատ
տեղեր, եւ ապա գտաւ իւր քաղաքի
այգեստանների մի հնձանի մէջ, եւ սի-
րահարուելով նորա գեղեցկութեան՝
ցանկոցաւ ամուսնանալ նորա հետ,
բերել տուաւ իւր պալատը արքայա-
վայել շքեղութեամբ, բայց Հռիփսի-
մէ յանձն չառաւ, յաղթահարեց ըզ-
Տրդատ՝ փախաւ իւր ընկած հն-
ձանը, Տրդատի հրամանաւ նահատակ-

տեցան շահիսիմէ եւ Գայիանէ իրանց
ընկերներով 301 թ. որոց մարմինք
բացօղեայ ձգուեցան:

Տրդատ պատժուեցաւ, մոլեղ-
նեց եւ կորուսանելով բանականութիւ-
նը, խելայեղ խոզաբնակ լինելով՝ ընկաւ
շաժբերի մէջ: Տրդատի զգաստ քոյր
Խոսրովիդիտի երազներով եւ Օտայ
Նախարարի ձեռօք հանուեցաւ Գրիգոր
խորվիրապից զկնի 14 ամեայ կալա-
նաւորութեան, ուր կապրէր Աստու-
ծոյ պահպանութեամբ եւ մի բարեմէջ
այրի կնոջ կերակրելով:

* *

Ս. Գրիգոր գալով Վաղարշա-
պատ, բժշկեց իւր ընդառաջ ելած Տըր-
գատին եւ բոլոր մոլեղներաւ իշխան-
ներին, թաղել տուաւ կուօսանաց մար-
մինները, իւրաքանչիւրը ամփոփելով իւր
պատառատունը զգետտի մէջ: Երբ ինն

օր անապուկան եւ անվնաս մնացած
էին բացօթեայ:

Ս. Գրիգոր 65 օր նստելով կու-
օսանաց հնձանի մէջ, քարոզեց քրիս-
տոնէութիւնը, ապա շինել տուաւ Ս.
կուսանաց երեք վկայարան նոցա շիր-
մաց վրայ: Եւ ըստ Աստուածային
յայտնութեան ի տեսչեան տեսաւ Մե-
ածնի իջումը Հայաստանի կեդրոն վա-
ղարշապատում, պատեց իջման տեղը
եւ կանգնեց Ս. իցաջը:

Ս. Գրիգոր Տրդատի հետ շըր-
ջեց Հայաստանի ամէն կողմեր, բոլոր
Մեհեանները եւ Բագինները կործա-
նեց: Բրիստատի Ս. իցաջը նոցա տեղը
կանգնելով, որով կրկին պայծառացաւ
քրիստոնէութիւնը Հայաստանի մէջ:

Ս. Գրիգոր Հայաստանի մեծա-
բոյն մասն ի քրիստոնէութիւն դարձ-

նելուց յետոյ՝ առաջարկեց Տրդատին
եւ իշխանաց՝ որ ընտրեն մի հովիւ,
որպէս զի ձեռնադրուելով քահանայ,
մկրտէ հաւատացելոյ եւ եկեղեցւոյ
սուրբ խորհուրդները կատարէ: Տրդատ
անմիջապէս ժողով կազմեց եւ բո-
լոր նախարարաց եւ հաւատացելոց
հաւանութեամբ ընտրեց զԳրիգոր Հա-
յոց Հովուապետ: Եւ միանգամայն թա-
ղէութի եւ Բարդուղիմէոսի յաջորդ եւ
գահակաչ, եւ ապա մեծ հանդերձա-
նօք եւ փառօք ուղարկեց Կեսարիայ
քաղաք, թաղէոսի յաջորդ Ղեւոնդի-
ոս Հայրապետից քահանայական, եպիս-
կոպոսական եւ Կաթողիկոսական ձեռ-
նադրութիւն ընդունելու 302 թ:

Ղեւոնդիոս ընդունելով Տրդա-
տի առաջարկութիւնը եւ ինքն եւս
տեղեակ լինելով Գրիգորի ճգնողական
եւ առաքիւնի վարուց, հաճութեամբ
սրտի ձեռնադրեց, պարզեւեց նո-

րան Յովհաննու Մկրտչի եւ Աթանա-
զինեայ եպիսկոպոսի մատուցըր եւ վերա-
դարձոյց մեծ Հայաստան լուսաւորել,
տալով նորան օգնական Անտօն եւ
Կրօնիդէս կրօնաւորները:

Ս. Գրիգոր հասնելով Տարօնոյ
Մուշ քաղաք, մեծ դժուարութեամբ
քուրմերին յաղթեց եւ իննամիսեայ
կոչուած տեղի Գեմետրեայ եւ Գի-
ստնեայ արձանները կործանելով հիմ-
նարկեց եկեղեցի, ուր ամիսօրին
իւր հետ բերած սուրբ Կարապետի
եւ Աթանազինեայ մատուցըր, մը-
կրտեց իւր ուղեկից նախարարներ եւ
բազմաթիւ անձինք, եւ տօն հաստա-
տեց ի պատիւ նշխարաց թողուց այնտեղ
Անտօն եւ Կրօնիդէս, կարգելով նոցա
առաջնորդ իւր անդրանիկ ձեռնադր-
ած Չենոբ Գլակ եպիսկոպոսը: յորոյ
տնուն վանքը կոչուեց Գլակայ վանք,
ապա գալով Աշտիշատ հիմնադրուեց

կործանեց Վահագնի. Անահտի եւ
Աստղկան մեհեանները՝ նոցա տեղ եւս
հիմնեց Աստուծոյ երկրպագութեան
տաճար. դիմեց յԱրարատեան
աշխարհ:

* *

Տրդատ լսելով Ս. Գրիգորի վե-
րադարձը, արքայական փառօք դի-
մաւորեց նորան՝ Բագրեւանդ գաւա-
ռի Բագուան (Դիցաւան) քաղաքի մէջ
ուր Ս. Գրիգոր Եփրատ գետի մէջ մը-
կրտեց զՏրդատ՝ կոչելով Յովհաննէս,
Աշխէն Թագուհին, Խոսրովիդուխտ,
ամբողջ զօրքը եւ ահագին բազմու-
թիւն՝ օգնական ունելով եկեղեցւոյ
պաշտօնեայք, մկրտութեան ժամա-
նակ մի լուսեղէն սին իջաւ ջրոյ վե-
րայ, պատարագ մատուցանելով
հազարեաց բոլոր մկրտեալքը, ապա
Տրդատի հետ եկաւ Վաղարշապատ

քաղաք եւ հիմնարկեց Ս. Էջմիածնի
տաճարը ըստ տեսլեան իւրուսի

Ս. Գրիգոր Տրդատի հետ շրջեց
ամբողջ Հայաստան, խորտակեց կու-
տուէները, նոցա տեղ կանգնեց Գը-
րիստոսի Ս. Խաչը եւ հիմնեց եկեղե-
ցիք, բացաւ դպրոցներ, ուր Յոյն եւ
Ասորի լեզուներով սկսաւ դաստիարա-
կել բազմաթիւ մանկտիք, գլխաւորա-
պէս քուրմերի որդիք՝ քրիստոնէական
հաւատոյ մէջ եւ ամեն տեղ քրիստո-
նէութիւնը ծաղկեց, որոց համար ձեռ-
նադրեց չորս հարիւրից աւելի եպիս-
կոպոսներ, Թոճ հրեցներ եւ սարկա-
ւադներ, Սահմանեց նոցա համար ապ-
րուստ ժողովրդից, շինեց բազմաթիւ
վանքեր, կուսանոցներ, հիւրանոցներ,
կարգաւորեց տէրունական եւ սըր-
բոց տօները եւ վայելչացոյց Հայաս-
տան եկեղեցական պաշտամամբ,
Փախստական քրիստոնեայք վերա-

դարձան ի հայրենիք. սկսան համարձակ պաշտել քրիստոնէութիւնը.

Ս. Գրիգոր այսպէս Հայաստան Աստուածաշարժութեամբ լուսաւորելուց յետոյ, առանձնացու Գարանադեաց գաւառի Սեպուհ լեռան Մանեայ այրը, ուր ձգնած էր Հռիփսիմէի ընկերակից Մանէ կոյս, ուր եւ նուիրեց իւր անձը աղօթից եւ խիստ ճշգրտութեանց:

Ս. ԱՐԻՍՏԱԿԷՍ

Տրդատ հաւանութեամբ նախարարաց եւ հաւատացելոց հրաւիրեց Կեսարիայից Ս. Գրիգորի Արիստակէս փոքր որդին (ոչր կրօնաշորական Կեանք կվարէր) եւ ձեռնադրել տուաւ եպիսկոպոս իւր առաքելանման Հօրից 317 թ. որպէս զի Ս. Գրիգորի քացակառութեան ժամանակ տեղապահէ նորա:

Այս միջոց 325 թ. Արիստեան ա-

ղանդը ծագեց Հռոմէական պետութեան մէջ, որոյ վասն մեծն կոստանդինոսի հրամանաւ Նիկիոյ տիեզերական ժողովը գումարեցաւ 318 հայրապետաց Ներկայութեամբ, ուր փոխանակ Ս. Գրիգորի ներկայ եղաւ Արիստակէս, որ ժողովի հանգանակմի քանի կանոններով Հայաստան բերաւ, զոր ընդունեց Ս. Գրիգոր, եւ կնքեց «իսկ մեք փառաշորեսցուք» յաւելուածով:

* *

Ս. Գրիգոր 331 թ. իսպառ հրաժարեցաւ յաշխարհէ Սեպուհ լեռան Մանեայ այրը, եւ վախճանեցաւ իւր ձգնարանում, զորոյ մարմին հովիւք գտնելով թաղեցին նոյն այրի մէջ, ապա յաջորդեց Ս Արիստակէս 332 թ. որ իւր հօր նման հոգ տանելով Եկեղեցւոյ բարիկարգութեան եւ

վայելչութեան՝ շինեց շատ եկեղեցի-
ներ եւ մենաստաններ, բայց չորրորդ
Հայոց վերակացու Արքեպոսոս իշխա-
նի վատթար գործերը անաչառ յան-
դիմանելու համար, սպանուեց քրով
Ծոփաց գաւառի մէջ, եւ իւր սարկու-
ւագաց ձեռքը թաղուեց ի Թիւնա-
ւան կամ ըստ ոմանց ի Թորքան 339
թ. եօթն տարի հայրապետական իշ-
խանութիւնը վարելուց զկնի:

Ս. ՎԻԹԱՆԷՍ

Ս. Սրիտակէսին յաջորդեց
իւր մեծ եղբայր Ս. Վրթանէս նոյն
թուին, որ նոյնպէս նախաձեռնողի
էր եկեղեցւոյ պայծառութեան եւ
բարեկարգութեան:

Ս. Վրթանէս լսելով Աղուանից
խնդիրը՝ ձեռնադրեց 340 թ. հաճու-
թեամբ Տէրատայ իւր Գրիգորիս մեծ

որդին՝ Աղուանից արքեպիսկոպոս,
յորմէ սկսաւ Աղուանից եւ վրաց
կաթուղիկոսութիւնը, բայց Աղուանից
իշխանը չկարողանալով տանել Գրիգո-
րիսի արդար կշտամբանաց ըստ դաւելոյ
Սանատրկոյ Արշակունւոյ, երկու տա-
րուց յետոյ կապեցին ձիւյ ագուց եւ
վատնեան դաշտի մէջ գետնաքարշ
առնելով նահատակեցին, որոյ մարմնը
ամիոփեցին իւր սարկաւագունը Սի-
նեաց գաւառի Ամարաս աւանի եկե-
ղեցւոյ մէջ:

Ս. Վրթանիսի հայրապետու-
թեան միջոց, Ս. Լուսաւորցի հօրա-
քեռ որդի, Ատուրեց Յակոբ Մծբնայ
հայրապետը տառապանք կրեց՝ ՌՇ-
տունեաց նախարար Մանածիհրեց
որոյ ձեռքը Աղթամարայ ծով ձգուե-
ցան նորա ութ սարկաւագունը, որոյ

Համար—Ս. Յակոբ անիճեց Մանա-
ճիհրը եւ դարձաւ իւր տեղ:

Սա ըստ խնդրոյ Ս. Վրթանիսի
գրեց հաւատոյ, աղօթից եւ սյւոց ի-
րաց վերսյ տասն եւ ութ ճառ, գե-
րազանց վարդապետութեամբ եւ ու-
ղարկեց նորան:

Ս. Վրթանէս կամենալով զերժ-
կացուցանել ազգը պարսկական հարս-
տահարութիւնից, նամակաւ դիմեց
կոստանդ կայսեր, եւ Տրդատի որդի
Խորով երկրորդին թագաւորեցոյց Հա-
յաստանի վերսյ 343 թ. նախարարաց
խորհրդով, որոյ մահից յետոյ ըստ հա-
ւանութեան նախարարաց յանձնելով
երկրի կառավարութիւնը Արշաւրայ
կամարակոնին, եւ իւր հետ առած
Խոսրովի որդի Տիրանին՝ զնաց կ. Պօլիս
կոստանդ կայսեր մօտ եւ զնա թա-
գաւորեցոյց Հայոց վրսյ 353 թ.:

Բայց Տիրանայ մոլութիւնը յան-

դիմանելու համար նախաւտուեց,
նախարարաց թեւադրութեամբ յարձա-
կումն կրեց լեռնականներից Տարօնոյ
Աշտիշատի եկեղեցւոյ տօնախմբութեան
ժամանակ եւ հազիւ հազ սպանու-
թիւնից ազատուելով հեռացաւ ի Թիլի-
սաւան, եւ 355 թ. վախճանելով թաղ-
ուեց ի Թորդան գիւղ:

Ս. ՅՈՒՍԻԿ

Ս. Վրթանիսին յաջորդեց 356 թ.
իւր Յուսիկ փոքր որդին որ ամուսնացած
էր Տիրան թագաւորի դստեր հետ եւ
ունէր երկու որդի Պապ եւ Աթանագի-
նէ, եւ առանձնացած կպարապէր
ճգնութեամբ, որոյ կաթուղիկոսու-
թեան ժամանակ՝ ուրացողն Յուլիա-
նոս իւր պատկերն ուղարկեց Հայաս-
տան եւ հրամայեց Տիրան թագաւո-
րին կտխել եկեղեցւոյ մէջ, եւ մինչ

180
Տիրան կամէր կախել Երոփաց արքունական եկեղեցւոյ մէջ, Ս. Յուսիկ դիմադրեց եւ ձեռքից յափշտակելով խորտակեց, որոյ վասն Տիրանայ հրամանաւ 362 թ. բրածեծ լինելով ըսպանուեց եւ թաղուեց իւր հայրենի գերզմանոցում ի Թորգան: Սուրբ Յուսիկին յաջորդեց Ծերունի սուրբ Դանիէլ Լուսաւորչի աշակերտ, Գորեպիսկոպոս եւ գլխաւոր եկեղեցեաց Տարօնոյ նահանգի ընդ իշխանութեամբ Ս. Գրիգորի: Եւ ապա փառնեբրէհ Տարօնոյ Աշտիշատ քաղաքից: Սորա կաթողիկոսութեան միջոց Պարսից Նապուհ թագաւորը Յունաց դէմ պատերազմելով յաղթեց Յուլիանոսին եւ բազմաթիւ զօրքով դիմեց ի Հայաստան, խաբկանօք կալանաւորեց զՏիրան եւ իբրեւ դրժող հաշտութեան Պարսից յանդիմանեց հրապարակաւ եւ աչքերը Ապահունեաց դաւառում

հանել տուաւ: Նապուհ որպէս զի իւր այս արած անգթութեամբ Հայերը իւր դէմ չըրգուէ, Տիրանք փոխանակ նորա որդի Արշակը թագաւորեցոյց: ապա դառնալով Պարսկաստան՝ ջանաց դիմադրել հիւսիսային անգագ արշաւանաց:

ՄԵԾՆ ՆԵՐՍԷՍ

Փառնեբրէհից յետոյ՝ Հայոց նախարար Ժողովորդեան համաձայնութեամբ դիմելով Արշակ թագաւորին, նորա հաճութեամբ ընտրեցին ՄԵԾՆ ՆԵՐՍԷՍ 364 թ: Յուսիկի թոռն (Աթանազիւեայ եւ Տիրան թագաւորի Բամբիշ քրոջ որդին) որ ուսմամբ զարգացած Կ. Պոլսոյ կամ ըստ ոմանց կեսարեայի մէջ: Արշակ թագաւորի սենեկապետ եւ զինակիրն էր: Մեծն Ներսէս ձեռնադրեցաւ կեսարիոյ Եւսեբի պատրիարքից, եւ

364 Թ. Տարօնայ Աշտիշատի մէջ Ժոզով գումարեց եւ կանոններ սահմանեց այն ամեն անկարգութեանց համար, որք մտած էին ի Հայաստան.

Եհնեց հիւրանոցներ յանցս ճանապարհաց, աղքատանոցներ, հեւանդանոցներ ամեն գաւառաց մէջ՝ քորոտներու, ուրուկներու պատասպարութեան համար, որք մինչեւ այն ժամանակ պիղծ համարուած՝ անապատներու, լեռներու մէջ անտերունջ կլթափառէին.

Նոցա համար հասոյթ նշանակեց գիւղերից եւ քաղաքներից, կարգելով վերակացու իւր իցադասարկաւազ կարներցին, նա եւ շինեց զանազան տեղեր մենաստաններ միանձանց, եւ դպրոցներ, որոց վրայ տեսուչ կարգեց Ս, Գանիէլի աշակերտներից՝ Շաղիտայ, Եփիփան, Եփրեմ

Գինդ Սղկունի եւ այլք, Նոնայեւ կարգեց վանօրէից մէջ՝ Թագաւորաց, իշխանաց եւ զօրավարաց շիրիմներ, որպէս զի ընտանեբար խնամք տանեն նոցա, հաստատեց եղբայրանոցներուն՝ գիւղեր, դաստակերտներ ի մխիթարութիւն նոցա, եւ վերջ դրաւ մուրացկանութեան Հայոց աշխարհի մէջ, այլեւ նորոգեց Խոսրովից եւ Հայոց Թագաւորներից կարգուած իշխանական գահերը, կոչելով Հայկազ Եեանք, Պարթեանք, Արարատեանք, Բագրատոսեանք, Տրպատոսեանք, Ասպետոսեանք, Մախագեանք, Եւջն:

* *
*

ՆԵՐՍԷՍ՝ Ժողովով վերցուց նաեւ հեթանոսական սովորութիւնքը, եւ կանոնական սահմանադրութեամբ արդեւեց մերձաւորաց ամուսնութիւնը, ընդունին եւ մեռելոց վրայ կատարուած

յուսահատական կոծումներ եւ սնո-
տիապաշտ ոճիրները, այցելեց ամեն
գիւղ եւ քաղաք իւր հօտին, սեղանա-
կեց ընդունելով նախարարաց հետ,
օտարների, աղքատների, կաղեր, կոյրեր,
եւէն. որով եւ կոչեցաւ մեծ եւ հայր
հասարակաց:

Մեծն ՆԵՐՍԻՍԻ այս սխրա-
գործութեանց համար Արշակ թագա-
ւոր ժողով գումարեց 366 թ. վա-
զարշապատի մէջ, եւ սահմանեցաւ
Հայոց կաթողիկոսին սուլ՝ պատրի-
արք կոչումն, եւ չառնուէլ այլ եւս
իրենց ձեռնադրութիւնը կեանիոյ ե-
պիսկոպոսից, այլ Հայոց ազգի եպիսկո-
պոսներից Ս. Էջմիածնու՛մ ի վաղար-
շապատ:

Այս միջոց՝ Յունաց Թէոդորոս
սպարապետ, վաղենտիանոս կայսեր
հրամանաւ դիմեց Հայաստանը աւե-

րելու: Մեծն Ներսէս դնաց նորա ա-
ռաջ, հաշտութիւն խօսեց եւ յետ
դարձուց, ապա գնաց ի կ. Պօլիս
առ վաղենտիանոս կայսր. յորմէ
մեծ պատիւ եւ յարգանք վա-
յելելով ազատեց Բուլխանոսի օրով
պատանդ մնացած Արշակի եղբայր
Տրդատը եւ նորա որդի Գնէլը եւ
կայսերական տոհմից կին բերաւ Ար-
շակ թագաւորին Ուիմպիադայ ա-
նուն աղջիկը՝ վաղէս թագաւորի քու-
րը, Շատ տարիներ չանցած Արշա-
կայ հրամանաւ Տիրիթ եւ վարդան
սպանեցին Գնելին: Ս. Ներսէս այս
վարմանց համար անիծեց Արշակին,
Տիրիթին եւ վարդանին, մեկնեցաւ
վաղարշապատից եւ առանձնանալով
վանք ի սուգ նստեց:

Երբ Արշակ շինեց ԱՐՇԱԿԱ-

Ի Ահ, անուն քաղաքը եւ սահմանեց
զայն ապաստանարան յանցաւորաց
քաղմամարդանալու նպատակաւ. ամեն
ոճրագործք այնտեղ ժողովեցան. Նա-
խարարք տեսնելով որ ամեն յանցա-
ւոր եւ ապուտամբ ծառայք այն-
տեղ փախչելով ազատութիւն գը-
տան՝ յարձակեցան եւ աւերեցին քա-
ղաքը, կոտորելով բոլոր բնակիչքը
քացի մանուկներից, որոնց ազատեց
Ներսէս որթով (կողովով) կրելով գո-
մի մէջ, զորս յանձնեց դայեակներու
պատասպարութեան, յորոց առաջացաւ
Սրբունեաց նախարարութիւնը, Յորդո-
րեց նախարարները եւ Հաշտեցոյց
Արշակի հետ, որք երկպառակեալ
միանալով վաղեսի եւ Շապուհի հետ
կկամենային Հայաստանը կործանել,
վերստին ընդառաջեց թէողոս սպա-
րտպետին Արշակայ աղաչանօք, դա-
դարեցոյց ի Հայաստան արշաւանքը.

տուաւ հարկ եւ պատանդ յորդոց
նախարարաց, որոց հետ եւ Պապ որ-
դին Արշակայ, ապա ձեռնադրելով
իւր իշադ սարկաւադ եպիսկոպոս
Բագրեւանդայ եւ Արշարունետց, Հա-
յոց աշխարհի վերակացու թիւնը Նո-
րան յանձնեց եւ երկրորդ անգամ
նախարարաց եւ եպիսկոպոսաց հետ
դիմեց կ. Պօլիս վաղեսի սպառնալիքը
զիջեցնելու, բայց հալածանք կրե-
լով վաղեսից արիոսականաց դրդմամբ,
աքսորեցաւ յանմարդաբնակ թուղիս
կղզի, իւր երկու սարկաւադաց եւ քանի
մի քահանայից հետ, ուր մնաց ինն
ամիս խոտակերութեամբ եւ ձը-
կամբ: 1)

1.) Ինչն Ներսէսի բացակայութե-
անց օգտուելով Արշակ՝ շատ չարեքներ գոր-
ծեց — Նախարարներից շատերին կոտորեց.

Վաղէսի մահից յետոյ 379
թ., ազատուելով արսորանքից արժա-
նացաւ Մեծն Թէոդոսի մեծարանաց,
ներկայացաւ Կ. Պօլսի տիեզերական
ժողովին 381 թ. ուր գումարուած
էին 150 հայրապետք հոգեմարտ Մա-
կեդոնի եւ Ապօղինարի աղանդների
դէմ: Մակեդոն կուրանար Հոգւոյն Սըր-
բոյ աստուածութիւնը, իսկ Ապօղինար
կըարողէր Քրիստոսի մարմինը երկնքից
եկած, եւ Ս. Մարիամից իբրեւ ընդ-
խողովակ անցած:

Այս ժամանակ Արշակ Թադու-
սոր դերի բռնուելով վասակ Մամի-

կամարականաց ցեղը գրեթէ իսպառ ջնջեց,
իսկ զԵսաթ՝ իւր անկարգութիւնը յանդի-
մանելուն համար մերձ ի մահ գանակածեց,
որ հազիւ հազ ազգականաց օգնութեամբ
ազատուեց սպանուելուց:

կոնէի հետ, Շապուհից արսորեցա-
խուժաստանի յԱնյուշ բերդ, ուր ըս-
պանեց զինքն իւր սրով:

Շապուհ տիրեց Հայաստանին
մեծ կոտորածով եւ գերեվարու-
թեամբ, զոր Ներսէս իմանալով
միջնորդեց Թէոդոսին, որը Թագա-
ւորեցոյց Արշակայ որդի Պապ, որ
պատանդ էր ի Կ. Պօլիս, կարգեց
նաեւ Հայոց զօրավար՝ Մամիկոնեան
տոհմից ի տեղի հօր զՄուշեղ որդին
վասակայ, եւ վերադարձաւ Հայաստան
յունական զօրօք Տերենտիանոս ստրա-
տելատի հետ. բանակի մէջ պա-
տերազմեց Շապուհի դէմ Ջիրաւ
դաշտի վրայ, ուր ինքն Նպատ լե-
րան վրայ բազկատարած աղօթելով
Աստուծոյ՝ օգնութիւն կըհայցեր Հա-
յոց, որով յաղթեցան Պարսիկք, Յոնք,

եւ ուրացողն Մեհրուժան 1) հրացեալ
շամիրուբէ պօսկաւ սպանուեց Սըմ-
բատ Բագրատունի սպարապետից՝

Քիչ ժամանակից յետոյ՝ Պապ
Թագաւորը չկարողանալով տանել մե-
ծըն Ներսիսի արդարացի կշտամբա-
նաց եւ խրատուց իւր միլլութեանց հա-
մար, խորհեց սպանանել բայց երկիւղ

1.) Ուրացողն Մեհրուժան խոս-
տումն սասնալով Շապուհից, որ եթէ Հա-
յերը ի պարսկակրօնութիւն գարձնէ,
կըստանայ Հայոց Թագաւորութիւն, դիմեց
Հայաստանի վրայ պարսկական զօրօք,
կոտորած անելով շղթայեց եպիսկոպոսներ
և քահանաները ուզարկեց ի պարսկաս-
տան, և Հայաստանի մէջ գտնուած Յու-
նարէն գրեանք հրոյ ճարակ տալով մի-
անգամայն արգելեց Յունարէն ուսումն,
(զի տակաւին Հայոց Նշանագրեր չկային)։

կրելով Թէոդոս կայսրից եւ ժողովրդից,
գաղտնի՝ մահադերձով Թունաւորեց
384 թ. Եկեղեաց գաւառի Խախ
գիւղում։ որ եւ Թաղեցաւ ի Թիւն ա-
ւան։

Մեծն Ներսիսին յաջորդեցին՝
Շահակ Մանազկերտցի, որ Հայոց ե-
պիսկոպոսներից կաթողիկոս ձեռնա-
դրուեց, ըստ որոշման երկրորդ ժո-
ղովոյն վաղարշապատի 366 թ. Չա-
ւէն եւ Ասպուրսկէս, ազգականք Շա-
հակայ, որոյ ժամանակ Հայոց Թագա-
ւորութիւնը երկուքի բաժանուած էր,
եւ կիշխէին Պապայ երկու որդիք—Ար-
շակ եւ Վաղարշակ, մին յերեզայ
Յունական բաժնին Հայոց, իսկ միւսն
ի Դուին պարսկական բաժնին։

ՍԱՀԱԿ ՊԱՐԹԵՒ

Ասպուրակէսի մահից յետոյ, Հա-
յոց Խոսրով Գ. Թագաւորի եւ ազ-

գի հաւանութեամբ 390 թ. ընտրուեց Սահակ պարթեւ, մեծն Ներսիսի որդին, սուրբ լուսաւորչի տոհմի վերջին շառաւիղը. որ Կ. Պօլսոյ մէջ հելլենական դպրութեամբ վարժուած, եւ իւր հօր համանման, առաքիւնի եւ Հայր հայրենաց հանդիսացած էր, կընող մահից յետոյ իւր 60 աշակերտաց հետ խտտակրօն կեանք կվարէր:

Ս. Սահակ մի քանի նախարարաց քսութեամբ ամբաստանեցաւ պարսից դուռը Խոսրովի հետ, հայրապետութիւնից դարձարեց, Խոսրով Արշակունին բանդարկեցաւ յԱյրուշ բերդ Պարսից Շապուհի հրամանաւ, եւ տեղը թագաւոր դրուեցաւ նորա եղբայր Վասնշապուհ: Շապուհի մահից յետոյ իւր Արտաշէր որդին թոյլ տուաւ Ս. Սահակին կրկին շարունակել իւր Հայրապետական պաշտօնը:

Ս. Սահակ անմիջապէս ձեռ-

նարկեց Շապուհի օրով ուրացեալ Մեհրութանի եւ Վահան Մամիկոնէի քանդած սուրբ Հռիփսիմեանց տաճարը նորոգել, եւ սուրբ Հռիփսիմէի մասանց սուրբ լուսաւորչի խաչանիշ կնքով կընքեալ տապանը ջբացած ինքն եւս կընքեց եւ ամիսից իւր տեղը, եւ տօն հաստատեց (395 թ.) եւ ապա Արտաշրի մօտ գնալով, Կամսարական եւ Անատոռնի նախարարութեանց պատիւը վերահաստատեց: Մամիկոնեանցեղը նախարարութեան հինգերորդ կարգը բարձրացոյց, իւր Սահականոյշ դստեր ամուսին Համազասպ Մամիկոնեան՝ սպարապետութեան հասոյց, եւ Արտաշրի հրովարտակաւ վերադարձաւ ի Հայաստան:

* *

Այս միջոց մեծն Ներսիսի աշակերտ՝ Տարօնոյ Յացեկաց, այն է, Լա-

ցիկ գիւղի վարդան անուն մի առա-
քինի մարդոյ որդի սուրբ Մեսրոպը,
Ասորի, Հելլէն եւ Պարսիկ դպրու-
թեամբ զարդացեալ եւ հմուտ աշխար-
հական կարգին եւ զինսւորական ար-
հեստին, որ Ներսիսի Նօտարն էր եւ
ապա Հայոց արքունի Գիւանադպիր,
Թողած այս պաշտօնը, առանձնացած
կապրէր Գաղթան գաւառի մէջ, ուր
վերստին ծագած կռապաշտութիւնը
ընջեց Շաբաթ անուն իշխանի օգնու-
թեամբ:

Որովհետեւ քարոզելու ժամանակ
ներդուծիւն կկրէր, դիմեց Ս. Սահակին,
յայտնեց իւր դիտաւորութիւնը հոյ-
կական տառեր հնարելու. նորա հրա-
մանաւ դիմեց զանազան քաղաքներ՝
գիտնական Գանիէլ եպիսկոպոսին Մի-
ջագետաց, Եղեսիոյ հեթանոս Պղատոնի
և ի Սամուսատ հռչակաւոր Հռոփանոսի
մօտ՝ Հայոց նշանադրերը հնարելու:

Բայց երկար ժամանակ դեգերելուց եւ
անօգուտ մնալուց յետոյ, աղօթիւք դի-
մեց առ Աստուած, եւ ձեռք բերաւ
իւր ցանկացածը Սամուսատ քաղաքի
մէջ, Հոգւոյն սրբոյ շնորհօք Հայերէն
տառերը դրոշմեցան նորա սրտի վրայ՝
պէս պէս ձեւակերպութեամբ, որ իս-
կոյն դառնալով սուրբ Սահակի մօտ,
նորա եւ ուսումնասէր վճարմշապուհ
թագաւորի օգնութեամբ բացուեցան
(407 թ.) վարժարանք Հայերէն դըպ-
րութեան տարածման:

* * *

Ս. Մեսրոպը, Ս. Սահակի հաւա-
նութեամբ վերադարձաւ Գողթնեաց
գաւառ՝ իւր քարոզութիւնը շարունա-
կելու, ուր Շաբաթ իշխանի եւ Գիտ
որդւոյ օժանդակութեամբ շատ գա-
ւառներում վանականներ կարգեց,
զնաց Սիւնիք, Վաղինակ իշխանի օգ-

նութեամբ Սիւնեաց եպիսկոպոս կարգեց ոմն Անանիա Սիւնեցի, եւ իւր աջակից գտաւ ուսման գործը յառաջ տանելու նաեւ վասակ Սիւնին, որ նոր էր անցած իշխանութեան գլուխ:

Ս. Մեսրոպ գնաց վրաստուն հնարեց նոցա սառներ, նոցա Բակոչր թագաւորի եւ Մովսէս եպիսկոպոսի օգնութեամբ բացաւ դպրոցներ, վերակացու կարգելով իւր աշակերտ Խորենացի Տիրայր եւ Տարօնեցի Մոչիէ, Անցաւ յԱղուանս, ծանօթացաւ նոցա հնչմանց, հնարեց Աղուանից նշանագրեր և Ասուաղէն թագաւորի եւ Երեմեա եպիսկոպոսապետի օգնութեամբ բացաւ ուսումնարաններ, զորս յանձնեց իւր Ենուք, Դանան եւ Յովնաթան աշակերտաց, ապա դարձաւ սու սուրբ Սահակ ի Հայաստան. որ կպարապէր Ասորէրենից ի Հայ թարգմանութեամբ:

զի Յունարէն գրքեր այրուած էին ուրացեալ Մեհրուժան Արծրունու ձեռօք:

* * *

Երբ վրամշապուհ մեռաւ (413 թ.) Ս. Սահակ գնալով պարսից դուռը ազատեց զսոսրով կալանաւորութիւնից, եւ կրկին թագաւորեցոյց, որ մի տարուց յետոյ մեռաւ, եւ Յագկերտ իւր Շապուռն որդին Հայոց թագաւոր կարգեց, որի ձեռօք Հայ նախարարք ընտելացան պարսից ազանդին եւ սովորութեանց, եւ միացան զուարճութեամբ՝ եւ խնամութեան կապով կապեցան պարսից հետ, անուշադիր լինելով Ս. Հայրապետի խրատուց եւ յորդորանաց, իսկ երբ թագաւորեց վասմ Յագկերտ առաջնոյ որդին, հալածեց քրիստոնէութիւնը, յորմէ Ս. Սահակ փախչելով անցաւ Յունաց բաժին (420 թ.): Սակայն

ՅոՒնաց ատելութիւնը եւս արդեւք ե-
ղաւ նորա հայրենասիրական սուրբ
նպատակին, որոյ վասն Ս. Սահակ ա-
ղաչանաց թղթով ուղարկեց ի Կ.
Պօլիս թէոզոս կայսեր եւ Ատտիկոս
պատրիարքի մօտ Ս. Մեսրովք եւ իւր
թոռն վարդան Մամիկոնեան, որք
մեծ պատուով ընդունուեցան: Մես-
րովք ստացաւ Ակումիտ անուն (Գեր-
զզոն վարդապետ): իսկ վարդան ար-
ժանացաւ Ստրատելութեան աստի-
ճանին, եւ վերադառնալով ի Հայաս-
տան՝ բացին դպրոցներ ՅոՒնաց բաժ-
նի մէջ:

* *

Ս. Սահակ Պարսից բաժնի Հայ
նոխարարաց հրաւիրանօք՝ ՅոՒնաց
բաժնի դպրոցները յանձնելով սուրբ
Մեսրովքին եւ իւր Հմայեակ եւ Հա-
մազասպեան թոռներին, եկաւ վա-

ղարշապատ, եւ նախարարաց հաճու-
թեամբ ուղարկեց իւր թոռն վար-
դանին եւ Սմբատ ասպետին վաւարի
մօտ, եւ թագաւորեցոյց Հայաստանի
վրայ՝ վաւարապուհոյ տասն եւ ութ
ամեայ Արտաշէս կամ Արտաշիւր որդին:

Ս. Մեսրովքայ աշակերտք 1)
Կ. Պօլսում աւարտելով իրենց ուսումն
վերադարձան ի Հայաստան, հետերնին
բերելով մի ընտիր օրինակ աստուա-

1) Աշակերտք արբոյն էին՝ Յովսէփ
Պաղնացի, Եղիկ Կողբացի, Դաւիթ ան-
յաղթ, Յոհան Եկեղեցացի, Աբձառն Արժ-
րունի: Ղեւնդ Երեց մեծ. Նքանչեւին Կոր-
իւն և Մամբրէ վերծանող՝ եղբայր Խորե-
նացոյ, Սքա Ի Կ. Պօլիս հաւաքուելով իմի-
ասին սկսան թարգմանել շատ գրքեր, եւ թն
տարի թարգմանութեամբ պարապելով որք
սուրբ Մեսրովքայ խնդրանօք արքունի գը-

Ծառունչ սուրբ գիրք ըստ Թարգմանութեան հօթանասնից, զոր Ս. Սահակի եւ Մեսրոպի իրանց աշակերտաց օգնութեամբ կրկին Թարգմանեցին ի Հայ լեզու:

Ս. Սահակ (426 թ.) Ժողով գումարեց Վաղարշապատի մէջ, սահմանեց քսան եւ երեք կանոն եկեղեցւոյ բարեկարգութեան համար: Եւ հաւանութեամբ եպիսկոպոսաց գրեց ընդհանրական թղթեր նոյն կանոնները ճշտիւ գործադրելու. միանգամայն լինելով սկզբնաւորիչ շարականի եւ ութ ձայնից: Ս. Մեսրոպի ուսման գործը՝ Յունաց բաժնում իւր Ղեւոնդ եւ Դան աշակերտաց յանձ-

րատան մէջ՝ Մարտիրոսն ապարիարբի ձեռօք գտան հին և նոր կտակարանաց անվրէպ օրինակը ի Յոյն լեզու: զոր և բերին ի Հայ առ Ս. Սահակ և Մեսրոպի:

նելով եկաւ յԱյրարատ, անցաւ ի Բաղասական աշխարհ, վերցուց հեթանոսական աղանդը (արեւորդիք) եւ վերադարձաւ առ Ս. Սահակ:

Բայց շատ ժամանակ չանցած՝ կրկին խռովութիւն ծագեց նախարարաց մէջ մոլի Արտաշրի դէմ, որոնք կջանային Ս. Սահակին եւս մասնակից առնել Հայաստանին վտանգ ըսպառնացող՝ իրենց խորհրդին, չարախօսիլ առ Թագաւորն Պարսից եւ դահրնկեց առնել զԱրտաշիր, բայց հայրին թագին պաշտպան Հայրապետը յիշելով պարսից գազանաբարոյութիւնը, մերժեց իսպառ նախարարաց դաւադիր խորհուրդը, ասելով. «ես չեմ կարող իմ արտացեալ ոչխարը առողջ գազանի նետ փոխել, որոյ առողջութեանը մեզ պատռնաս ե»: Եւ

Նախարարը փոխանակ զգաս-

տանալու՝ լսելով Ս. Սահակայ Հայրա-
կան խրատները, միաբանեցան՝ թա-
գաւորութեան հետ հայրապետու-
թիւնն եւս գահավիժել. Սուրմակ ե-
րեցի հետ պարսից դուռը գնալով
ամբաստանեցին թագաւորը, եւ հայ-
րապետը, եւ (423 թ.) գահընկէց
արին. թագաւորի տեղ ընդունելով
Վեհմիհըշապուհս պարսիկ մարզպանը
իսկ Ս. Սահակի տեղ Սուրմակ երեց,
Բզնունեաց գաւառի Արծկէ քաղա-
քեց:

Սուրմակ շուտով մերժեցաւ
իւր անկարգ վարուց համար, եւ յա-
ջորդեց Բրքիոյ ասորին, որոյ շահամու-
տութեան համար, նախարարաց մէջ
գժտութիւն ծագեց եւ դիմեցին Վը-
ռամին, որպէս զի կամ վերստին զՍ.
Սահակ հաստատէ, եւ կամ զայլ ոք

վոխանակ Բրքիշոյի Վռամ երկու-
կուսակցաց առաջորդութիւնը եւս կա-
տարեց, հաստատելով զՍահակ իւր
պաշտօնի մէջ ընդ իշխանութեամբ
ասորի Շմուէլի:

Ս. Սահակ, Արշակունի թագա-
ւորութեան բարձման եւ հայրապե-
տութեան աղետից վրայ դառնացած
սրտով, սքանչելի կերպով ատենաբա-
նեց Վռամի եւ մոգաց առաջ, եւ պա-
հանջեց պարսիկ մարզպանութեան
բարձումը. Վռամ զմայլեցաւ եւ հը-
րամայեց արծաթ տալ Հայրապետին,
բայց նա մերժեց եւ դարձաւ ի Հայ-
աստան:

Երբ հակաթու մոլի եւ ա-
գահ Շմուէլ տաղտկալի դարձած Ժո-
ղովորեան մեռաւ, նախարարը (439
թ.) կրկին խնդրեցին Ս. Սահակին ընդ-
հանուր հայրապետութեան պաշտօն

վարել, որ յանձն չառաւ եւ քիչ ժամանակից վախճանեցաւ ի Բլուր գիւղ Բագրեւանդայ, յիսուն և մի տարի հայրապետական իշխանութիւն վարելուց յետոյ, եւ թաղեցաւ Տարօնայ Աշտիշատ ականում: Վարդանայ կին՝ Դստրիկի, Երեմեա սարկաւազապետի եւ այլ աշակերտաց ձեռօք:

* *

Ս. Սահակին տեղակալեց (440 թ.) Ս. Մեսրոպը, վեց ամսոյ չսփ. որ մեռաւ Վաղարշապատի մէջ, եւ Վահան Ամատունի նախարարի ձեռօք տարուելով յՈշական գիւղ թաղուեց:

Ս. Սահակի Հայրապետութեան ժամանակ Կ. Պօլսոյ մէջ ծագեցաւ հետտորական աղանդը, ընդ դէմ՝ Քրիստոսի Աստուածութեան եւ Աստուածամայրութեան Մարիամու, որոյ համար ժողով գումարեցաւ (431 թ.)

Եփեսոս քաղաքի մէջ, փոքր Թեոդոսկայսեր առաջարկութեամբ. ուր ներկայ եղան 200 հայրապետք, մերժեցին նեստորական մալրութիւնը՝ ընդ դէմ՝ անձնաւորութեան եւ որդիութեան Քրիստոսի, եւ սահմանեցին ուղիղ վարդապետութեան կանոնադրութիւն, զորս ստացան Ս. Սահակ եւ Ս. Մեսրոպ իրենց աշակերտաց ձեռօք, որոնք ներկայ էին ժողովին, եւ ազգային ժողով կազմելով Աշտիշատ քաղաքի մէջ՝ ընդունեցին Եփեսոսի ժողովի կանոնները, եւ դատապարտեցին զնեստոր եւ նորա համախոհները, որք կրկամենային մութանել ի Հայս նեստորի աղանդը, եւ Թեոդորոսի Մոպուեստացւոյ եւ Դէոդորի Տարսնացւոյ աղանդաւոր գրքերը:

ՅՈՎՍԷՓ ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍ

Ս. Սահակին յաջորդեց իւր եւ Մեսրոպի աշակերտ Վայոց Չորոյ Հոգացիմ գիւղի Յովսէփ 1) քահանայն (441 թ.) որ Սուրմալի մահից յետոյ ժողով գումարեց (447 թ.) Շահապիւլանի մէջ ի գաւառին Բագրեւանդայ, յորում սահմանեցաւ քսան կանոնք տուգանաց մերձաւոր խնամակերան: Սորա ժամանակ (450 թ.) բորբոքեցաւ Յազկերտ երկրորդի զայրոյթը քրիստոնէութեան դէմ, դրդմամբ մագաց եւ Միհրներսէհ հազարապետի, բացարձակապէս հրամայեց 'չայոց' Վրաց եւ

1) Ըստ ոմանց թէ և Յովսէփ կաթողիկոսական աթոռը կալաւ, բայց Սուրմակ կվարէր կաթողիկոսական պա -

Սղուանից: Թողուլ քրիստոնէութիւնը եւ ընդունել մոգական աղանդը եւ երկրպագել արեգական, ուղարկեց մի նամակ, յորում կըջատագովէր մոգական աղանդ եւ կծաղըէր քրիստոնէութիւնը, եւ ընդնմին կհրամայէր կամ մի առ մի պատասխանել նամակին, եւ կամ գալ ի դուռն արքունի:

Յովսէփ կաթողիկոս ժողով գումարեց Արտաշատ քաղաքի մէջ եւ մի զօրաւոր պատասխան գրեց խայտառակելով մոգական աղանդը եւ գովելով քրիստոնէութիւնը, եւ միանգամայն ցոյց տալով իրենց հաստա-

տօնը, որ յետ վեց ամաց՝ Յովսէփ ընդունելով օծումն սկսեց վարել իւր պաշտօնը, զի ի հնումն Հայոց հայրապետք յետ օծման կըվարէին կաթողիկոսական իշխանութիւնը:

տամտութիւնը՝ ասելով, ոչ երկինք
երկնաշորք, եւ ոչ երկիր երկրաշորք
կարեն խախտել զմեզ, առ թէ քո եւ պ...
րանոց մեր. որոյ վերայ զարմացաւ Յազ-
կերտ իւր նախարարներով, եւ անմի-
ջապէս կոչեց Հայոց նախարարք ի դու-
ռն, որք անճարացեալ առ երսս երկըր-
պագեցին արեգական եւ արձակեցան
եօթն հարիւր մոզերով ի Հայաստան,
կրակապաշտութիւնը մտցնել Հայաս-
տանի մէջ, փոխանակ եկեղեցւոյ կա-
ռուցանել կրակատուններ եւ մեհան-
ներ, որուն ծածուկ եւ յայտնի կա-
ջակցէր հաւատուրացն վասակ Սիւնի,
փառամու մարդպանը, Հայաստանի
վրայ թագաւորելու նպատակաւ, ո-
րով Յազկերտից աւելի վնասեց Հայ-
աստան աշխարհին եւ եկեղեցւոյն՝ իւր
գործակից թուլասիրտ նախարարնե-
րով եւ ուրացեալ Զանգակ եւ Պետրոս
երէցններով, սակայն Ս. Յովսէփի խոր-

հրդուվ եւ Ղեւոնդ երիցու քաջու-
թեամբ կոտորեցան մոզերը, վասակ
ձերբակալեցաւ, որ առ երեսս զըջաց
եւ քրիստոնէական սիրոյ ներողամը-
տութեան արժանանալով արձակեցաւ:

Յտղկերտ լսելով այս ամենը՝
մեծ պատրաստութեամբ յարձակեցաւ
Հայաստանի վրայ (451 թ.) բայց Յով-
սէփ կաթողիկոսի, Ղեւոնդ երիցու
եւ Ռշտունեաց Սահակ եպիսկոպոսի
աջակցութեամբ Մամիկոնեան վար-
դան սպարապետի ձեռք գումարեցան
60,000 կամաւոր զինուորք եկեղե-
ցին պաշտպանելու, եւ դիմակալեցին
Մուշկան Նիւսալաւուրտ զօրապետին,
Ասարայրի դաշտի վրայ՝ Տղմուտ գետի
ափ, ուր երկու կողմից արիաքար պա-
տերազմեցան միմեանց հետ, քաջ
զօրավարն վարդան 1) յափշտակուած

1) Վարդանի նահատակութիւնից

եւ արիացած Եկեղեցւոյ եւ հայրենեաց սիրով առիւծ անման յարձակեցաւ եւ կոտորեց Պարսից բանակը, ուր եւ նահատակեցաւ ինքն ԻՅՅ6 հոգւով, երկու կողմն եւս յաղթեցան եւ վերջացաւ պատերազմն:

Յազկերտ ցաւելով իւր զօրաց կոտորածի եւ Հայաստանի աւերման վրայ, սաստիկ պատուհասեց զուրացեալն վասակ, եւ բանդարկեց Հայ նախարարաց հետ զՍ. Յովսէփ, Ղեւոնդերեց, Սահակ եպիսկոպոս եւ գործակիցք նոցա, որոնք դիմադրած էին Յազկերտին, եւ պատճառ եղած պարսից ինն մեծամեծ նախարարաց եւ 3544 զօրաց կոտորման: Ապա դիմելով Բու-

խտոյ՝ Հայոց աշխարհը մնաց անիշխան ասան տարի, և խառնութիւնք և շալ-
ծանք շարունակեցան:

շանաց վրայ՝ իւր հետ կալանաւորեաւ տարաւ նա եւ Հայ նախարարք եւ Ս. Ղեւոնդեան քահանայք, եւ բանտարկեց Ապար աշխարհի Նիւշապուհ քաղաքի բերդի մէջ. եւ հրամայեց Մոգպետին՝ դառն տանջանօք, եւ ազգի ազգի ողորանօք զնոսա ի մոգութիւն դարձնել:

Մոգպետն ամեն տանջանք, եւ տառապանք եւ ողորանք ի գործ դրաւ խախտել նոցա հաւատը, քահանայք եւ նախարարք միմեանցից դատելով՝ առանձին առանձին՝ դէժ եւ տարտարօսական բանտից մատնեց, բայց դարձեալ չհասաւ իւր անօրէն նպատակին, եւ ի վերջոյ ինքն եւս Աստուածային հրաշից ազդմամբ դարձաւ քրիստոնեայ, զոր լսելով Յազկերտ՝ անհնարին դառնութեամբ լցուեց եւ ուղարկեց զԳեորգիոս հա-

մոզել զՄոզպետ եւ զկալանաւորս,
որ թողուն քրիստոնէութիւնը եւ ըն-
դունեն մոզութիւնը:

* * *

Դենշապուհ տեսնելով նոցա
հաւատոյ պնդութիւնը՝ ըստ հրամանի
Յազկերտի ուղարկեց զմոզպետ ի խո-
ժաստան, ուր եւ մի գուբի մէջ ձգել
տալով նահատակեց, եւ Ղեւոնդեանք
— Յովսէփ կաթողիկոս, Սահակ ե-
պիսկոպոս, Ղեւոնդ երէց, Մուշէ՝
Արսէն քահանայք եւ Քաջալ սար-
կաւադ՝ համարձակ խայտառակելով
մոզական օրէնքը եւ Յազկերտի անի-
րաւութիւնը, նահատակեցան սոսկալի
տանջանքներով անապատի մէջ բացըն-
կեցիկ լինելով, որոց մարմինները քը-
րիստոնեայք գաղտնի ամփոփեցին ա-
ռանձին առանձին:

Ղեւոնդեանց աշակերտներից

երկուք՝ սրբակեաց խորէն եւ Աբրա-
համ, զանազան տանջանքներ կրելուց
զինի՝ աքսորեցան ի խոժաստան, ուր
տեղւոյն քրիստոնեաներից ողորմու-
թիւն հաւաքելով կուղարկէին բան-
տարկեալ Հայ նախարարաց ի հիւշա-
պուհ քաղաք, այս կամաւոր սպասա-
ւորութեան ժամանակ, խորէն խոր-
շակահար լինելով վախճանեցաւ խո-
ժաստանի մէջ, իսկ Աբրահամ խընդ-
րանօր նախարարաց եւ Ստրեստանի
քրիստոնէից երաշխաւորութեամբ՝ վե-
րադարձաւ ի Հայաստան, ձեռնադրե-
ցաւ եպիսկոպոս եւ վախճանեցաւ:

Ս. Յովսէփի կալանաւորութեան
ժամանակ, նորա կանխաձեռնութեամբ,
ընտրեցաւ Մելիտէ եպիսկոպոս, որի ժա-
մանակ հայրապետական պիտուք (452
թ.) փոխադրեցաւ ի Դուխն, եւ ապա
Մովսէս Կանազկերտցի (457 թ.):

Սորա ժամանակ Հայ Նախարարը ար-
ձակուելով պարսկաստանի բանտից
վերադարձան ի Հայաստան իրենց
պատուով:

ԳԻԼՏ ԿԱԹՈՒՆԻՆԻՍ

Մովսէսի մահից յետոյ (471 թ.)
ընտրուեց Գիւտ՝ աշակերտ Ս. Սահա-
կայ եւ Մեսրոպբայ՝ քաջավարժն ի
Հայ եւ ի Հելլենական դպրութիւնս:

Գիւտի կաթողիկոսութեան ժա-
մանակ դարձեալ շարունակեցաւ պար-
սից հալածանքը Հայոց դէմ, մոգական
աղանդը Հայաստան մտցնելու նպա-
տակաւ: Բայց Գիւտի եւ ուխտապահ
նախարարաց աջակցութեամբ փակուե-
ցան կրակատունք: Ուրացեալ Գաղի-
շոյ Խոնխոռունի ամբաստանութեամբ
Պարսից դուռը կոչուեց ծերունի եւ

առաքինի հայրապետը (472 թ.) ուր
մեծ յարգանք գտաւ Խոնխոռունի
քրիստոնեաներից:

Պերոզի հրամանաւ մատնե-
ցաւ հարցափորձի Ստեփնն եւ իւր
անվեհեր պատասխաններով զարմա-
ցոյց ամենուն: Բայց ի վերջոյ առա-
ջարկեցաւ կամ կաթողիկոսութիւնից
հրաժարիլ եւ կամ ընդունել մոգական
աղանդը: Գիւտ՝ կաթողիկոսութիւնից
հրաժարեցաւ, բայց ծածուկ եպիսկո-
պոսներ եւ քահանաներ ձեռնադրեց
Պարսկաստանի քրիստոնէից համար,
զարդարեց եկեղեցւոյ պաշտամունքը
քարոզներով եւ իմաստալից ազօթը-
ներով:

Գարձաւ ի Հայաստան, եւ ան-
ձանձրոյթ շարունակեց ժողովրդոց
հոգեւոր սկստոյքը հոգալ: Պերոզի հը-
րամանաւ սորա տեղ ընտրուեց Գրիս-

տալիոր Արծրունին (475 թ․) որոյ կաթուղիկոսութեան երկրորդ տարին վախճանեցաւ Գիւտ:

ՅՈՎՀԱՆ ՄԱՆԻԿՆՈՒՆԻ

Գրիստափորին յաջորդեց Յոհան Մանդակունի, աշակերտ սրբոց թարգմանչաց (480 թ): Յովհան Մանդակունւոյ կաթուղիկոսութեան ժամանակ, Պարսիկք յաղթեցան Հոն — Նեփթալներից, եւ վասկթանգ սպանելով վրաց ուրացեալ վազգէն (փեսայ վարդանայ) թագաւորը, ինքն թագաւորեց եւ ապստամբեցաւ Պարսից դէմ:

Մանդակունւոյ խրատով միացան նախարարք եւ վահան Մամիկոնեան, որ իւր մանկութեան միջոց վասակ Մարզպանի ձեռօք ուղարկուած էր Պարսից դուռը, եւ իւր հօրաքրոջ Զուլիկի(ամուսին վրաց Աշուշայ իշխանի)

ձեռօք աղատուած, եւ կրկին Գագիշոյ Մախխաղէի ամբաստանութեամբ Պարսից դուռը դնալով առ երեսս ուրացած, պատուով դարձած էր ի Հայաստան, երգուեցան աւետարանի վրայ եւ դիմադրեցին պարսկական խրոխտութի դէմ: մեծ կոտորած հասցրին պարսից. եւ հալածեցին Հայաստանից Ատրվշնասպ Պարսիկ մարզպան եւ վեհնամ հաղարապետը, գրաւեցին Դուին մարզպանական քաղաք, վահան կտրեցաւ Սպարապետ, եւ Սահակ Բագրատունի՝ Մարզպան:

* * *

Կրկին պատրաստեցան Ատրվշնասպի դէմ, որ դարձած էր Ատրպատականից մեծ բազմութեամբ, Երասխ գետի ափ բանակ կազմած համբուրելով սուրբ Աւետարան եւ ծերունի Հայրապետի աջը՝ յարձակեցան պար-

սից դէմ հւ մեծ կատորած արին, ըս-
պանելով Ատրվշնասպ եւ շատ զօրա-
պետներ, դարձան՝ Բուկայ եկեղեցւոյ
մէջ գոհութիւն մատուցին Աստուծոյ,
ուր Յոհան Մանդակունին գեղեցիկ
Ատենաբանութեամբ խօսեց Աստուա-
ծային սքանչելեաց վրայ, յորդորեց
հանդիսականները ի սէր առ Աստուած
եւ առ ընկերս, օրհնելով իշխանները
եւ բոլոր աղօր:

* *
*

Ապա երրորդ անգամ պատրաս-
տեցան հայերը պարսկական բանակի
դէմ, որ հկած էր Հեր եւ Չարեւանդ-
գաւառներ, իրենց հետ առին նաեւ
ծերրունի հայրապետը, բանակեցան Ար-
տազ գաւառի Նեսիպատ գիւղի մօտ ուր
կրկին համբուրելով խաչ եւ Աւետարան՝
Հայրապետի աջը, առին նորա օրհնու-
թիւնը, յարձակեցան պարսից բանակի

վրայ եւ ցրուեցին, ուր վահանայ վարդ-
եղբայր պատանդութեան կալանաւո-
րութենից փախած, յանկարծ Հայոց
բանակի մէջ երեւեցաւ, եւ յաղթա-
կան ուրախութիւնը կատարեալ եղաւ,
իսկ այստեղ ծերրունի Հայրապետը ար-
տասանեց այս սրտառուջ նշանաւոր
խօսքը «ոյ այնչափ ոչրախեմ յաղոր-
բեան վրայ, որչափ նորա վրայ, որ
Աստուած հաշտ է մեզ հետ»:

* *
*

Չորրորդ անգամ դիմեցին օգնել
վրաց վախճանդ թագաւորին, պա-
տերազմեցան Միհրան պարսիկ զօրա-
վարի դէմ՝ Կոչր գետի դաշտավայրի
վրայ, ուր Սահակ մարզպտն եւ վա-
հանայ վասակ հղբայրը նահատակե-
ցան, Բաբելէն սաստիկ վիրաւորեցաւ,
Հրահատ կամսարտկան եւ Յաղբ սիւ-
նի Սեպուհը կալանաւորուեցան եւ

արձակեցան, Այս պատերազմե-
ցան Դուռնոյ մօտ Զառ միհր հազա-
րաւուխտ պարսիկ զօրավարի դէմ, որ
դիմաժ էր ի Հայաստան ահագին բա-
նակաւ, սասանեցողցին պարսկական
զօրախումբը միաձայն կոչելով «Հար-
ցոչ գրչնամիս հաւատոյ, եւ մեռցոչը
աստ ի պարծաւս եկեղեցոյ»:

Այս պատերազմի մէջ ծերունի
հայրապետը վիրաւորեցաւ դիականց
մէջ մնալով եւ ապա զերծաւ, բայց
Հազարաւուխտ յուսահատ եւ ամօթա-
հար դարձաւ Պերոզի հրամանաւ ի
վրաստուն, թողլով իւր տեղ մարզպան
զՇապուհ:

Հայք Մանդակունւոյ առաջ-
նորդութեամբ պատերազմեցան եւս
Շապուհ մարզպանի դէմ, յաղթեցին
եւ դառնալով էջմիածին գոհութիւն
մատուցին Աստուծոյ, ուր պատարա՞

զեց Մանդակունին, սկսան նորագել
էջմիածնայ տաճարը ինամակալու-
թեամբ վահանայ եւ Մանդակունի
կաթուղիկոսի:

Այս միջոցին Պերոզ մեռաւ,
վաղարշ թագաւորեց պարսից, եւ
Ներսոր առաքեցաւ Մարզպան ի
Հայաստան, որոյ ձեռօք՝ Մամիկոնեան
վահան ազգի հաւանութեամբ հաշ-
տութեան դաշինք առաջարկեց վա-
ղարշին այս բովանդակութեամբ.

Նախ՝ քրիստոնէութեան օրհնքը ազատ
բողոք: ուրաջութեան հս մար ցահ եւ
պատիւ յտաչ, եւ կրակարաներ չլինել
Հայաստանի մեջ:

Երկրորդ՝ Հայոց ազնուականները
ազատ բողոք ըստ հայրենի սովորութեան,
ազգութայցեր, սեւառակներ չպատուել:

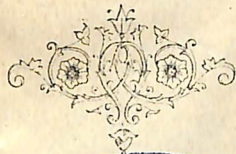
Երրորդ՝ Բառներին չլսել եւ չբա-
տել զոք, այլ արքունական ատենի մե-

ամեն գործ եւ գործող զնենչ եւ ապա
դատել:

Վաղարշ ընդունեց այս դաշինք,
եւ վերջացաւ պարսկական հալածանք,
վահան՝ Վաղարշ Թագաւորից կար-
գեցաւ Հայոց սպարապետ, եւ ապա
Մարզպան: Ծերունի հայրապետը Ս.
Էջմիածնայ եւ Գոռնոյ մէջ գոհացո-
ղական մողթանք մատուցց Ստուծոյ,
եւ ապա վահանայ հետ կռատունի-
րը կործանեց, խախտուած վանքերը
եւ տաճարները նորոգեց վերակացու-
թեամբ գիտնական Ղազար վարդա-
պետի Փարպեցւոյ՝ աշակերտի սրբոց
Թարգմանչաց, գեղնցիկ երգերով եւ
մողթանքներով պաշտաւացոյց եկեղեց-
ւոյ ժամերգութիւնը, ճոխացոյց Մաշ-
տոց գիրքը եւ վախճանեցաւ խորին ծե-
րութեան մէջ: 1)

1) Այս միջոց կենդանի էին Մովսէս

215 113
Խորենացի, որ ձեռնադրուած զիւտ կա-
թողիկոսից առաջնորդ կարգուած էր Բագ-
րեւանդայ, եւ սուրբն Եղիշէ և այլք, որք
երկիրը վրդովման մէջ տեսնալով հեռա-
ցած ժողովրդից, կառանձնանային վան-
քերում. և անապատներում, կգորապէին
հոգևոր կրթութեանց, շարագրութեամբ
գրոց, և Թարգմանութեամբ օգտակար և
հոգելից մատենից:

5423

2013

« Ազգային գրադարան

NL0032227

